

FLATTIVIESTI

1/2022 - www.flatti.net

- 2 NUTROLIN
- 4 40-VUOTISJUHLA!
- 6 ERIKOISNÄYTTELY 2022
- 7 PUHEENJOHTAJALTA
- 8 JUHLANÄYTTELYN TUOMARIESITTELYT
- 10 MENESTYKSEN SALAISUUS
- 12 SYSTREFFIEN ANTIA JA KOULUTTAJIEN VINKIT
- 16 VUODEN 2021 MENESTYNEIMMÄT FLATIT – KIERTOPALKINNOT
- 25 FLATTIEN TOKO-VIIKONLOPPU HUHTIKUUSSA
- 26 SPONDYLOOSIKUVAUSTUKI / PENTUVÄLITYS
- 27 MUUTOKSET TOKO-KOKEISSA 2022 LÄHTIEN
- 30 KUINKA VALITA KASVATTAJA – MITÄ HUOMIOIDA PENTUA HANKKIESSA
- 32 NUORTEN KOIRIEN KATSELMUS
- 33 TÄRKEINTÄ ON KUITENKIN TERVEYS!
- 34 LISÄÄNTYMISKYVYTTÖMYYS JA HEIKENTYNYT SUKUPUOLIVIETTI
- 36 KOIRA HYPPII VASTEN – OSA 1 KOTONA
- 38 KOIRAN KANSSA AUTOSSA
- 40 MEJÄ-KOE JÄRJESTETÄÄN YHTEISTYÖSSÄ
- 44 MAHDOLLISTA HAAVAKKOKAURISTA JÄLJESTÄMÄSSÄ
- 45 FLATTIEN KESÄLEIRI!
- 46 APUTASSU VALO – FLATTIPENNUSTA AVUSTAJAKOIRAKSI
- 48 FLATTIEN MEJÄ-TILASTOTIETOUTTA
- 49 VIRTUAALIMEJÄ
- 50 VALMENNUSRYHMÄN A-KOEKOULUTUS
- 52 TAPAHTUMAKALENTERI
- 53 ALUETOIMINTA / NOME-TOIMIKUNTA 2022
- 54 TARVIKEMYNTI – FLATTI-INFO ON TÄÄLLÄ!
- 55 YMPÄRISTÖN TARJOAMAT VAHVISTEET
- 56 SYYSKOKOUKSEN PÖYTÄKIRJA
- 57 VUOSIKOKOUSKUTSU
- 58 VANHAT JA VIISAAT
- 62 UUDET VALIOT
- 64 KASVATTAJAILMOITUKSET
- 65 NOUTAJAKAUPPA / FIERYMILLDESIGN
- 66 JÄSENASIA, TILITIEDOT JA FLATTIVIESTIN AIKATAULU
- 67 JÄRJESTÖN YHTEYSTIEDOT
- 68 BOZITA ROBUR

PÄÄTOIMITTAJA

Mari Mamia

TOIMITUSSIHTEERI

Jaana Kontto, flattiviesti@gmail.com

TAITTO

Elisa Pekki, flattiviesti@gmail.com

TOIMITUSKUNTA

Jalostus-, näyttely-, mejä-, nou/nome- ja har-
rastuslajien toimikunnat, hallitus sekä jäsenet.

KANNEN KUVA

Juho Pajari

FLATTIVIESTIEN MATERIAALI

flattiviesti@gmail.com

VALIOILMOITUKSET

flattiviesti@gmail.com

ILMOITUSKOOT

1/1 sivu 210 mm x 297 mm

1/2 sivu (vaaka) 186 mm x 133,5 mm

1/2 sivu (pysty) 90 mm x 273 mm

1/4 sivu 90 mm x 133,5 mm

1/8 sivu 90 mm x 64 mm

Kasvattajaboxi 88 mm x 50 mm

ILMOITUSHINNASTO JÄSENIILLE

1/1 sivu 60€/lehti, 200€/vuosi

1/2 sivu 40€/lehti, 140€/vuosi

1/4 sivu 30€/lehti, 100€/vuosi

1/8 sivu 15€/lehti, 40€/vuosi

Kasvattajaboxi 15€/lehti, 40€/vuosi

Valioilmoitus normaali taittokoossa ilmainen

Ilmoitusmaksut Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n tilille: FI28 5620 0920 4247 50. Ilmoitusaineistot osoitteeseen flattiviesti@gmail.com. Ilmoituksen mukana tulee lähettää maksukuitti.

FLATTIVIESTI NRO 2/2022

ilmestyy: 11.5.2022, aineistopäivä: 11.4.2022

AINEISTOVAATIMUKSET

Tekstiedostot Wordin doc/docx/rtf-muodossa. Kuvat jpg/tif/pdf-muodossa, 300 dpi. Matalaresoluutioiset kuvat menevät printissä sutuisiksi, emmekä valitettavasti voi käyttää niitä.

Toimitus huomauttaa, että artikkeleiden mielihetimit ovat kirjoittajien omia, eivätkä välttämättä Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n hallituksen tai toimituksen. Flattiviestiin kirjoitetuissa jutuissa on aina oltava kirjoittajan oikea nimi ja yhteystiedot, jotka pyydyttäessä jäävät vain toimituksen tietoon. Artikkeleiden ja kuvien osittainkin lainaaminen ilman toimituksen ja kirjoittajan lupaa on kielletty.

PAINOAIKKA

Savion Kirjapaino Oy, Kerava

Tervetuloa!

SUOMEN SILEÄKARVAISET NOUTAJAT RY:N 40-VUOTISJUHLA

LAUANTAINA 21.05.2022

SANNÄSIN KARTANOSSA, SANNAISTENTIE 540, PORVOO

Juhlat alkavat illallisella erikoisnäyttelyn päätyttyä noin klo 19

Illalliskortin hinta: 65 €/hlö

sis. illallisbuffet, juomat: 2 kaatoa viiniä, olutta, kivennäisvettä, jälkiruoan + avec

Tilaisuudessa jaetaan ansiomerkit ja vuoden 2021 kiertopalkinnot

DJ vastaa musiikista illan aikana
Kellaribaari avoinna

Illalliseen sitovat ilmoittautumiset 31.3.2022 mennessä osoitteessa www.flatti.net
Illalliskortti maksetaan ilmoittautumisen yhteydessä yhdistyksen
tilille FI28 5620 0920 4247 50, viitenumero 215222

Hotellihuoneen varaukset: www.sannaskartano.fi -> Internetvaraus&Nettikauppa
Huomio! kamppanjakoodi kohtaan: FLATTI
Huoneet varattava viimeistään 31.3.2022

Yhden hengen huone 110 € ja kahden hengen huone 65 €/hlö
Lemmikkimaksu 10 €, lemmikkihuoneita rajoitetusti
Majoitustiedustelut & varaukset
vastaanotto, puh. +358 19 54 741, reception@sannaskartano.fi

Lisätietoja: tanja.flatdogs@gmail.com tai 044 9747414

Pukukoodi: Tumma puku

Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n päänäyttely

40-vuotis

JUHLANÄYTTELY

21.5.2022 Bosgårdin Kartano

Näyttelypaikka

Bosgårdintie 68, 06200 Porvoo
Arvostelu kehissä alkaa klo 9:00

Tuomarit

Gill Smitherman (GB):
urokset ja nartut (pen, jun, nuo)
James Irvine (GB):
urokset (avo, käy, val, vet)
Ronnie Ross (GB):
nartut (avo, käy, val, vet)

Ilmoittautumiset

21.4.2022 mennessä
www.flatti.net / www.showlink.fi
tai postitse osoitteeseen:
Piia Piiparinen
Kylväjätie 29, 45610 Korja

Ilmoittautumismaksu 35 €,
saman omistajan toinen jne. koira
sekä pennut ja veteraanit 30 €,
yli 10 v. veteraanit ilmaiseksi.

Tilille: FI28 5620 0920 4247 50
/ OKOYFIHH

Saaja: Suomen sileäkarvaiset noutajat ry
Viite: 210 520 228

Lisätiedot

Ilmoittautumisiin liittyen:
p. 040 831 4848 / Piia Piiparinen
Muut näyttelyyn liittyvät tiedustelut:
p. 050 400 1865 / Marianne Forsell

PUHEENJOHTAJALTA

ROTUJÄRJESTÖN 40. JUHLAVUOSI!

Tänä vuonna Suomen sileäkarvaiset noutajat ry täyttää kunnioitettavat 40 vuotta! Juhlavuositeemaa nostetaan esiin jokaisessa Flattiviestissä Anna Miraftabin suunnittelemana hienolla logolla, mutta myös tapahtumissa, erityisesti mestaruuksissa läpi vuoden.

Juhlavuosi starttaa toden teolla toukokuun 21. päivänä Porvoossa Bosgårdin kartanossa rodun erikoisnäyttelyllä, joka on 40-vuotisjuhlanäyttely. Toivottavasti kolmas kerta toden sanoo ja saamme viimein kahden koronan vuoksi epäonnistuneen yrityksen jälkeen brittiherrasmiehet Jim Irvinen ja Ronnie Rossin, sekä brittileidi Gill Smithermanin arvostelemaan flatteriamme Suomeen. Erikoisnäyttelyn lisäksi saman päivän iltana juhlietaan rotujärjestön 40-vuotisjuhlaa Porvoossa Sannaisten kartanossa. Molemmista näistä tapahtumista löydät lisätietoa tästä lehdestä. Toivon, että mahdollisimman moni pääsisi osallistumaan niin juhliin, kuin myös erikoisnäyttelyyn.

Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n hallitus ja toimihenkilöt kokoontuivat 16.1.2022 järjestäytymiskokoukseen. Kokous järjestettiin nykymuodin mukaisesti hybridikokouksena, tapaamiskokouksessa Hyvin-käällä oli kymmenen hallituksen jäsentä ja toimihenkilöä, sekä etäyhteydellä google Meetsillä toinen mokoma osallistujia. Rotujärjestön strategiassa vuosi 2022 on nimetty kasvattamisen teemavuodeksi, jolloin keskitytään erityisesti pentujen ja nuorten koirien omistajien ohjaamiseen sopiviin koulutuksiin sekä hyvään arkeen yhdessä flatin sekä rodun kasvattajien kanssa, teemalla flatti arjen ilona. Kasvattajien ja miksei flatin omistajienkin tueksi on loppuvuonna 2021 lanseerattu Flatti-info, tuhti tietopaketti sileäkarvaisesta noutajasta, karvoineen kaikkineen.

Kasvattamisen teemavuoden tueksi hallituksen järjestäytymiskokoukseen oli kutsuttu luennoimaan Helsingin Yliopiston lääketieteellisen tiedekunnan opettaja ja tutkija, kehitysbiologi Kirsi Sainio, joka toimii myös Kennelliiton hallituksessa ja

on Kennelliiton jalostustieteellisen toimikunnan puheenjohtaja. Sainion luento oli hyvin informatiivinen, hän muun muassa kiitteli sileäkarvaisten noutajien jalostuspopulaation jakaantuvan monille eri uroksille ja nartuille, eikä niin kutsuttua matadorijalostusta ole nähtävissä rodun piirissä. Näin ei hänen kertomansa mukaan valitettavasti ole monillakaan roduilla. Lisäksi Sainion tutkiman tilaston mukaan flattien odotettu elinikä on viimeisen viiden vuoden otannan mukaan noussut, sen ollessa nyt jo yli 9 vuotta. Tilastoissa syöpäkuolemansyynä näyttelee edelleen isoa roolia flattien kuolinsyissä, mutta keskimäärin syöpään menehtyvät flattit ovat eläneet yli yhdeksän vuotiaiksi. Yhtenä nousevana kuolinsyynä tilastoissa näyttivät olevan sydänperäiset sairaudet, jotka vievät koiriamme syöpää nuorempina sateenkaarisillalle, sekä jonkin verran maksan sairaudet. Sainion luennossa ja materiaaleissa on rotujärjestölle purtavaa. Jalostustoimikunta on jo miettinyt päivitetyn terveystarkastuksen julkaisemista vuodelle 2022. Lisäksi kasvattajatoimikunta ja jalostustoimikunta yhdessä järjestävät loppuvuonna kasvattajapäivän, johon toivomme saavamme Kirsi Sainion luennoimaan, tällä kertaa jäsenistölle ja erityisesti rodun kasvattajille.

Kasvattajapäivien luennon lisäksi rotujärjestöllä on kevätkauden aikana tarkoitus järjestää webinaareja muutamien eri aihealueiden ympärille. Olemme jo aloittaneet järjestelyt Katriina Tiiran luennolle, jonka aiheena on metsästyskoirien perinnölliset ominaisuudet, erityisesti keskittyen noutajien ominaisuuksiin. Ilmoitamme rotujärjestön nettisivuilla flatti.net sekä facebook-seinällä kun luentopäivä on lyöty lukkoon. Lisäksi olemme suunnitelleet noutajien fyysisen kunnon ylläpitoa ja keuhonhuoltoa tukevan luennon järjestämisestä eläinlääkäri Anna-Kaisa Ventomäen kanssa. Lajispesifisempiä webinaareja tullaan järjestämään kaksi, toinen rodunomaisista kokeista ja toinen meijä-kokeista. Sähköisten tapahtumien lisäksi viedään totta kai eteenpäin myös perinteisiä tapahtumia.

Rotujärjestön vuosikokous järjestetään etäkokouksena, Google Meet -kokousalustalla lauantaina 19. maaliskuuta. Vuosikokouksessa käsitellään normaalien vuosikokouksen asioiden lisäksi yksi jäsenten tekemä aloite, jossa ehdotetaan, että WT-flatti kiertopalkintosääntö muutetaan vastaamaan noutajien working test -kokeen sääntöjä. Lisäksi kokouksessa käsitellään hallituksen esityksenä Flattikasvattajat ry:n toiminnan yhdistämistä rotujärjestön alle. Toivon, että jäsenistö osallistuu aktiivisesti vuosikokoukseen.

Olen iloinen, että meillä on toimihenkilöisämme mukana aktiivisia ja aikaansaavia henkilöitä, joilla on valtavasti lajikohtaista tuntemusta ja ammatillista osaamista, jonka he jakavat meidän kaikkien käyttöön flattiemme hyväksi. Aktiivisten toimihenkilöiden lisäksi meillä on lukuisia muita aktiivisia jäseniä, jotka tarjoavat omaa osaamistaan erilaisiin järjestön aktiviteetteihin, niin tapahtumien kuin Flattiviestinkin käyttöön.

Kiitän lämpimästi jokaista, joka on antanut ja edelleen antaa aikaansa rotujärjestön hyväksi. Mitä useampi meitä on tekemässä ja mitä laajemmalla pohjalla osaamisemme on, sitä paremmin jaksamme tehdä työtä yhteisen päämäärämme – elinvoimaisen, terveen ja iloisen flatin – saavuttamiseksi

Toivotan kaikille hyvää alkanutta vuotta.

- Mari

JUHLANÄYTTELY 2022 – TUOMARIESITTELYT

JIM IRVINE, GB

My first two puppies were purchased from the kennel of Miss Vilma B. Ogilvie-Shepherd, namely, Sh.Ch. Vbos Video in 1981 and Sh.Ch. Vbos Vervine in 1985. My foundation bitch was Sh.Ch. Gayplume Fine Fashion of Dravidian purchased as a puppy in 1993 from Mrs Chris Murray. Abi won the Bitch CC at Crufts in 1998 and was top bitch in the UK in 2000. In 1997 Abi was mated to Sh.Ch. Branchalwood Strathfinnan and this produced the bitch Sh.Ch. Vbos Lady From Louisiana. Fern was the top brood bitch in the UK for 4 consecutive years. She won the bitch CC at Crufts in 2000 and 2004 plus the RCC in 2005. In 2001 Fern was mated to the Sorcerer's Apprentice From Jaeva. This mating produced 3 Show Champions.

The Vbos kennel name was gifted to me by the late Miss Ogilvie-Shepherd and was transferred to my name after her death in 1994. My first judging appointment at Open Show level was in 1986 and I awarded CCs for the first time in 1995. I have now awarded CCs in the UK on 14 occasions, including bitches at Crufts in 2009. My first overseas appointment was in Norway in 1998 and besides Finland I have also judged previously in Sweden, Denmark, Belgium, Holland, France, Italy, Germany, Switzerland, Russia, Canada and the USA.

I feel privileged at being invited to judge at your prestigious show and I am looking forward to my appointment immensely. – Jim

Ostin ensimmäiset kaksi pentuani Miss Vilma B. Ogilvie-Shepherdin kennelistä: näyttelyvaliot Vbos Videon v. 1981 ja Vbos Vervinen v. 1985. Kantanarttuni oli Sh.Ch. Gayplume Fine Fashion of Dravidian, jonka ostin pentuna Mrs Chris Murraylta v. 1993. Abi voitti narttujen sertin Cruftsissa v. 1998 ja oli Iso-Britannian vuoden paras (flatti)narttu v. 2000. Vuonna 1997 Abi astutettiin Sh Ch Branchalwood Strathfinnanilla, ja tä hän pentueeseen syntyi narttu Sh Ch Vbos Lady From Louisiana. Fern oli neljänä peräkkäisenä vuonna Iso-Britannian paras jalostusnarttu. Fern voitti narttujen sertin Cruftsissa vuosina 2000 ja 2004 ja sai varasertin vuonna 2005. Vuonna 2001 se astutettiin Sorcerer's Apprentice From Jaevalla. Tämä yhdistelmä tuotti kolme näyttelyvaliota.

Edesmennyt Miss Ogilvie-Shepherd lahjoitti Vbos-kennelnimen minulle ja jatkoin kasvatusyötä hänen kuolemansa jälkeen v. 1994.

Ensimmäinen arvostelutehtäväni Open show -tasolla oli v. 1986 ja sertejä pääsin jakamaan ensimmäistä kertaa v. 1995. Olen nyt jakanut sertejä 14 näyttelyssä Englannissa, mukaan lukien Crufts 2009, jossa arvostelin nartut. Ensimmäinen ulkomainen näyttelyni oli Norjassa v. 1998, ja Suomen lisäksi olen arvostellut myös Ruotsissa, Tanskassa, Belgiassa, Hollannissa, Ranskassa, Italiassa, Saksassa, Sveitsissä, Tšekissä, Venäjällä, Canadassa ja USA:ssa.

Tunnen olevani etuoikeutettu saadessani kutsun arvostelemaan hienossa näyttelyssä ja odotan tehtävääni innolla. – Jim

RONNIE ROSS, GB

I had my first Flatcoat in 1995 and was lucky enough to make her up to a show champion. I have also bred a further two show champions and others who have gained their stud book numbers.* I started judging in 2000 and attained champion show level in 2009. I have previously judged in Sweden and have an appointment to judge in Holland. Just having had a litter I have kept a dog and a bitch so looking forward to campaigning them in the show ring.

– Many thanks Ronnie

Hankin ensimmäisen flattini v. 1995 ja ilokseni sain sen näyttelyvalioksi. Olen myös kasvattanut kaksi muuta näyttelyvaliota ja muitakin jalostusnumeron ansainneita koiria.* Arvostelin näyttelyssä ensimmäistä kertaa v. 2000 ja saavutin Championship Show -tason v. 2009. Olen aikaisemmin arvostellut Ruotsissa ja olen menossa myös Hollantiin. Juuri kasvattamastani pentueesta jätin kotiin sekä uroksen että nartun ja odotan kovasti, että pääsen kiertämään näyttelykehiä niiden kanssa.

– Paljon kiitoksia kutsusta, Ronnie

*suom. huom. Englannissa flateilla avoimen luokan 1., 2. tai 3. palkinto tai Limit-luokan luokkavoitto serttinäyttelystä oikeuttavat jalostusnumeroon sertin, varasertin tai junioriluokan Warrant-palkinnon ohella. Jalostusnumeron saaneilla koirilla on elinikäinen osallistumisoikeus Cruftsiin. The Kennel Club määrittelee stud bookin (kantakirjan) palkintovaatimukset rotukohtaisesti. Myös koepuolella on vastaava järjestelmä.

JUHLANÄYTTELY 2022 – TUOMARIESITTELYT

GILL SMITHERMAN (SEAHEART), GB

I would like to thank the for the FCR clubs invitation to judge at your 40th anniversary show.

I have owned and shown Flatcoated retrievers for thirty years, and I got my first Flatcoat when I was 17, he was called Bob (Mountainwood Sweet William, Withybed Quadrille X Larksdown Jet). He was just adorable and would meet me at the garden gate after school and carry my schoolbag into the house, would talk to me on the phone when I was at University and was my mums companion whilst I was away.

In 2001 my mother and I bought Benvellyn Nephrite Jade of Seaheart (Benvellyn Athena X Ch Pajanbeck Prince of Thieves JW), I was going to show him and mum was going to work him, sadly mum died when Jacob was just four months old leaving me to live our hopes and dreams for both of us, he became a Sh Ch in 2009.

The star of our kennel was Ch Levelmoor Lanosa of Seaheart (Sh CH Benvellyn Nephrite Jade of Seaheart x Spera Vivace Tosca at Levelmoor) Maisie. She won 33 CC's including Crufts 2009, gundog group 3 at South Wales and Best in Show at the United Retriever Club Championship show. Maisie remains the top full champion bitch in the UK.

I bred my first litter in 2009 which included Int Ch Seaheart New Moon, Seaheart Jacob Black in Australia who has a string of agility titles, and my own Sh Ch Seaheart Isabella JW. Since then I have owned and bred dogs with a mix of UK, Scandinavian and European lines. I was top breeder in the UK in 2019 and have owner the uks top brood bitch (2018) and top stud dog (2021) as well as BOB at crufts in 2020, Sh Ch Seaheart Cecilia JW.

I first judged Flatcoated Retrievers in 2005 and awarded my first set of CC's in the UK in 2016. Since then I have judged in Germany and Sweden, before Covid hit and disrupted most judging appointments.

I am delighted to have been given the opportunity to judge in Finland; I greatly admired your dogs when I came to watch a show a few years ago and I look forward to judging them in May.

– Gill Smitherman

Haluan kiittää Suomen Siileäkarvaiset noutajat ry:tä kutsusta arvostella 40-vuotisjuhlanäyttelyssä.

Olen omistanut ja esittänyt flatteja 30 vuotta. Ensimmäisen flattini sain kun olin 17, hänen nimensä oli Bob (Mountainwood Sweet William, Withybed Quadrille X Larksdown Jet). Hän oli aivan ihastuttava, vastassa puutarhaportilla kun tulin koulusta ja kantoi koulu-laukkuni sisälle taloon. Hän myös jutteli minulle puhelimesta, kun olin opiskele-massa yliopistossa, ja piti äidilleni seuraa kun minä olin poissa.

Vuonna 2001 ostimme äitini kanssa Benvellyn Nephrite Jade of Seaheartin (Benvellyn Athena X Ch Pajanbeck Prince of Thieves JW). Minun oli tarkoitus käyttää häntä näyttelyssä ja äitini aikoi huolehtia käyttöpuolesta, mutta surullista kyllä äitini kuoli kun Jacob oli vain 4 kk vanha, ja jäin yksin toteuttamaan yhteisiä uneliamme. Jacobista tuli valio v. 2009.

Kennelimme tähti on ollut Ch Levelmoor Lanosa of Seaheart "Maisie" (Sh CH Benvellyn Nephrite Jade of Seaheart x Spera Vivace Tosca at Levelmoor). Hän voitti 33 cc:tä mukaanlukien Crufts in v. 2009, oli gundog-ryhmän 3. South Walesissa ja Best in Show United Retriever Club Championship showssa. Maisie on edelleen paras täysvalionarttu Iso-Britanniassa.

Kasvatin ensimmäisen pentueeni 2009, josta tulivat Int Ch Seaheart New Moon, Australiassa asuva Seaheart Jacob Black, jolla on lukuisia agility-tittleitä sekä kotiin jäänyt Sh Ch Seaheart Isabella JW. Tämän jälkeen olen omistanut ja kasvattanut flatteja, joissa yhdistyvät brittiläiset, skandinaaviset sekä eurooppalaiset linjat. Olin vuoden kasvattaja 2019 Iso-Britanniassa, ja olen omistanut parhaan jalostusnartun (top brood bitch) v. 2018 ja parhaan jalostusuroksen (top stud dog) v. 2021 sekä vuoden 2020 Crufts in ROPin Sh Ch Seaheart Cecilia JW.

Olen arvostellut flatteja vuodesta 2005 ja ensimmäisen kerran jaoin ser-tejä kotimaassani vuonna 2016. Tämän jälkeen olen arvostellut Saksassa ja Ruotsissa kunnes Covid-pandemia iski ja sekoitti useimmat sovitut arvostelut.

Olen ilahtunut saadessani tilaisuuden arvostella flatteja Suomessa. Ihailin suuresti koirianne, kun olin seuraamassa erikoisnäyttelyänne muutama vuosi sitten. Odotan innolla arvostelua toukokuussa.

– Gill Smitherman

MENESTYKSEN SALAISUUS

Oletko koskaan seurannut ja pohtinut, miksi jotkin ihmiset tuntuvat aina menestyvän koiriensa kanssa, yksi toisensa jälkeen? Onko heillä uskomaton kyky valita juuri erityiset pennut itselleen? Vai olisiko sittenkin niin, että täydellisen lottorivistön toistamisen sijaan heillä onkin muita ominaisuuksia?

Kaikki tuntemani menestyvät koiranohjaajat treenaavat paitsi pitkäjännitteisesti, myös suunnitelmallisesti. Heillä on selkeät tavoitteet mihin he tähtäävät. He pohtivat omaa ja koiransa toimintaa niin treeneissä, kokeissa kuin näiden ulkopuolella. He treenaavat oikeasti usein eivätkä vain silloin tällöin ja sunnuntaina, ja he kaikki panostavat perusasioihin sekä niiden sujuvuuteen.

Näiden lisäksi on joukko asioita, joiden tulee olla kunnossa; ensimmäisenä esimerkiksi koiran fyysinen kunto. Koiran tulee päästä liikkumaan paljon, sen ravintoon tulee kiinnittää huomiota ja nesteytyksestä huolehtia. Näiden lisäksi koiraa käytetään tarpeen mukaan ja säännöllisesti, lajin raskaus keholle huomioiden, esimerkiksi fysioterapeutilla, hierojalla, kraniosakraaliterapiassa ja/tai osteopaatilla. Koiran fyysisen kunnan tulee siis olla niin hyvä, ettei se estä koiraa onnistumasta. Jokainen meistä tietää, että jokin paikka kipeänä on vaikea keskittyä ja olla hyväntuulinen. Koira ei valittele, joten vastuu koiran tarkkailusta jää meille ohjaajille. Usein myös sokeudumme omalle koirallemme, joten kaverille voi kauriini kertoa, jos huomaa hänen koirassaan muutosta.

Vaikka treeniä tulee menestymiseen olla paljon, ei se tarkoita, että treenin kesto olisi koiralle aina monta tuntia. Treeni voi toki ottaa aikaa, mutta sen tulee sisältää koiralle paljon taukoja, jotta koira ehtii myös sisäistää oppimansa asiat. Fiksu kouluttaja imee itseensä uusia ideoita ja osa jopa kehittää uusia treenitapoja. Taitava kouluttaja lisäksi pohtii, miten jokin treeni sopii tai ei sovi hänen koiralleen. Menestyneellä koiralla myös viretila rakennetaan sopivaksi jokaiseen tehtävään. Lisäksi huolehditaan, että koira saa riittävästi unta ja lepoa.

Paitsi, että menestyneitä koiria treenataan paljon, ohjaajien tulee olla koiralleen reiluja. Pidetään huoli, että koira oikeasti osaa asiat, eikä päädyt selittelemään, miksei se tee jotain. Koiraa yksinkertaisesti siis treenataan lisää, tarvittaessa uudella tavalla tai

vahvistamalla vanhaa pohjaa. Ongelmien ilmaantuessa tarvittaessa keskeytetään treeni ja mietitään hetki, eikä aleta jankkaamaan. On myös fiksua antaa koiralle mahdollisuus miettiä ja pohtia – sekä samalla olla valmiina helpottamaan harjoitusta koiralle sopivaksi. Treenaaminen vaatii ohjaajalta koiranlukutaitoa, jotta harjoitus pystytään rakentamaan juuri omalle koiralle sopivan haastavaksi, jotta koiran osaaminen edistyy, mutta samalla riittävän helpoksi, jotta se voi myös onnistua.

Treenien ja treenipaikkojen sekä vuorokaudenajan vaihteluilla huolehditaan, että koira oikeasti osaa asian aina ja kaikkialla. Koiralle opetetaan erilaisia tukitaitoja, joita voi sitten hyödyntää uusia asioita opettaessa tai harjoitusta muutettaessa. Treenatessa huolehditaan siitä, että suhde koiraan ei puolita toisin rakoile. Lisäksi pidetään kiinni siitä, että koiralle jää treenistä varmasti hyvä ja itsevarma tunne. Ei siis lopeteta aina vaikeaan tehtävään, jonka koira nipin napin selvittää, vaan tehdään vielä helppo toisto perään. Tavoitteena on iloisesti ja itsevarmasti toimiva koira, joka luottaa ohjaajaansa täysin. Ohjaaja ei siis suutu tai raivoa koiralle tai itselleen, jos koira ei osakaan. Tavoitteena kun on luoda ”meidän tiimi”, joka koostuu ohjaajasta ja koirasta.

Yhtenä tärkeänä asiana on ymmärtää koulutuksen perusasiat ja hyödyntää palkkion ajoitusta ja palkkion oikeaa suuntaa. Tulee osata pilkkoa opetettava asia pieniin osaluokkiin. Treeniä helpotetaan muilta osin kun yhtä osaa vaikeutetaan, kun koira opettelee uutta, tai kun treenissä on ollut pidempi tauko. Kestoa ja etäisyyttä rakennetaan satunnaistamisella, eikä yritetä kasvattaa esimerkiksi matkaa lineaarisesti.

Ohjaajan täytyy uskaltaa myös antaa koiransa tehdä virheitä. Yhtenä tärkeänä asiana, palkkion on aidosti oltava koiralle mieluisen! Palkitsemista vaihtelemalla vaikuttaa koiran suorittamiseen sekä pystytään säätelemään sen odotuksia, vireystilaa ja motivaatiota. Tavoitteena on samalla se, että

itse tehtävästä ja yhteistyöstä tulee koiralle hauskaa ja palkitsevaa.

Jokaisella koiralla on heikkoutensa ja vahvuutensa. Heikkouksien ja koiran mollaamisen sijaan kannattaa keskittyä koiransa vahvuuksiin – heikompia osa-alueita treenataan kyllä pohjalla vahvemmiksi. On hyvin tärkeää keskittyä perusasioiden todelliseen osaamiseen.

Treenien videointi ja analysointi auttaa näkemään asiaa eri kantilta, ikään kuin uusin silmin; näin osaa olla koiralleen seuraavalla kerralla parempi ohjaaja. Myös itselleen on syytä antaa lupa tehdä virheitä, sillä niiltä on mahdoton välttää kouluttamisessa. Omiin kämmeihin ei kannata jäädä märehittämään sen enempää kuin koirankaan tekemiin virheisiin. Kannattaa pyrkiä näkemään asiat myös koiran näkövinkkelistä.

Menestykseen tarvitaan välitavoitteita ja mittarit, ja näihin auttaa esimerkiksi koulutuspäiväkirjan pito. Usein kun unohtuu, että joskus koiran nyt osaamat asiat ovat olleet uusia. Aidosti koiransa ja itsensä edistyksestä ja onnistumisista iloitsevat menestyvät todennäköisemmin! Silloin myös jaksaa treenata enemmän, kun osaa nauttia matkasta ja pienistäkin onnistumisista.

Menestyneet siis valitsevat kyllä pentunsa huolella ja etsivät mieleisäänsä ominaisuuksia, mutta hyväksyvät koiransa yksilönä. Heillä edellä mainituista asioista suuri osa on kohdillaan. Kaiken pitkän tähtäimen suunnitelmien lisäksi treeneissä pidetään hauskaa!

Menestystä kaikille toivottaen!
– Camilla Leijona

ps. Myös ohjaajan fyysisellä kunnolla, ravinnolla ja nesteytyksellä on merkityksensä menestykseen, vaikka koiralajeissa itse koira onkin se päätekijä.

'Tavoitteena on iloisesti ja itsevarmasti toimiva koira, joka luottaa ohjaajaansa täysin – luodaan ”meidän tiimi”, joka koostuu ohjaajasta ja koirasta.'

Syystreffien Antia & kouluttajien vinkit

Perinteiset flattien Syystreffit järjestettiin 27.-28.11.2021 Kokemäellä Pitkäjärven leirikeskuksella. Mukana oli 40 osallistujaa sekä 45 flattia. Kouluttajiksi olivat lupautuneet Mika Sarekivi (pennut ja aloittelevat koirakot), Kari Husso (NOU- ja ALO-koirat), Tarja Tuhola (ALO-koirat) sekä Heli Pitkääjärvi (ALO-AVO-koirat). Saimme viettää viikonlopun vilpoisassa mutta aurinkoisessa kelissä hyvistä koulutuksista nauttien. Haluan kiittää kouluttajiamme, kaikkia tapahtuman järjestämisessä auttaneita sekä osallistujia onnistuneesta tapahtumasta. / Noora Saarikko

PENTURYHMÄ

Olin ensimmäistä kertaa mukana Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n syystreffillä ja suuntasinkin Kokemäelle odottavin tunnelmin. Viikonlopun reissuun mukaani lähti nuorempi flattini Arvi (4,5 kk). Osallistuin molempina päivinä pentukoulutuksiin, joissa kouluttajana toimi Mika Sarekivi.

Molempien päivien kaikki harjoitukset koostuivat monien tärkeiden pohjataitojen kuten mm. luoksetulon, perusasennon ja lähellä pysymisen treeneistä.

Lauantain koulutus alkoi alkukeskustelulla. Mika kertoi vinkkejä noutajan pennun koulutukseen ja koulutusperiaatteistaan. Hän muistutti, että pennun kanssa treenituokiot kannattaa pitää lyhyinä, huomioiden toistomäärät ja riittävät tauot. Keskustelun jälkeen kokoonnuimme leirikeskuksen lähetyville.

Perusasentoa harjoiteltiin koiran ollessa ohjaajan edessä, namilla ohjaten koiraa sivulle ja palkaten sivulle tulosta. Sivulla ja lähellä kulkemista treenattiin monin eri variaatioin, kaikissa sama periaate, kun koira hakeutuu lähelle sitä palkataan ja vahvistetaan ohjaajan lähellä pysymistä, harjoitukseen vähitellen lisäten mutkittelua, käännoiksi sekä erilaisia häiriötä. Luopumista harjoiteltiin ohjaajan heittäessä damin maahan ja jatkaen kulkemista damin ohi. Neuvoina kovin innokkaan pennun kanssa oli välttää alkuun heittämistä ja tehdään enemmän esim. viedyn esineen noutamista tai haetaan itse viety/heitetty dami.

Luoksetuloa kutsusta ja pillillä harjoiteltiin lähimetsässä ja erilaisissa häiriöissä. Pillistä pysähtymistä harjoiteltiin koiran ollessa ohjaajan edessä, ohjaajan peruuttaessa – pillitys ja palkka. Mika korosti tässä harjoituksessa varsinkin palkan oikeaa ajoitusta, sekä palkkana voi toimia myös joku mieleinen lelu. Lelun kanssa vapautus heti istumisesta, palkka pois päin ohjaajasta.

Sunnuntaina suuntasimme eri maastoon treenaamaan. Teimme alkuun taas luoksetuloharjoituksia, jonka jälkeen tuuli olosuhteiden ollessa suotuisat pääsimme herätte-

lemään pentujen nenän käyttöä. Mika kävi viemässä linnun siivillä hajustetun damin metsään. Jokainen koirakko sai vuorotellen tehdä harjoituksen. Pentu sai rauhassa pitkässä liinassa, ilman käskyä tai ohjausta löytää damin. Tämän jälkeen tehtiin vielä lyhyt jälki damilla, tämä harjoitus olikin pennuille mieleinen kun pääsi niin sanotusti tositoimiin. Omaa vuoroa odotellessa pystyi myös ottamaan välillä sitä vaikeinta - olla tekemättä mitään - harjoitusta.

Koko viikonloppu tarjosi hyviä kokemuksia niin minulle kun pennulle ja mikä parasta hauskaa yhdessä tekemistä!

- Mia Mäntylä

Kouluttaja Kari Husson koulutusvinkit NOU/ALO-koirille

Kiitos kutsusta tulla syystreffille kouluttamaan NOU- ja ALO-tasoisia koiria. Molemmissa ryhmissä oli 6 koirakkoa. Koirissa oli monen tasoisia ja ikäisiä, joten tehtäviä helpotettiin ja autettiin sopivasti niin, että saatiin kaikille onnistumiset tehtäviin. Kirjoitan harjoitusten selostuksen jälkeen, mitä harjoituksella haettiin ja miksi. Lauantaita varten kävimme muiden kouluttajien kanssa perjantaina tutustumassa maastoihin ja sovimme missä kukin tulee toimimaan. Itse valitsin alueet aika läheltä, koska siinä oli hyvä paikka muun muassa hakua ajatellen.

NOU-RYHMÄ

Lauantaiamuna tervetuliaispuheen ja esitelyiden jälkeen suunnattiin koirakoiden kanssa sovitulle alueelle niin, että otettiin koirat jo tässä vaiheessa haltuun. Seurautettiin pieniä patkia kerrallaan ja vapautus aina seurautuksen jälkeen ja palkkaus.

Harjoitus 1: Hakuharjoitus aloitettiin metsäaukean laidalta yksi koira kerrallaan markkeerausheitolla, jolle tuli laukaus starttipistoolilla. Palautuksen jälkeen haettiin hakualueelta 2 tai 3 damia koiran tason mukaan. Koiraa myös autettiin tarvittaessa kävelemällä alueella. Koiran löytäessä damin, keuhuttiin ja palkattiin löydöstä.

Näin toimien vahvistettiin hakua löytämällä dami vaikka yhdessä koiran kanssa liikkumalla hakualueella.

Harjoitus 2: Seuraavaksi jaettiin ryhmä kah-tia, kolme koirakkoa rivissä ja tehtiin yhdelle koiralle kerrallaan heitot eteen ja taakse. Koira vierellä, hihna tarvittaessa taippariotteessa, käännettiin koira vuoron perään heitettyjen markkeerausten suuntaan ja koiralle osoitettiin vuoron perään kädellä suunta. Vasta koiran rauhoituttua käännettiin koira vielä kerran ja koira pääsi hakemaan damit ilman käsiohjausta.

Tämä yksinkertainen harjoitus opettaa koiralle, että käsi ei vielä ole merkki hakemiseen, vaan lupa tulee ohjaajalta. Tämä vie myös koiralta kuumuutta pois ja auttaa keskittymiseen noutotehtävään.

Harjoitus 3: Seuraavana harjoiteltiin pillipysäytystä. Koiralle tehtiin kaksi markkeerausta vastakkaisiin suuntiin, joista ensimmäinen oli lyhyempi heitto ja toinen heitto kauemmaksi avoimeen maastoon. Koira lähetettiin kauemmalle markkeeraukselle, jonka aikana avustaja otti lyhyemmän heiton damin koiran näkemättä pois. Seuraavaksi koira lähetettiin hakemaan poistettua damia ja kesken noutoa tehtiin pillipysäytys. Jos koira ei pysähtynyt, annettiin sen kuitenkin hetki hakea tyhjää ja sitten palautettiin koira siihen paikkaan, jossa se oli vihellyksen aikana ollut ja käveltiin itse lähetyspaikalle. Pyydettiin koira vierelle ja toistettiin tehtävä. Jos koira pysähtyi pilliin, keuhuttiin ja palkattiin sekä avustaja heitti uuden vastaavan heiton kauemmaksi palkaksi. Noudon aikana palautettiin toinen dami paikalleen, jonka koira pääsi lopuksi hakemaan.

Tämän harjoituksen tarkoitus oli vahvistaa pillipysäytystä. Pysähtymisestä tulee palkka ohjaajan taakse eli siihen suuntaan, mihin koira pysähdyksen jälkeen todennäköisesti jää. Sitten koira saa vielä palkkana hakea alkuperäisen heiton.

Sunnuntai

Harjoitus 1: Koulutus aloitettiin ensin samalla tavalla saapumisella treenialueelle kuin lauantaina. Sunnuntaina koulutus aloitettiin pitkällä seurautuksella kaikki koirat rinnak-

'Käyttäkää yksinkertaisia ja selkeitä käskyjä, älkääkä unohtako käskyjen loputtua VAPAA-käskyä. Koira tulee siis vapauttaa aina käskyn alta pois. Näin koira oppii kuinka kauan sen pitää seurata, pysyä vieressä tai odottaa paikoillaan.'

kain. Tässä pyrittiin pitämään koirat vierellä pieniä pätkiä kerrallaan, ei haisteluja eikä muutakaan ylimääräistä. Pysähdyttiin, käännyttiin, palkattiin ja keuhuttiin.

Tämä rivissä seurattaminen on vähän kuin walkup-seuraamista kokeessa, mutta koulutuksellisesti hinnassa ja makupaloja tai muuta palkkausta hyväksi käyttäen. Häiriötekijöinä toiset koirat, joita pyrittiin olla huomioimatta.

Harjoitus 2: Seuraavana oli vuorossa pitkä damijono, joka pujoteltiin hinnassa mahdollisimman läheltä koskematta niihin. Oli myös oman koiran luokse kutsumista rivistöstä. Vain oma koira sai tulla. Jos tuli muitakin koiria, ne palautettiin nästisti paikalleen ja uusittiin tehtävä.

Tämän harjoituksen tarkoituksena on koiran oppiminen vain oman ohjaajan pyyntöön, on se sitten istumista tai luoksetuloa. Damien läheltä pujottelu seurattamalla saadaan koira lopuksi rauhoittumaan, kun se huomaa, ettei niitä saa ottaa. Aluksi koiralle kerrotaan nästisti, ettei dameja kuulu nyt ottaa, eikä niitä silloin anneta edes palkaksi.

Harjoitus 3: Seuraavaksi harjoiteltiin ohjauksia. Ensin tehtiin motivoitu ohjaus, johon kaikki koirakot veivät oman daminsa. Nämä otettiin vuorotellen ylös. Tämä meni mukavasti kaikilta. Sitten tehtiin yhdistetty ohjaus ja markkeeraustehtävä, jossa tehtiin erillinen ohjauslinja, johon kaikki veivät oman damin. Sitten siirryttiin uudestaan lähetspaikalle. Ennen ohjauksen ottamista ylös, tuli markkeeraus starttipistoolilla ammuttuna edellisen tehtävän ohjauspaikalle, mutta koira laitettiin hakemaan ensin ohjaus ja vasta sitten markkeeraus. Kaikki tehtävät tehtiin samasta lähetspaikasta.

Jos koira karkasi markkeeraukselle, nostettiin dami ylös eikä palkkaa tullut. Jos ohjaus

tehti vaikeuksia, siirryttiin lähemmäksi kohdetta, kunnes se onnistui. Tässä matkat eivät olleet pitkiä. Tämä oli toisille koirille vaikeaa, vaikka kulma oli aika iso. Markkeerausheitto painoi vahvasti mielessä.

Markkeerauksessa kannattaa koiran kanssa kääntyä reilusti markkeerauksen suuntaan, on se sitten ykkös- tai kakkosmarkkeeraus. Samoin ohjaukselle lähetyksessä reilu kääntymisen ohjauksen suuntaan. Ohjauksen hakeminen ensin tässä harjoituksessa vahvistaa koiran ja ohjaajan yhteistyön merkitystä.

Lopuksi tehtiin läheltä aikaisempaa markkeeraus- ja ohjauslinjaa hyväksi käyttäen sivusuuntaan ohjauksia.

Näillä motivoituilla ohjaustehtävillä tässä treenissä vahvistetaan kohdepaikkaa ja muistia. Väärälle damille meno ei anna palkkaa.

Käyttäkää yksinkertaisia ja selkeitä käskyjä, älkääkä unohtako käskyjen loputtua VAPAA-käskyä. Koira pitää vapauttaa aina käskyn alta pois. Silloin se oppii kuinka kauan sen pitää seurata tai olla vieressä. Muuten alkaa häslääminen ja pyörähtely ja se on vaikeampi korjata pois. Siinä voidaan käyttää uutta käskyä ja silloin on vaan muistettava aina tuo vapautus.

ALO-RYHMÄ

Aloitettiin lauantaina iltapäivällä samalla harjoituksella, kun aamulla NOU ryhmän kanssa, eli koirien seurattamisella koulutuspaikalle.

Harjoitus 1: Ensimmäinen tehtävä oli pillipysäytysharjoitus ja se oli identtinen NOU-ryhmän lauantain harjoitus 3. kanssa.

Harjoitus 2: Harjoiteltiin seuraamisella rivissä n. 2m väleillä ja tarvittaessa koira hinnassa. Hitaasti kävelemällä, välillä käännyttiin

koiran eteen ja pillipysähdys. Näin saatiin koira pysähtymään nopeasti ja sen katse ohjaajaan päin sekä pysähtymään ja istumaan saman tien. Harjoitelimme myös nopeaa kääntymistä tulosuuntaan molemmin päin. Riippuu siitä, kumpaan suuntaan on tarve. Nopein on mielestäni vastasuuntaan, koska oikealla jalalla katkaiset itse koiran menon sen eteen kääntymällä. Tämä tehtävä opettaa koiran malttiin ja keskittymään rivissä oloon.

Harjoitus 3: Seuraavana harjoiteltiin kakkosmarkkeerauksia. Ensimmäisen markkeerauksen heitti avustaja heinikkoiseen paikkaan niin, että koiran oli ylittävä leveä polku. Toinen markkeeraus heitettiin metsän reunaan kuusien väliin pieneen aukkoon, kuitenkin lähelle niin, että varmasti koirat näkivät heiton. Vaikeaksi tehtävän teki polun ylittäminen, joka oli tarkoituskin. Harjoituksessa heittoa lyhennettiin lähemmäksi polkua niin, että koira varmasti sai markkeerauksen ylös ja palkan polun ylityksestä. Toisen markkeerauksen kanssa ei ollut suurempia vaikeuksia. Heittoa uusittiin välillä niin, että kaikki saivat lopuksi damit talteen.

Näitä polkujen ja maastoesteiden ylityksiä kannattaa harjoitella, vaikka lyhyillä heitoilla ja sitten kasvattaa matkaa samaan paikkaan.

Harjoitus 4: Päivän viimeinen harjoitus oli lähihaku. Lähihaku tehtiin pienillä 80g dameilla, jotka piilotettiin mustikan ja puolukan varpujen sekaan niin, että koira näki tahtuman. Maastossa oli aina 5 pikkudamia piilotettuna. Koira laitettiin istumaan tielle selkä metsään päin ja katse ohjaajaan kohti. Ensin otettiin pillillä koiran huomio ja sitten annettiin lähihakupillitys. Näin saadaan koira lähtemään hakuun taakse päin. Innokaimmat keräili enemmänkin kerralla, pääasia tässä oli, että haku lähtee ohjaajasta pois päin.

Koirilla on tapana lähteä aina ohjaajaa kohti pillityksessä, joten näin opetetaan koiraa hakemaan takaa. On helpompi kutsua koiraa tarvittaessa itseä kohti, kun laittaa taaksepäin pientä matkaa, esimerkiksi ojasta etsimisessä.

Sunnuntai

Harjoitus 1: Aloitettiin rivissä seuraamisella ja häiriöheitoilla. Tämän jälkeen koirakot jaettiin kahteen ryhmään. Kolme koirakkoa seurasi rivissä ja tuli markkeeraus vasemmalle, jonka oikeanpuoleinen koira sai noutaa. Tämän jälkeen tuli markkeeraus oikealle, jonka taas vasemmanpuoleinen koira sai noutaa. Sitten oikean- ja vasemmanpuoleiset koirakot vaihtoivat puolia ja tehtävä uusittiin. Sitten keskimäinen koira siirtyi oikealle- ja lopuksi vasemmalle puolelle ja se sai hakea noudot vastaavasti. Kaikkien markkeeraus-ten välissä koiria seurautettiin.

Harjoitus 2: Jatkettiin markkeerauksilla, jotka heitettiin kummulta maastoon vasemmalle ja oikealle selvällä kulmalla vuoron perään. Joka toinen koira haki vasemmalta ja joka toinen oikealta. Jokainen haki yhden heiton kerrallaan ja vaihdettiin. Näin välttyttiin matkimiselta ja jokainen sai hakea molemmilta puolilta onnistuneesti. Tarpeen vaatiessa tehtiin uusi heitto.

Tässä tehtävässä myös ohjaajalla on oma osuutensa onnistuneeseen noutoon, eli koiran kääntäminen selvästi heiton suuntaan. Huomioikaa koiran asento ja minne katse tai kuono on suuntautunut.

Harjoitus 3: Toisena harjoituksena oli samanlainen yhdistetty ohjaus- ja markkeeraustehtävä, kun NOU-ryhmällä sunnuntain 3. harjoitus. ALO-ryhmällä matkat olivat pidemmät.

Harjoitus 4: Jatkettiin ohjaustehtäviä sivusuuntien harjoituksilla käyttämällä aikaisempia ohjauspaikkoja. Nyt jätettiin koira istumaan tutun lähetyspaikan kohdalle ja lähetettiin sivusta ohjauslinjaa pitkin dameille kädellä ja askeleella vahvistettuna oikeaan suuntaan. Koirat oppivat nämä melko helposti.

Näitä tuttuja linjoja avuksi käyttäen on helpompi opettaa suunnat. On muitakin menetelmiä, mutta tässä yhteydessä käytettiin tätä.

Harjoitus 5: Lopuksi harjoittelimme koiran seurautusta ja malttia pujottelemalla damijonoa edestakaisin jokainen koira vuorollaan. Tehtävää vaikeutettiin lopuksi niin, että kaksi koirakkoa seurauttivat eri puolilla damijonoa eri suunnista kohdaten. Näin saatiin häiriöt dameista ja vastaantulevasta koirasta.

Todella tehokas malttia vaativa treeni ALO-luokan koirille.

- Kari Husso

ALO-ryhmä kouluttajana Tarja Tuhola

Syystreffien treenien tavoitteena alokasryhmissäni oli vahvistaa koirien kykyä työskennellä ryhmässä kuumentumatta ja ääntele-mättä. Tavoitteeseen päästiin hyvin pitämällä varsinkin aluksi koirien välit rivistössä noin kymmenessä metrissä ja tekemällä helppoja noutoja motivoituja linjoja käyttäen. Kylmän kelin vuoksi rakensin treenin myös sellaiseksi, että koirakot saivat mahdollisimman paljon liikettä, kun ohjaajat veivät itse koirien kanssa damit edellisenä päivänä kipeillä merkitsemiini kohtiin. Ehkäpä koirien tällä tavalla saama aktiiviteetti sekä sopiva maasto osaltaan ennaltaehkäisivät kuumentumistakin. Käytössämme ollut harvapuustoinen

metsäalue oli laaja ja varsin mainio tämän tyyppiseen noutoharjoitteluun.

Lauantain treenit alkoivat orientoivilla seuraamisharjoituksilla sekä luoksetuloilla, joiden jälkeen etenimme varsinaiseen rivistötyöskentelytehtävään. Metsäpolun varresta harvasta rivistöstä joka toiselle koiralle tuli polusta oikealle ja joka toiselle vasemmalle puolelle motivoitu linjalle lähetys. Kun ohjaajat olivat yhtä aikaa vieneet koirien kanssa damit ja koirat olivat vuorotellen noutaneet ne onnistuneesti talteen rauhallisessa mielen-tilassa, kierrätettiin näitä paikkoja vielä kahdesti siten, että kaikki koirat noutivat yhteensä kolmesta eri paikasta. Harjoitus päätettiin motivoituun sivusuuntaohjaukseen käyttäen kunkin koiran viimeisintä damin paikkaa. Koko harjoitus onnistui kaikilta koirilta hienosti muutamien pienien korjauksin ja lisämotivoinein.

Päivän toisena harjoituksena oli lyhyt kahden koiran walk up. Ohjaajat veivät aluksi koirien kanssa linjadamit osoitettuihin paikkoihin, jonka jälkeen lähdettiin kulkemaan kouluttajan vieressä muutama askel vastakkaiseen suuntaan. Kouluttajan merkistä avustaja antoi äänimerkin ja heitti metsässä markkeerauksen. Ensimmäinen koira pääsi noutamaan markkeerauksen ja toinen lähetettiin taakse omalle linjalleen. Noutojen jälkeen jatkettiin eteenpäin ja toinen koira sai markkeerauksen eri paikkaan kuin ensimmäinen. Molemmat koirat pääsivät tekemään noutonsa vuorollaan kuten edellä. Varsinkin pidempi näistä markkeerauksista osoittautui melko haastavaksi ja heittoja jouduttiin uusimaan jonkin verran. Sunnuntaina pienen ryhmäverryttelyn jälkeen jatkoimme tätä harjoitusta muuten samalla tavalla, mutta heiton

Kuva Markku Kastepohja

jälkeen markkeeraus jätettiin muistiin siksi ajaksi, kun toinen koira nouti linjan päässä olleen damin. Jokaiselle koiralle heitettiin sama markkeeraus kuin lauantaina ja koirat onnistuivat tehtävässä oikein hyvin.

Sunnuntain toinen harjoitus tehtiin pienellä hakkuuaukealla yksilötreeninä. Tehtävänä oli samalle linjalle lähemmäksi (n. 20m) ja etäämmälle (n. 35m) heitettyjen ykkösmarkkeerausten noutaminen vuoron perään. Avustaja heitti molemmat damit samasta paikasta. Lähempi heitettiin suoraan koira kohti ja pudotus tuli selkeästi näkyvälle paikalle, kauemmaksi heitetyn noudossa koira joutui juoksemaan jonkin matkaa heittäjän ohi. Myös kauimmaisen markkeerauksen pudotuspaikka oli avoimessa maastossa ja heittokaari oli näkyvä, mutta lähetyspaikalta katsottuna tarkka putoamiskohta jäi peittoon maaston pienen nousun vuoksi. Noutaessaan koira joutui kulkemaan luonnollisesti lähempänä sijaitsevan pudotuspaikan hajualueen yli.

Tehtävä osoittautui yllättävän haastavaksi ja heittoa uusittiin paljon ja useiden koirakoiden kanssa siirryttiin lähettämään lähemmäksi pudotuspaikkoja. Muutamille koirille voitiin yhdistää lopuksi tämä harjoitus linjakakkosmarkkeeraukseksi. Harjoituksessa tuli näkyviin se, että ehkä melko usein markkeerauksia harjoitellessamme heittäjä heittää damin koiran suunnasta katsottuna sivusuuntaan omalle tasolleen ja koira tottuu tukeutumaan heittäjään etäisyyden arvioinnissa. Suuri kiitos hienoista ja tarkoista heitoista viikonloppuna ryhmääni avustaneille Riitalle, Veskulle ja Markulle! Treeni-iloa kaikille!

- Tarja Tuhola

ALO/AVO -ryhmä kouluttajana Heli Pitkäjärvi

Olin Helin ryhmässä molempina päivinä avustamassa aamupäivän damien heittäjänä ja iltapäivän osallistuin koulutukseen Tuis-kun (2v 10kk) kanssa. Oli opettavaista ja antoisaa seurata ensin toisen ryhmän koirakoiden suorituksia ja päästä sitten kokeilemaan tehtäviä käytännössä oman koiran kanssa.

Ryhmä alkoi pienellä keskustelutuokiolla. Heli kertoi koulutusperiaatteistaan ja tavoitteesta saada koiralle aina onnistunut suoritus. Harjoituksia helpotetaan aina koiran taitojen mukaan, mutta haastetaan ohjaajia myös laajentamaan omia vakiintuneita tapojaan, kokeilemaan maastonvaihteluita, polkujen ylityksiä ja pidempiä välimatkoja. Alkukeskustelussa koirat olivat ohjaajiensa vierellä avustajan kulkiessa dameja heilutellen ja heitellen niitä koirakoiden takana. Virittäydettiin ajatukseen, että jokainen lentävä dami ei ole noutamista varten.

Itse harjoitus muotoutui markeerauksista ja linjalle lähetyksistä muistipaikoille, lähihausta sekä hajualueen ylityksistä. Koirakoita lähetettiin noutoihin vuorotellen kohdetta vaihtaen. Koirat olivat rivistössä vapaana tai hihnassa vireys- ja mallitason mukaan seuraten toisten koirien suorituksia. Maasto oli kaunist kangasmetsää, jossa koirien etenemistä haastettiin maastovaihteluilla sekä polkujen ja hajualueiden ylityksillä. Toisten koirien suoritukset ja aiemmin heitetty markeeraukset olivat myös häiriötekijöinä. Teemana oli yhteistyö, kuunteleminen ja eteneminen ohjaajan valitsemaan suuntaan.

Toisena päivänä vastaavanlaisia harjoitteita tehtiin walkupina edeten kahdessa rivissä. Hyödynnettiin edellisen päivän muistipaikkoja, harjoiteltiin seuraamista ja rivityöskentelyn edellyttämää malltia.

Heli Pitkäjärvi: - Koirat onnistuivat tehtävissä hyvin, kukin omien taitotasojensa mukaan. Polut toivat joillekin koirille alkuun haasteita. Kun koiran olisi pitänyt ylittää polku se valitsikin suunnaksi polkua pitkin juoksemisen. Koira kutsuttiin takaisin ja harjoitus toistettiin siirtyen siihen kohtaan, josta koira poikkesi linjalta ja otettiin sen jälkeen vielä onnistunut suoritus kauempaa polku ylittäen.

On tärkeää, että se mitä ollaan treenaamassa tehdään aina loppuun. Jos harjoitus on liian haastava koiralle, sitä helpotetaan niin, että koira onnistuu. Samoin, jos koiran vireystila ei ole treenipäivänä riittävä, tehdään harjoitus kuitenkin loppuun, niin että koira onnistuu.

*Onnistunut treeni lisää
koiran itseluottamusta.*

Jos joku asia ei onnistu, kannattaa miettiä mikä siihen on syynä. Syy löytyy usein hinnan toisesta päästä. Harjoitus voi olla koiralle aivan uusi tai muista syistä liian vaikea. Silloin harjoitus kannattaa rakentaa pienemmistä osista edeten vähitellen onnistuneeseen suoritukseen. Harjoitteiden rakentamisessa muistetaan kultainen keskitie. Haastetaan koira sopivasti, ottaen kuitenkin senhetkinen taitotaso huomioon.

- Nina Onufriev

VUODEN 2021 MENESTYNEIMMÄT SILEÄKARVAISET NOUTAJAT

Kiitos kaikille kiertopalkintoja hakeneille. Onnittelut kiertopalkintojen voittajille ja sijoittuneille. Kaikkiaan hakemuksia tuli 43 kpl. Näyttely-flatin 4. ja 5. olivat tasapisteissä, joten lopulliset sijoitukset ratkottiin lisäpisteillä. Muissa kiertopalkinnoissa lisäpisteitä ei tarvittu. Leon ja Wilsonin perintö -palkintoa ei haettu. Toivotan kaikille tulosrikasta vuotta 2022! – kiertopalkintojen hoitaja, Sari.

VUODEN FLATTI:
Celtair Fox Channel

MEJÄ-FLATTI:
Flatts Happy Lovergirl

NOME-FLATTI:
Golden Reed's Black Sparrowhawk

NÄYTTELY-FLATTI & GIORGIO-ARMANIN MALJA:
Flat Power Unique Friendship

NOME-TULOKAS:
Susedalens Johnny B Goode

SANDRAN MUISTOMALJA:
Almanza Between You And Me

WT-FLATTI & WT-TULOKAS:
Noanarkin Formica Fusca

AGILITY-FLATTI:
Kohta-Ahon Aino Alydia

TOKO-FLATTI:
BH Morrini Falls Of Dee

PK-FLATTI:
Salasana Bitter And Twisted

TOKO-TULOKAS:
Noanarkin Camelus Ferus

AKTIIVISIN KASVATTAJA:
Kennel Pyymäen, Kati Kallio

VUODEN FLATTI

1. FI MVA TLNJW-19 TLNW-19 HeW-19 HeW-21 Celtair Fox Channel (20,5+18)

Isä: SE MVA (N) NOJ-13 PMJV-13 PMJV-13 JV-13 V-13

Caci's Lovely Prince Cake

Emä: C.I.B FI MVA EE MVA Celtair Piece Of Me

Kasvattaja: Jenni Juven, Jämsänkoski, omistajat: Kari ja Senni Husso

2. FI MVA FI JVA TK 1 BH Gilliam's Gold Special (8+16)

Isä: LP1 SE UCH SE VCH DK UCH Gilliam's Gold One

Emä: SE VCH Quillguest U R Unigue

Kasvattaja: Karin ja Johanna Friberg, SE, omistaja: Ann Leskinen

3. FI MVA Buumin Kuka Muu Muka (8+8,5)

Isä: Sniffens Snazzy Moonstone, Emä: Buumin Hangover

Kasvattaja: Elo Mari ja Tuononen Henna, omistaja: Tuononen Henna

4. FI MVA Celtair Prunaprismia (14+6)

Isä: C.I.B FI MVA EE MVA TLNW-13 Flat Power Fly Caster

Emä: Celtair Ad Astra

Kasvattaja: Jenni Juven, Jämsänkoski, omistajat: Kari ja Senni Husso

NOME-FLATTI

1. Golden Reed's Black Sparrowhawk (44)

Isä: FI KVA Taka-Tapiolan Fiun Tahvo

Emä: POHJ KVA FI KVA SE KVA NO KVA Gilliam's Gold White Pigeon Game

Kasvattaja: Katja Villikka, Kotka, omistaja: Riitta Hynninen

2. Palokallion Valhalla (37)

Isä: Flatgold's Fire'n Ice, Emä: FI KVA Filurin Tarina

Kasvattaja: Heli ja Rami Pitkäljärvi, Kauhava, omistaja: Heli Pitkäljärvi

3. FI MVA TLNJW-19 TLNW-19 HeW-19 HeW-21 Celtair Fox Channel (18)

Isä: SE MVA(N) NOJV-13 PMJV-13 PMJV-13 JV-13 V-13

Caci's Lovely Prince Cake

Emä: C.I.B FI MVA EE MVA Celtair Piece Of Me

Kasvattaja: Jenni Juven, Jämsänkoski, omistaja: Kari ja Senni Husso

4. Allikon Tulen Voima (17)

Isä: FI JVA Blackpeepoon Gin Knock Out

Emä: FI Ava FI JVA Flathounds Expertin Fire

Kasvattaja: Henna Mikkonen, omistaja: Homenokka kY/Raija Gärding

5. FI MVA JVA TK1 BH Gilliam's Gold Special (16)

Isä: SE MVA DK MVA SE JVA LP 1 Gilliam's Gold One Of A Kind

Emä: SE JVA Quillguest U R Unigue

Kasvattaja: Karin ja Johanna Friberg SE, omistaja: Ann Leskinen

6. FI MVA Celtair Prunaprismia (14)

Isä: C.I.B FI MVA EE MVA TLNW-13 Flat Power Fly Caster

Emä: Celtair Ad Astra

Kasvattaja: Jenni Juven, Jämsänkoski, omistajat: Kari ja Senni Husso

7. Biehkan PiiPaa (11)

Isä: FI MVA Noarkin Taxidea Taxus, Emä: Biehkan Sukkula

Kasvattaja: Jori Saastamoinen, omistajat: Jori Saastamoinen, Sari Malin

8. FI MVA Buumin Kuka Muu Muka (8)

Isä: Sniffens Snazzy Moonstone, Emä: Buumin Hangover

Kasvattaja: Elo Mari ja Tuononen Henna, omistaja: Tuononen Henna

9. FI MVA FI TVA BH Morrini Falls Of Dee (7)

Isä: C.I.B FI MVA EE MVA TLNW-13 Flat Power Fly Caster

Emä: FI MVA Toffedreams Rainmaker

Kasvattaja: Riitta Niemelä, Jorvas, omistaja: Heidi Siipo

10. FI MVA BY MVA RO MVA Noanarkin Formica Fusca (6)

Isä: FI MVA Ravencrag Explorer

Emä: FI MVA EE MVA LV MVA BY MVA RO MVA

Noanarkin Tringa Totanus

Kasvattaja/omistaja: Kaija Leinonen, Laukkoski

NOME-TULOKAS

1. Susedalens Johnny B Goode

Isä: Black Lanza Woody Callit, emä: Susendalens I Got Stripes
Kasvattaja: Johanna Ling, omistajat: Ville Suhonen ja Nina Leino

2. Allikon Kaarne

Isä: Waenddu Brock, emä: FI JVA Allikon Tulinen Lempi
Kasvattaja/omistaja: Henna Mikkonen, Liminka

3. Flatkiss Kiss Kiss Bang Bang

Isä: FI MVA RU MVA RKFV Backseat Of A Trans Optimus Canis
Emä: FI MVA FI JVA SE JVA Flatkiss Hottest Go-Getter
Kasvattajat/omistajat: Kiuru Christina ja Nikkonen Marko, Lahti

4. Korven Akan Kirnulintu

Isä: FI MVA Kvartorpet 's Pocketful Of Sand, emä: Korven Akan Tuittu
Kasvattaja: Riitta Koivisto, Jämsänkoski, omistaja Kirsi Launomaa

5. FI MVA FI TVA BH Morrini Falls Of Dee

Isä: C.I.B FI MVA EE MVA TLNW-13 Flat Power Fly Caster
Emä: FI MVA Toffedreams Rainmaker
Kasvattaja: Riitta Niemelä: Jorvas, omistaja: Heidi Siippo

NÄYTIELY-FLATTI

1. C.I.B FI MVA V-21 Flat Power Unique Friendship (36)

Isä: C.I.E SE MVA(N) PH MVA NO MVA SE JVA MV-15 EUV-17 HeVW-18
HeVW-19 VV-19 Almanza Burberry Goodiebag
Emä: FI MVA EEJV-16 Starworkers Xpensive Taste
Kasvattaja: Anu ja Kimmo Vorobjev, Parola ja Marianne Forsell, Söderkulla
Omistaja: Anu ja Olga Vorobjev

2. C.I.B FI MVA SE MVA(N) EE MVA EEJV-19 Almanza Simply Starstruck (34.5)

Isä: C.I.E.GB SH CH SE MVA(N) NO MVA V-12 SEV-13 SEV-14 SEV-15
EUV-15 NOV-15 V-15 NOV-16 SEV-16 MV-17 VV-18 Castlerock Simply Magic
Emä: C.I.E. POHJ MVA FI MVA SE MVA (N) NO MVA UA VMVMV-14 MV-15
NOV-15 EUV-17 MV-17 V-18 Almanza End Of Discussion
Kasvattaja: Regnhild Ulin, Eskilstuna, omistaja: Jaana Rätty

3. FI MVA TLNJW-19 TLNW-19 HeW-19 HeW-21 Celtair Fox Channel (26)

Isä: SE MVA (N) NOJV-13 PMJV-13 PMJV-13 JV-13 V-13
Caci 's Lovely Prince Cake
Emä: C.I.B FI MVA EE MVA Celtair Piece Of Me
Kasvattaja: Jenni Juven, Jämsänkoski, omistaja: Kari ja Senni Husso

4. Flat Power Lilac Garden (24) Lisäpist. 3+2.5

Isä: SE MVA(N) V-18 DKV-19 NOV-19 V-19 PMV-19 Almanza Backseat Driver
Emä: FI MVA EE MVA Almanza Exception With A Twist
Kasvattaja: Anu ja Kimmo Vorobjev, Parola ja Marianne Forsell, Söderkulla
Omistaja: Maarit Penttilä

5. FI MVA JV-19 HeW-21 Heiluhännän Country Dazzler (24) Lisäpist. 3

Isä: C.I.E. JMV-11 Heiluhännän Ranger Peak
Emä: C.I.B. C.I.E FI MVA EE MVA LT MVA LTV-16 TLNW-16
Heiluhännän Wood Tar
Kasvattaja: Kirsi ja Asko Nieminen, Saarentaus, omistaja: Tomi Taipale

6. HejW-21 Nerelius Addicted To You (21.5)

Isä: SE MVA(N) NO MVA Almanza Always In Action
Emä: SE MVA(N) Wildarnas Erase And Rewind
Kasvattaja: Nerelius Joakim ja Mikael, Ruotsi
Omistaja: Kiuru Christina ja Nikkonen Marko, Minna ja Anni Vornanen

7. FI MVA Celtair West Side Story (10)

Isä: FI MVA Wildzeal Turn This World Around
Emä: FI MVA Celtair Rumour Has It
Kasvattaja: Jenni Juven, Jämsänkoski, omistaja: Kaisa Timo

8. FI MVA Buumin Kuka Muu Muka (8.5)

Isä: Sniffens Snazzy Moonstone, emä: Buumin Hangover
Kasvattaja: Elo Mari ja Tuononen Henna, omistaja: Tuononen Henna

MEJÄ-FLATTI

1. C.I.B. FI MVA EE MVA LT MVA FI JVA Flatts Happy Lovergirl (142) +45

Isä: Guupoint 's Pocket Rocket, emä: Flatts Kellys Happy Girl
Kasvattaja: Björklund Benita, Jomala
Omistajat: Markku Kastepohja ja Virpi Peltonen

2. FI JVA Huntstars Endless Love (142) +42

Isä: PL JMVA CZ MVA CZ JMVA PL MVA AT JMVA
Caci 'c Dark Chocolate Of Love
Emä: C.I.B FI MVA EE MVA Sniffens Syystuuli
Kasvattaja: Satu, Jonna Saarinen ja Piia Piiparinen, Koria, omistaja: Elina Kokko

3. FI JVA NO JVA SE JVA POHJ JVA Goofytroop 's Secret Love

Isä: Gilliam 's Gold Son Of Odin, emä: Fusstail 's Bonita Energica
Kasvattaja: Strang Marika, Hämeenlinna, omistaja: Keränen Liisa

TOKO-FLATTI

1. FI MVA FI TVA BH Morrini Falls Of Dee (60)

Isä: C.I.B FI MVA EE MVA TLNW-13 Flat Power Fly Caster
Emä: FI MVA Toffedreams Rainmaker
Kasvattaja: Riitta Nieminen, Jorvas, omistaja: Heidi Siippo

2. BH RTK2 FI TVA Filurin Magpie (58)

Isä: Mingus Umbra Fida, emä: Filurin Fame
Kasvattaja: Tiina Pikkuaho, Kiiminki, omistaja: Piritta Pärssinen

TOKO-TULOKAS

1. Noanarkin Camelus Ferus

Isä: Swallowsflight Pole Position, emä: Noanarkin Bucco Capensis
Kasvattaja: Kaija Leinonen, omistaja: Irene Kotilainen

AGILITY-FLATTI

1. Kohta-Ahon Aino Alydia

Isä: Emkristina 's Fe riz Felamaere
Emä: FI MVA Harvahampaan Go-Went-Gone
Kasvattaja/omistaja: Sonja Pelkonen, Ylämylly

PK-FLATTI

1. Salasana Bitter And Twisted (5)

Isä: Rotherfield Reason To Rave
Emä: C.I.B C.I.E FI MVA EE MVA LV MVA EE VMVA LT MVASI MVA RU
MVA BALM MVA BY MVA HU MVA RU JMVA LVMVA RO GR MVA RO
MVA BY JMVA LT VMVA LT JMVA LV J MVA EE JMVA BALM MVA BALM
VMVA BYJV-13 BALTVV-20 EEVV-20 LVVV-21 Salasana Louisiana Lullaby
Kasvattaja: Pia Ulvinen, Lemi, omistaja: Mari Kuusaro

WT-FLATTI

1. FI MVA BY MVA RO MVA Noanarkin Formica Fusca (376,5)

Isä: FI MVA Ravencrag Explorer
Emä: FI MVA EE MVA LV MVA BY MVA RO MVA Noanarkin Tringa Totanus
Kasvattaja/omistaja: Kaija Leinonen, Laukkoski

2. Korven Akan Tuittu (338)

Isä: Taka-Tapiolan Ekku, emä: Korven Akan Ilosanoma
Kasvattaja/omistaja: Riitta Koivisto, Jämsänkoski

3. Korven Akan Kirnulintu (155)

Isä: FI MVA Kva Kvarntorpet 's Pocketful Of Sand, emä: Korven Akan Tuittu
Kasvattaja: Riitta Koivisto, Jämsänkoski, omistaja: Kirsi Launomaa

WT-TULOKAS

1. FI MVA BY MVA RO MVA Noanarkin Formica Fusca

Isä: FI MVA Ravenrag Explorer
Emä: FI MVA EE MVA LV MVA BY MVA RO MVA Noanarkin Tringa Totanus
Kasvattaja/omistaja: Kaija Leinonen, Laukkoski

2. Korven Akan Kirnulintu

Isä: FI MVA Kvarntorpet 's Pocketful Of Sand, emä: Korven Akan Tuittu
Kasvattaja: Riitta Koivisto, Jämsänkoski, omistaja: Kirsi Launomaa

3. Susedalens Johnny B Goode

Isä: Black Lanza Woody Stripes, emä: Susendalens I Go Stripes
Kasvattaja: Johanna Ling, omistajat: Ville Suhonen ja Nina Leino

SANDRAN MUISTOMALJA

1. C.I.B FI MVA SE MVA(N)EE MVA EE JMVA EEJV-14 EEV-16 EEV-18

BALTVV-21 TLNVW-21 EEVV-21 Almanza Between You And Me (10)
Isä: C.I.E. GB SH CH SE MVA(N) NO MVA V-12 SEV-13 SEV-14 SEV-15
EUV-15 NOV-15 V-15 NOV-16 SEV-16 MV-17 VV-18 Castlerock Simply Magic
Emä: Almanza Mozzarella
Kasvattaja: Regnhild Ulin ja Susanna Karlsruöm, SE, omistaja: Laura Rajakallio

GIORGIO-ARMANIN MALJA

1. C.I.B FI MVA V-21 Flat Power Unique Friendship (6)

Kasvattaja: Anu ja Kimmo Vorobjev, Parola ja Marianne Forsell, Söderkulla
Omistajat: Anu ja Olga Vorobjev

AKTIIVISIN KASVATTAJA

1. Kennel Pyymäen, Kati Kallio

- Kennel Noanarkin, Kaija Leinonen
- Kennel Black Hugh's, Tiina Sudensalmi
- Kennel Metsäviran, Heli Siikonen

Vuoden flatti 2021

FI MVA TLNJW-19 TLNW-19 HEW-19 HEW-21 CELTAIR FOX CHANNEL

Vuoden Flatti 2021 meidän Hilla, wau! Välillä on vaikea käsittää, että Hilla on vasta 3,5-vuotias. Sen kanssa on sen nuoreen ikään nähden koettu jo monia harrastusten huippuhetkiä, kuten Juniorimestaruuden voitto 2019, WT kisällin voitto 2020, Suomen muotovalion arvo. Lisäksi se ollut jo kaksi kertaa messukeskuksen näyttelyiden ROP sekä muun muassa Noutajakoirajärjestön näyttelyn BIS juniori. Näiden lisäksi se on selvittänyt tiensä jo voittajaluokkaan sekä NOME-B:ssä että WT:ssä. Tähän alkuun vielä pieni selvitys kaikille, jotka eivät meitä Hillan omistajia tunne. Kari treenaa ja käy kokeissa Hillan kanssa, kun taas näyttelyiden osalta harrastamisesta vastaa Karin tytär Senni.

Viime vuosi oli pandemiatilanteesta huolimatta tuloksellisesti Hillalle hyvä vuosi. Edelliseltä kaudelta meillä oli ALO1 tulos NOME-B kokeesta ja nyt vuoden tavoitteena oli saada sille myös toinen ALO1 tulos sekä mahdollisesti startti avoimessa luokassa. Toukokuussa päästiin heti koekauden alettua kokeeseen ja Hilla sai sieltä ALO1 tuloksen.

Suunnitelmissa oli tämän jälkeen treenata alkukesä ja vasta aikaisintaan loppukesästä mennä avoimeen luokkaan. Kuitenkin seurattessamme koekalenteria huomasimme, ettei alkukesästä AVO-luokissa juurikaan ollut ruuhkaa, niinpä ajattelimme kokeilla, missä mennään AVO-tehtävien osalta. Ilmoitimme Hillan pari viikkoa ennen juhannusta olevaan Pöytyän kokeeseen. Kokeessa oli tehtävä, jossa koiran palauttaessa ohjauslintua tuli markkeeraus, joka koiran oli siis tarkoitus nähdä. Hilla palautti edellistä lintua niin, että linnun siipi oli suoraan sen silmien edessä, eikä se siis pystynyt näkemään markkeerausta. Arvostelussakin lukee ”reagoi riistapalautustilanteessa kuulolla, lintu pahasti silmillä”. Tästä huolimatta Hilla onnistui hienosti markkeeraamaan kuulolla ja riista saatiin nopeasti ylös. Muutkin kokeen tehtävät onnistuivat ja suoritus palkittiin AVO1 tuloksella.

Seuraava koe oli heinäkuussa Pieksämäellä ja se järjestettiin damikokeena. Koe oli parityökoe ja se alkoi vesiohauksella, jonka suhteen tuomari oli tarkka, että koiran todellakin tuli edetä suoraan vettä pitkin eikä maan kautta. Hakutyöskentely oli tässä kokeessa yhtä aikaa parin kanssa kahdella eri hakualueella ja aina koirien löydettyä damit vaihdettiin hakualueita keskenään. Tästä kokeesta Hilla sai myös upeasti AVO1 tuloksen ja niin oli tie auki voittajaluokkaan. Emme kuitenkaan halunneet ahnehtia ja startata kolmevuotiaalla koiralla vielä voittajaluokassa, vaan päätimme että nyt on aika keskittyä treeneihin.

WT:ssä starttasimme myös viime vuonna kahdesti. Toisesta kokeesta saimme AVO1 tuloksen ja toisestakin kokeesta pisteet olivat hienot, mutta ohjaaja unohti käydä yhdellä rastilla, joten tulosta ei kokeesta saatu. Onneksi nämä ei ole niin vakavia asioita ja nyt voimme nauraa sille :)

Näyttelyissäkin käytiin, elokuussa Espoo KR:ssä oli Hillan vuoden ensimmäinen näyttely ja myös ensimmäinen kerta valioluokassa, josta PN2 sijoitus. Tuusulassa ryhmänäyttelyssä Hilla oli PN2. Helsinki KV:ssa syyskuussa saatiin ROP & CACIB ja viikon kuluttua siitä Hyvinkään KR näyttelystä VSP. Lokakuussa osallistuimme rotujärjestön päänäyttelyyn ja siellä Hilla oli PN3. Vuoden kohokohta oli joulukuussa messukeskuksen lauantaina ollut Helsinki Winner -näyttely, jossa Hilla oli upeasti ROP.

Hilla on luonteeltaan koira, joka rakastaa kaikkia ja kaikkea, niin ihmisiä kuin eläimiä. Se on miellyttämisenhaluinen ja ohjaajakuuliainen. Se rakastaa kaikkea mitä sen kanssa tehdään ja siksi sen kanssa on niin mukava harrastaa. Tämän kuluvan vuoden tavoitteena on saada mukava startti Hillalle voittajaluokassa sekä NOME-B kokeesta että WT:ssä. Katsotaan mitä tämä vuosi tuo tullessaan.

Tähän loppuun vielä tahdomme kiittää erityisesti kasvattaja Jenniä ihanasta ja monipuolisesta koirasta! Kiitos kaikille treenikavereille ja muille meitä kannustaneille!

- Hillan kotijoukot

Vuoden Näyttely-flatti 2021 & Giorgio-Armanin malja

C.I.B FI MVA V-21 Flat Power Unique Friendship

Marvi on koira, joka ei jätä ketään kylmäksi. Jos ei välitä sen ulkomuodosta, niin viimeistään sen persoona lämmittää sydämet. Se on iloinen ja eloisa, se on innokas ja avoin. Se tekee tuhmuuDETkin aina niin, ettei sille pysty olemaan edes vihainen. Se on kaikessa tekemisessä sataprosenttisesti mukana – niin näyttelykehässä, treeneissä kuin metsälläkin. Nämä palkinnot Marvi sai kuitenkin olemalla kaunis, mutta myös iso osa kokonaisuutta on varmasti sen hieno asenne ja luonne, minä vuoksi se hurmaa tuomarit ja yleisönsä.

Tässä pitkään jatkuneessa hullussa maailmantilanteessa saimme kaikesta huolimatta viettää uskomattoman näyttelyvuoden. Marvi kävi ainoastaan seitsemässä näyttelyssä vuoden aikana. Niistä ensimmäinen oli elokuussa Espoon KR, jossa sijoitus oli PN3. Elokuun lopussa Riihimäki NORDissa Marvi oli ROP saaden NORD-sertin ja Riihimäki KV:ssa VSP saaden CACIBin. Marvi ei ole vielä koskaan päässyt ulkomaille, mutta korona-ajan poikkeussäännöllä oli mahdollista tulla kansainväliseksi muotovalioksi ainoastaan kotimaan CACIBeilla. Ja niinhän siinä sitten kävi, että Marvi saavutti Kansainvälisen muotovalion arvon. Tässä vaiheessa vuotta oli suunnitelmissa osallistua enää Kotkan näyttelyyn sekä erikoisnäyttelyyn, koska pessimistinä en uskonut, että Voittajänäyttelyitä olisi mahdollista järjestää. Toisin kuitenkin kävi.

Kotka KR:ssä Marvi oli ROP. Erikoisnäyttelyynkin osallistuttiin, jossa 197 koiran joukosta Marvin sijoitus oli upeasti PN2. Marvi ilmoitettiin myös Messariin, mutta loppuun saakka jännitettiin toteutuvatko näyttelyt. Marvi lähti tälle turneelle Mariannen kanssa, minun jäädessä kotiin jo joulua valmistelemaan. Messarin saldo oli tyrmäävä. Lauantaina NORD-näyttelyssä Marvi oli PN2, häviten ainoastaan upealle Hillalle. Seuraavana päivänä tapahtui jotain, mistä emme osanneet edes unelmoida – Marvin sunnuntain saldona oli ROP, CACIB, V-21 ja RYP-1! Voin sanoa, että tämä oli yksi oman yli 30-vuotisen flattiharrastaja-urani tähtihetkistä. Onneksi sain seurata sitä livelähetyksen välityksellä, vaikka en paikalle päässytäkään.

Vaikka Marvin vuosi 2020 oli upea ja se tuli muotovalioksi juuri täytettyään kaksi vuotta, niin vuosi 2021 oli unelmien täyttymys. Isoin kiitos menee Mariannelle, joka jaksaa juosta Marvin kanssa näyttelykehissä ja on muutenkin kaikessa apuna. Tämä koira on meille kaikille niin tärkeä perheenjäsen ja harrastuskaveri. Olen onnekas, kun saan omistaa tämän timantin.

- Anu

©TEXTerri

©Marianne Forsell

Giorgio-Armanin malja jaetaan Flatille, joka on parhaiten menestynyt kansainvälisten ja kaikkien rotujen näyttelyiden ryhmä- & BIS-luokissa Suomessa.

Vuoden 2021 WT-flatti & WT-tulokas

FI MVA BY MVA RO MVA NOANARKIN FORMICA FUSCA

Pätkiksen emä Kismet, Noanarkin Tringa Totanus voitti Suomen Sileäkarvaiset noutajat ry:n vuoden 2017 WT-flatti ja WT-tulokas -palkinnot. Tuolloin ajattelin, jo toistamiseen, että WT on kokeiltu ja nähty, se ei ole minun harrastuslajini vaan nome-B. Ja kuinkas kävikään, kotona asustaa tällä hetkellä kaksi WT-flatti ja WT-tulokas palkinnon voittanutta koiraa – äiti ja tytär.

Melkein vuoden treenitauon jälkeen keväällä 2021 löytyi innokkaita ja samanhenkisiä flatinomistajia, joilla oli myös tavoitteena startata rodunomaisissa kokeissa. Välillä kävimme lisäämässä osaamista ammattikouluttajien luona. Ajatus startata WT:ssa kypsä. Jos sittenkin kävisin vielä kerran kokeilemassa, miltä se WT tuntuisi... ja Pätkis ilmoitettiin kokeeseen.

Heinäkuussa ajoimme melkein suoraan flattileiriltä Pätkiksen ensimmäiseen oman yhdistyksen järjestämään WT-kokeeseen Ori-mattilaan. Jännitys oli kova, tosin väsymys oli vielä kovempi. Flattileiriltä ei halua lähteä kesken pois, eikä sinne ikinä ole menty nukkumaan hyvin, meinasinkin nukahtaa jo matkalla kokeeseen. Pätkistä ei kolmen treenipäivän jälkeenkaan leiriväsymys painanut, sen kanssa oli mukava olla kokeessa, se keskittyi annettuihin tehtäviinsä ohjaajaansa huomattavasti paremmin.

Samat haasteet tulivat tässä ja myös seuraavissa kokeissa esille kuin mitä Kismetin kanssa vuonna 2017. En vielääkään ollut ymmärtänyt WT-kokeen tärkeintä asiaa, ”dami mahdollisimman nopeasti talteen”.

Edelleen nome-b sielu vaikuttaa vahvasti Pätkiksen ohjaamisessa: lähetä ja katso miten käy, en puutu koirani tekemisiin, ennenkuin tuomari opastaa kohteliaasti, että saat myös tukea ja auttaa koiraa... Tai jos puutu, niin oli jo liian myöhäistä. Tähän ohjaajan ajatusmaailmaan ja toimintakykyyn nähden oli suoranainen ihme, että joka kokeessa, missä starttasimme viime vuonna saimme ”kaikki damit talteen”. Saimme ensimmäisestä kokeesta lopulta WT ALO 2, 74 pistettä sijoittuen Kisällissä sijalle 2.

Ohjaajasta huolimatta Pätkis näytti tykkävän WT-kokeista. Omat virheet ja kömpelyys ohjaamisessa yllyttivät ilmoittamaan uudelleen kokeisiin. Muutama koe siinä meni, että kehityin ohjaajana riittävästi ja saavutimme lopulta 11.9. Lieksassa ALO 1, 96 pistettä ja voitimme alokasluokan.

Seuraavassa kokeessa 3.10. Hämeenlinnassa saimme toisen ALO 1. 90 pistettä sijoittuen luokassa sijalle 2. Vuoden viimeisessä kokeessa uskaltauduin treenikavereiden kannustamana siirtämään Pätkiksen alokasluokasta avoimeen luokkaan. Rastien jälkeen totesin selvinneeni hengissä ja damit saatiin talteen, se tuntui ihmeeltä! Saimme ensimmäisestä avoimen luokan kokeesta 10.10. Oripäässä AVO 2, 77 pistettä sijoittuen kovassa porukassa hienosti sijalle 4.

Jälleen kerran, kiitos kaikille ihanille treenikavereille ja kouluttajille avusta ja neuvoista! Yhdessä treenaaminen on antoisaa, motivoi kouluttamaan koiraa ja myös osallistumaan kokeisiin. On ilo jakaa onnistumisia ja pohtia yhdessä uusia treenejä ja haasteita.

- Akane ja Pätkis

Vasemmallä vuoden 2021 WT-flatti ja WT-tulokas Pätkis 6 kk:n ikäisenä ja oikealla emä Kismet, vuoden 2017 WT-flatti ja WT-tulokas. Kuva Mia Laurinen.

Kuva Noora Saarikko

Vuoden 2021 NOME-flatti Golden Reed's Black Sparrowhawk

Teksti Riitta Hynninen, kuva Mikko Airimo

Koekaudella 2020 Eetu oli saavuttanut NOME B:ssä voittajaluokkaan oikeuttavat AVO1-tulokset, joten vuonna 2021 oli tarkoitus korkata voittajaluokka. Vain kerran aikaisemmin olin startannut voittajaluokan kokeessa ja siitäkin oli ehtinyt kulua aikaa 15 vuotta, joten ajatus pisti pikkuisen jännittämään! Ajattelin asian niin, että mennään nyt katsomaan ja kokeilemaan kepillä jäätä ja otetaan tämä ensimmäinen kausi voittajaluokassa enempi harjoittelun kannalta.

Ensimmäinen startti oli Lohjalla kesäkuussa. En yleensä juurikaan jännitä ennen koetta, mutta tällä kertaa jännitti ihan hirveästi! Siinä omaa vuoroani odotellessani sanoi eräs konkari, että voittajaluokassa kisaaminen on kivaa ja rentoa, kun sieltä ei enää siirrytä ylempään luokkaan ja voi vain ”hengailla”. Siinäpä se! Sain mieleni rauhoitettua ja kun vielä kokeen ensimmäinen tehtävä onnistui hyvin, niin lopukin jännitys karisi siinä samalla. Saimme ensimmäisestä voittajaluokan NOME B -kokeesta tulokseksi VOI3. Kaksoismarkkeerauksen toinen riista jäi saamatta ylös, ja haku olisi voinut olla tehokkaampaa. Kokeessa oli vaativahko vesiohjaustehtävä, jonka Eetu suoritti melko vaivattomasti. Se loi uskoa siihen, että ehkä me voidaan päästä tuloksille muissakin kokeissa!

Ennen Pudasjärven Flattimestaruutta ehdittiin käydä kahdessa kokeessa, toisesta nolla ja toisesta kolmonen. Mestaruuden karsintakoe oli kivasti suunniteltu liikkuvaksi, eli jokainen tehtävä suoritettiin eri paikassa. Eetu suoritti kokeen kaikki osa-alueet ja sai riittävän määrän riistoja talteen. Kaksoismarkkeerauksessa oli kuitenkin pientä haparointia, joten tulosta piti jännittää iltaan saakka. Juhlailullisella sitten jaettiin paperit, ja ykkönehän se Eetulle tuli! Voi että sitä ilon ja onnen määrää! Eka ykkönen voittajasta, wuhuu! Eipä enää paremmassa paikassa ja paremmassa seurassa voisi sitä juhlistaa kuin juuri Flattimestaruudessa. Tuon ykköstuloksen ansiosta pääsimme myös

Flattimestaruuden finaaliin seuraavana päivänä. Finaali kisattiin Iijoen rannoilla ja yleisö pääsi koetta seuraamaan sillalta. Finaalitehtävät olivat hyvin metsästykselliset, ja upeasti toimitsijat eläytyivät ”rooleihinsa” tarjoten sekä meille kisaajille että yleisölle hienon ja viihdyttävän tapahtuman. Eetu suoritti päivän tehtävät omalla varmallalla ja rauhallisella tyyliään ollen finaalin paras, ja näin ollen siitä tuli Flattimestari 2021!

Syyskuun lopulla käytiin vielä yhdessä kokeessa, siitä tuloksena VOI3. Että kyllähän se nyt ihan hyvä harjoitteluvuosi oli! Ihan jopa sen verran hyvä, että taidamme jatkaa harjoituksia tänäkin vuonna.

Vuoden 2021 NOME-tulokas Susedalens Johnny B Goode

Lämpimät kiitokset NOME-toimikunnalle vuoden NOME-tulokas palkinnosta.

Keväällä 2021 osallistuttiin Auran Nuuskujen järjestämään taipumuskokeeseen, jonka Sisu suoritti hyväksytysti. Kesän aikana reenailtiin lisää NOME:n saloja ja osallistuttiin WT-kokeeseen, josta tulokseksi saatiin ALO2. Sieltä saadun ”vikalistan” perusteella alettiin harjoittelemaan lisää hallintaa ja tekemään yhteistyötä kehittäviä harjoitteita.

Elokuussa lähdimme Pudasjärvelle viettämään Flattimestaruusviikonloppua. Kotiintuomisina sieltä oli hyvän mielen lisäksi myös Juniorimestaruuden voitto – koeosuuden parhaana koirana. Syyskuussa osallistuimme NOME-kokeeseen Kemiössä, josta tuloksena oli ALO1.

Sisu on luonteeltaan hyvin toiminnanhaluinen ja omaa vahvan saalistusvietin. Yhteistyöharjoitteet ovat tehneet siitä kontaktilukkaan, joka ilmenee hyvänä pillikuuliaisuutena. Koulutettavuus ja motivaatio on huippuluokkaa, joten odotan siitä kasvavan hyvän metsästyskoiran.

- Treeniterveisin Sisu ja Ville

Vuoden 2021 MEJÄ-flatti

C.I.B. FI MVA EE MVA LT MVA FI JVA **Flatts Happy Lovergirl**

Rita on sosiaalinen, pehmeä flatti, joka sopii minulle hyvin. Verijäljellä Rita on sitkeä sissi, joka ei anna periksi. Luotan Ritaan täysin. Jäljestys on Ritan mielilaji, mutta myös nome saa sen syttymään.

Ritan mejäilystä alusta alkaen on saanut lukea Flattiviestistä. ”Eka kertaa mejässä” numerossa 2/2018 kerron mejäilymme aloittamisesta paikallisella mejäkurssilla keväällä 2018. Kurssin jälkeen vein Ritan heti kokeisiin, josta juttu ”Aloittelija mejä-kokeessa” löytyy Flattiviestistä 3/2018.

Mejä-valioon vaadittavat tulokset saimme kokoon saman vuoden heinäkuussa. Vuonna 2019 ja 2020 Rita voitti rotujärjestön Mejämestaruuden, haastattelu löytyy Flattiviestin numerosta 3/2019. Varsinais-Suomen piirinmestaruuskilpailuun osallistuimme vuonna 2020 ja 2021 saaden hopeaa ja pronssia. Olemme kiitollisia Ritan saadessa vuoden 2021 MEJÄ-Flatti-palkinnon. Erityisesti tämä lämmittää mieltä koska rotujärjestö ei jakanut kiertopalkintoja vuodelta 2020, joka oli Ritan paras mejävuosi tähän mennessä.

Mejä-kokeissa käyntien lisäksi Rita on osallistunut haavoittuneiden kauriiden ja yhden hirven jäljestykseen. Tähän mennessä meillä on ollut 9 käytännön jäljestystä, joista pari kesti useamman tunnin.

Jäljestyksen lisäksi Rita on kansainvälinen muotovalio C.I.B. ja sillä on tulos nome-b-kokeesta. Titteleitä Ritalle on kertynyt C.I.B. FI MVA FI JVA EE MVA LT MVA.

Jatkamme mejäilyä, jos narunjatkeen kunto kestää. Meillä olisi vielä parannettavaa makuiden merkitsemisessä. Jospa vielä tulee se koe, joka menee täysin nappiin.

– Markku Kastepohja

PS. Vanhoja Flattiviestejä voi lukea sivulla www.flatti.net/flattiviesti/flattiviestien-arkisto

Vuoden 2021 TOKO-tulokas NOANARKIN CAMELUS FERUS

Kuva Nelli Heikkinen

Kaarne on pennusta saakka ollut pohdiskeleva luonne, mutta kun se tekee, se tekee sata lasissa. Se oivaltaa asioita nopeasti ja pursuaa aina suurta iloa – jopa kapula suussa istuessaan sen häntä ei lakkaa heilumasta. Tuota iloa olenkin aina pyrkinyt vaalimaan treeneissämme.

Kevään ja kesän hioimme alokasluokan liikkeitä, ja treenikaveriiden kannustuksesta ilmoitin meidät ensimmäiseen kokeeseen. Kaarnen ensimmäinen TOKO-koe oli samalla myös minulle ensimmäinen TOKO-koe. Kaarne suoritti kaikki luokan liikkeet hienosti, vaikka tuulinen päivä toi omat haasteet ja häiriönsä kentälle. Kaarne ansaitsi ensimmäisen palkinnon ja sijoittui jaetulle toiselle sijalle! Ohjaaja oli pakahtua ylpeydestä.

Kävimme vielä joulukuussa yhdessä kokeessa hakemassa kokemusta vieraasta halliympäristöstä. Tulos jäi vain muutaman pisteen päähän ensimmäisestä palkinnosta, ja kokonaisuutena suoritus oli hyvin Kaarnen näköinen, iloinen ja vauhdikas. Koe antoi meille treenilistan lisäksi paljon itsevarmuutta tuleviin kokeisiin.

Kiitos yhdistykselle saamastamme kiertopalkinnosta. Kiitokset treenikaverille Kajaanissa ja ympäri Suomen sekä muille meitä eteenpäin kannustaneille ihmisille. Erityiskiitos myös Kaarnen kasvattajalle, Kaijalle.

– Irene Kotilainen ja Kaarne

Vuoden 2021 TOKO-flatti FI MVA FI TVA BH MORRINI FALLS OF DEE

Saimme pitää Batzi's-kiertopalkinnon kotona vielä tämänkin vuoden, kun Diwa palkittiin vuoden 2021 tokoflattina. Edellisen kerran sen voitti toinen flattini Jade. Diwa treenasi alkuvuoden ahkerasti kuninkuusluokan (EVL) liikkeitä. Kokeeseen menimme toukokuussa saaden sieltä valiokellon käyntiin EVL1-tuloksella. Kesän ajaksi nometreenit vei meidät mennessään ja tokokisat taukosi hetkeksi. Syyskuussa saatiin kaksi EVL1-tulosta ja siten Suomen tottelevaisuusva-lionarvo. Samalla viikolla käytiin myös nomekokeissa saaden ALO1.

Meinasi ihan huimata moinen meno, kun vuoden tavoitteet täyttyi samalla viikolla. Olin varautunut että loppuvuonna kisataan tokossa metsästäen niitä valioykkösiä, mutta eipä tarvinnutkaan. Kävimme kuitenkin kokeita vielä lisää, koska onhan se ilman "tulospainetta" helpompaa (ehkä!). Diwan osaaminen tuntui varmalta. Jossain mää-rin välillä alkoi näkymään tiivis kisaaminen. Diwa erotti koetilanteen ja sen vire alkoi nousemaan, kun palkkaa ei tullut. Olemme tehneet liian vähän palkattomia harjoituksia treeneissä. Onneksi kuitenkin näin päin, minä tykkään innokkaista! Kaiken kaikkiaan saimme koe-kauden aikana 5xEVL1-tuloksen sekä yhden EVL2-tuloksen.

Diwan kanssa oli antoisa ja myös opettavainen vuosi. Diwa on erin-omainen kisakaveri, innokas, mutta kuitenkin tasapainoinen ja help-po koira arjessa. Minun halinalle, joka lukee minun ajatuksetkin. Toivottavasti meillä olisi jäljellä vielä monia hyviä vuosia. Tokossa tavoitteita meillä ei enää erikoisemmin ole. Opetellaan uusia liikkei-tä (tokosäännöt uudistui 2022) ja käydään kokeissa jos siltä tuntuu. Tämän vuoden tavoitteet on pääasiassa nomessa. Saatamme innostua käymään myös näyttelyissä pitkän tauon jälkeen.

Diwan kasvattajalle suuri kiitos hienosta koirasta sekä tuesta. Tree-nikavereille kiitos kaikesta avusta ja tsemppaamisesta tällä matkalla! Toivotan kaikille tokoileville flateille parhaita hetkiä kisa- ja treni-kentille! Ilon kautta, niin kuin nämä meidän karvaiset ystävätkin.

Vuoden 2021 PK-flatti SALASANA BITTER AND TWISTED

Toistamiseen vuoden PK-flatin tittelin sai Salasana Bitter And Twisted, Fia kou-lutustunnuksella JK2.

Fialle jäljestys on ollut aina hyvin mieluista ja helppoa, haastavinta on ollut ohjaa-jan oppia lukemaan koiraa ja ennenkaikkea luottamaan siihen. Tässä ainoassa ko-keessa jäljeltä nousi 6 keppiä hienosti ja jäljen ajaminen tuntui todella hyvältä.

Kannustan edelleen flattien omistajia PK-lajeihin, flatti on oiva peli myös niihin!

- Mari Kuusaro & Fia

SANDRAN MUISTOMALJA 2021

C.I.B FI MVA SE MVA(N)EE MVA EE JMVA EEJV-14 EEV-16 EEV-18 BALVV-21 TLNVW-21 EEV-21

ALMANZA BETWEEN YOU AND ME

Vappu (C.I.B. FI MVA SE MVA(N) EE MVA EE JMVA EEJV-14 EEV-16 EEV-18 BALVV-21 TLNVW-21 EEV-21 Almanza Between You And Me haettiin laumaamme Ruotsista vappuna 2013. Tuosta energisestä vappupallosta kehkeytyi ajan saatossa näyttelyitä ylettömästi rakastava persoonallinen laumamme kuningatar. Vappu on saavuttanut jo kolme kertaa Näyttelyflatin kiertopalkinnon vuosilta 2016, 2017 ja 2019.

Koronavuonna 2021 Vappu kävi näyttelyissä ulkomailla, sekä Virossa että Ruotsissa. Saavutuksina näiltä reissuilta saimme Viron veteraanimuotovalion arvon sekä kolme veteraanititteliä (BALVV-21 TLNVW-21 EEV-21) ja Ruotsista tuliaisina oli upeana yllätyksenä Ruotsin näyttelyvalion arvo.

Suomessa Vappu kävi vain viidessä näyttelyssä ollen kolme kertaa ROP-veteraani ja näistä suurin saavutus oli tietenkin järjestömmen päänäyttelyn ROP-veteraani sekä VSP. Lisäksi Vapun jälkeläisryhmä oli tuon näyttelyn paras.

Näin veteraani-ikään ehtineen Vapun omistajana toivon tälle vuodelle terveyttä ja hyvää vointia, jotta vauhti pysyy edelleen yhtä kovana kuin se on nämä kohta yhdeksän vuotta jo ollut. Näyttelykäynnit ja reissut varmasti alkavat harventua, mutta nautimme silti niistäkin edelleen jos vain kuntoa riittää. Muuten nautimme jokaikisestä päivästä, jonka saan viettää tämän pirteän mummelin seurassa.

*Kiitos tästä ja tavataan taas kehissä ja niiden ulkopuolella.
- Laura Rajakallio ja Vappu*

VUODEN 2021 Agility-flatti KOHTA-AHON AINO ALYDIA

Kotoisemmin tämä pikkumusta tuntee nimen Lyyti. Lyyti on oma kasvattini; syntymästä lähtien sen kanssa kun on saanut touhuta, niin siksi nämä vuonna 2021 saavutetut meriitit tuntuvat vielä tärkeämmiltä. Tässä hän päätti seurata emänsä jalanjälkiä voittaessaan kiertopalkinnon: Lyytin emä Vieno (Harvahampaan Go-Went-Gone) voitti samaisen palkinnon vuonna 2014.

Aloitimme kisauramme vuonna 2019 Lieksasta Lyytin ollessa jo 4-vuotias. Neljänsien 1-luokan kisojen jälkeen saavutimme luokanvaihtoon oikeuttavat tulokset ja siirryimme 2-luokkaan. Siellä viihdyimme viidet kisat (ja koronavuosi 2020 sotki hieman harrastuskuvioita). Tällä hetkellä kilpailemme 3-luokassa ja takataskussa on yksi A-SERT ja maksien Pohjois-Karjalan piirinmestaruushopeaa -21. Tähän mennessä olemme startanneet 57 kertaa agilitykisoissa hyvällä menestyksellä.

Lyyti on melko pienikokoinen, erittäin kompakti paketti ketteryyttä, nopeutta ja pohjatonta halua tehdä lisää. Se keskittyy 110% minun kanssa tekemiseen enkä toistaiseksi ole löytänyt tilannetta, ettei se haluaisi tai jaksaisi enää tehdä hommia. Lyyti oppii nopeasti uutta, mutta antaa myös minun ohjausvirheitä äärimmäisen paljon anteeksi. Yhdessä olemme kehittyneet huiman määrän tämän parin vuoden aikana ja toivotaan, että ura jatkuisi vielä muutaman vuoden.

Meidän suuri haave, jota emänsä kanssa en ehtinyt saavuttaa, oli päästä osallistumaan agilityn SM-kisoihin. Vuonna 2021 me pääsimme: saavutimme yksilökilpailuihin vaadittavat tulokset ja lisäksi edustimme omaa seuraamme joukkuekisassa.

Kuva Sini Kanerva

Menestystä emme näistä kisoista saaneet, mutta kokemus jää kyllä mieleen ja se tärkein asia: siellä isoilla kentillä isolla stadionilla Lyyti oli täysin oma ihana itsensä ja antoi kaikkensa.

Kiitos meidän tapaileella mukana olleille. Erityisen lämpimän kiitoksen haluan lausua Tiina Kisoselle sekä Marsa Turuselle: kiitos tästä kaikesta, että tämä pentue päivänvalon näki. Toivoin paljon, mutta sain niin paljon enemmän – kiitos!

- Sonja Pelkonen & Lyyti

FLATTIEN TOKO-VIIKONLOPPU

23.-24.4.2022 ASIKKALASSA

FLATTIEN TOKO-MESTARUUSKOE LA 23.4.2022

ALO, AVO, VOI, EVL. Tuomari Ralf Björklund
Koe alkaa klo 9.30.

Etusija Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n
jäsenillä ja sileäkarvaisilla noutajilla.

Mestaruus ratkotaan EVL-luokassa, mutta jokaisesta
luokasta palkitaan paras sileäkarvainen noutaja!
Rotumestaruuden yhteydessä kilpaillaan myös
joukkumestaruudesta.

Joukkueeseen voi kuulua 3-5 koira, joista vähintään
yhden tulee osallistua VOI- tai EVL-luokkaan.

Ilmoittautuminen flateille 21.-27.3.2022
Koepaikan varaukset sähköpostilla: flatti.toko@gmail.com
Joukkueet tulee ilmoittaa myös etukäteen sähköpostilla.

Osallistumismaksu: jäsenet 25 euroa
Tarkemmat ilmoittautumis- ja maksutiedot: www.virkku.net
Tiedustelut: Marianne Forsell, p. 050 400 1865

FLATTIEN TOKO-TREENIPÄIVÄ SU 24.4.2022

**Ilmoittaudu mukaan treenaamaan TOKOa
flattimaisessa seurassa!**

Ei varsinaista koulutusta, vaan päivä suunnitellaan
osallistujien kesken ja treenataan yhdessä.
Osallistumismaksu: 20 euroa.

Ilmoittautumiset treenipäivään 10.4.2022 mennessä
Miia Mäkijouppilalle:
miia.makijouppila@gmail.com, p. 040 564 6453

Spondyloosikuvaustuki

Suomen sileäkarvaiset noutajat ry tukee sileäkarvaisten noutajien selän virallista spondyloositutkimusta. Tukea saadakseen koiran omistajan tulee olla rotujärjestön jäsen. Ennen tuen maksamista tutkimustulos tulee olla julkaistu Suomen Kennelliiton jalostustietokannassa. Tutkittavan koiran tulee kuvaushetkellä olla vähintään kaksi-
vuotias (24 kk) ja korkeintaan kuusivuotias (72 kk).

Tutkimus on tehtävä SKL:n vaatiman tutkimusprotokollan mukaisesti

- * röntgentutkimus on tehty laillistetun eläinlääkärin valvonnassa
- * tutkimuksessa on otettu ohjeen mukainen, riittävä määrä laadukkaita kuvia
- * koiran tulee olla tunnistusmerkitty ja tunnistusmerkintä tulee tarkistaa tutkimuksen yhteydessä
- * koira on rauhoitettava tutkimusta varten
- * tutkimuksessa on käytettävä SKL:n virallista röntgenlähetettä
- * tutkittavan koiran ikä tulee olla vähintään 24 kk
- * kuvat on lähetettävä SKL:oon lausumista varten

Tuen suuruus on 50€/ koira. Tukea maksetaan 1.1. – 31.12.2022 välisellä ajalla tehdyistä tutkimuksista. Tukea haetaan www.flatti.net/jalostus -sivulta löytyvällä lomakkeella.

SUOMEN SILEÄKARVAISET NOUTAJAT RY:N

PENTUVÄLITYS

- * Hanna Hujanen 040 578 9523
- * Sanna Lahtinen 040 731 0831

Olemme toimineet pentuvälittäjinä vuodesta 2012 lähtien. Ota rohkeasti yhteyttä: pentu@flatti.net, tai tule nykäisemään hihasta kokeissa ja tapahtumissa, jos jotakin kysyttävää tulee mieleen.

Pentuvälityksen sivuilta: www.flatti.net/pentuvälitys löytyy ohjeet kasvattajille pentueiden ilmoittamiseen pentuvälitykseen ja listat suunnitteilla olevista sekä astutetuista ja syntyneistä pentueista. Sivulta löydät ohjeita myös flattipennun ostajalle.

Kuva Juho Pajari

MUUTOKSET TOKO-KOKEISSA v. 2022 LÄHTIEN

Koronan takia vuodelle 2020/2021 suunnitellut tokon liikeuudistukset siirrettiin alkavaksi tämän vuoden alusta lähtien. Uudet liikeohjeet ym. ovat yhteneväiset kaikissa FCI-maissa, joten niitä kutsutaan myös kansainvälisiksi säännöiksi ja ohjeiksi. Nämä löytyvät FCI:n nettisivuilta www.fci.be/en/Obedience-46.html FCI:n säännöissä ei käsitellä meidän alokasluokkaamme, joka on kansallinen, oma luokkamme.

YLEISET OHJEET

Yleiset ohjeet koskevat kaikkia liikkeitä tai niissä on käsitelty yleisiä asioita, jotka koskevat kaikkia luokkia. Näitä on 75 kappaletta eli ohjeistusta riittää. Yksi kaikkia luokkia koskeva uudistus on kaulapantavaatimus paikallaoloissa kaikissa luokissa. Samoin suunnitelmissa on se, että kaikissa luokissa saisi käyttää ohjaajan omia noutoesineitä, kunhan ne ovat sääntöjen mukaisia ja tuomarin hyväksymiä. Nyt näin on saanut toimia koronan takia eli on käytetty ohjaajan kapuloita.

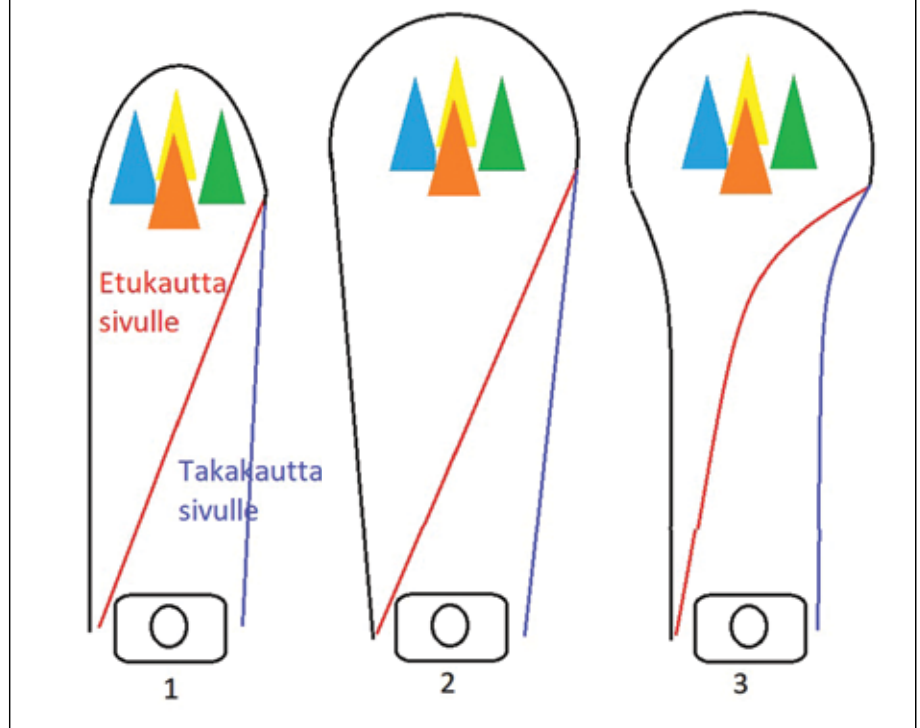
Lähtämislukkeissa (kartioiden kiertämisen sisältävä liikkeit ja ruutu) koiraan ei ole saanut koskea liikkeen alussa. Nyt se on sallittu siten, että kosketus on nopea kämmenkosketus, joka ei saa antaa sellaista kuvaa, että siinä näytetään suuntia. Kämmenkosketuksen täytyy tapahtua niin, että koira koskee ohjaajaa (kämmentä) eikä ohjaaja koira. Tätä ei ole tietenkään pakko tehdä, mutta se on nyt sallittu, jos joku näin haluaa toimia.

Hypy-liikkeissä hyppesteen maksimikorkeus muuttuu. Alo-voi-luokissa se on enintään 50 cm ja erikoisvoittajaluokassa 60 cm. Yleisesti hypyn korkeus on n. koiran säkäkorkeus. Seuraamisessa on täsmennetty koiran ja ohjaajan välistä etäisyyttä eli sen pitää olla selkeä (n. 5–10 cm). Koira ei saa nojata tai koskea ohjaajaan tai häiritä ohjaajaa eikä päinvastoin. Liian tiiviitä seuraamisia (koira koskee ohjaajaa) näkyy jonkin verran tokossa, joten tämä on hyvä huomioida. Koiran pään asennon tulee olla luonnollinen samoin kuin koko seuraamisen – rento ja mahdollisimman luonnollinen seuraamisasento.

Kaikissa luokassa merkkikartio muuttuu ryhmäksi kartioita (3-6 kappaletta), joiden korkeus on 40-50 cm ja ryhmän halkaisija n. 70-80 cm. Kartiot voivat olla joko kaikki samanvärisiä tai erivärisiä, miten halutaan.

Avoimessa luokassa kartioiden sijoittelu on yleensä tiiviimpi ja helpompi kuin ylemmissä luokissa. Ajatuksena kartioryhmässä kartion sijaan on laajentaa kiertämistä merkin ympäri. Lisäksi on määritelty, että koiran pitää kiertää kartioryhmä riittävän

'Kaikissa luokassa merkkikartio muuttuu ryhmäksi kartioita (3-6 kappaletta), joiden korkeus on 40-50 cm ja ryhmän halkaisija n. 70-80 cm. Kartiot voivat olla joko kaikki samanvärisiä tai erivärisiä, miten halutaan. Kuvassa on vaihtoehtoja siihen, miten koira voi kiertää kartiot.'

kaukaa, jopa n. 50 cm keskikokoiset koirat ja jopa 1 m isommat koirat. Tämä poikkeaa nykyisestä, kun koiria on opetettu kiertämään kartiot tiiviisti. Nyt kiertämisen tulee tapahtua kauempaa. Kuitenkin koiran linjan kartioiden ympäri tulee olla kohti ohjaajaa, suoraviivainen ja symmetrinen molempiin suuntiin. Tavoite on, että koira kiertämisen jälkeen suuntaa kohti kartioiden keskilinjaa tai ohjaajaa, ei siis kaartelee ja kiertele palatessaan niiltä.

Kuvassa on vaihtoehtoja siihen, miten koira voi kiertää kartiot. 1-vaihtoehdossa koira kiertää melko tiiviisti ja symmetrisesti. 2:ssa kierto on laajempi, sääntöjen mukainen, mutta sitten paluureitit eivät ole symmetrisiä, varsinkin, jos koira tulee etukautta sivulle. Takakautta kiertäen liikerata on symmetrisempi. Kolmannessa koira juoksee suoraan kohti kartioita ja sitten vasta kiertää kartiot, samoin kiertämisen jälkeen korjaa reittiään. Kiertotapa riippuu paljon koirasta

ja tarkkana saa olla, jos koira alkaa kaarrella johonkin suuntaan ja sitä pitää muokata.

Aiemmin lisäkäskey on ollut -2 pistettä, nyt alokkaassa ja avoimessa luokassa se on -1, ellei toisin ole mainittu. Voi- ja ev-luokissa lisäkäskey on useimmiten -2. Kaikissa liikkeissä pitää antaa käskey eli pelkkää käsi-merkkiä ei voi käyttää käskeynä. Joissain liikkeissä käsimerkki on sallittu yhdessä käskeyn kanssa ja silloin niiden tulee olla yhtäaikaiset ja yhtä pitkät, esim. luoksetulon pysäytykset.

Ruudussa koiran saa käskä seisomaan ja maahan siten, että ohjaaja saa samalla käyttää käsimerkkiä. Muitakin tarkkoja ohjeita ohjaajan ja koiran toiminnasta on kerrottu ja täsmennetty yleisissä liikeohjeissa ja nämä kannattaa jokaisen tarkistaa.

Alokasluokassa ei ole tullut liikemuutoksia, joten tässä artikkelissa ei käsitellä sitä.

AVOIN LUOKKA

Avoimessa luokassa on tullut muutoksia paikallaoloon, jossa etäisyys koirien ja ohjaajien välillä on nyt 15 m kun se ennen oli 25 m. Tämä helpottaa paikallaolon sijoittelua pienemmissä sisähalleissa.

Seuraamisen, luoksetulon, kaukokäskyjen ja kartioiden kiertämisen kertoimet muuttuvat 3 -> 4. Tämä liittyy siihen, kun avoimesta luokasta on vähennetty liikkeitä. Seuraamiseen on liitetty aikaihanne, joka on n. 1 min kestoltaan. Liikkeestä pysähtymisiä on avoimessa luokassa vain yksi, jossa asento voi olla mikä tahansa (istu/seiso/maahan). Asento on sama kaikille koirille ko. kokeessa. Lisäkäskeyä ei sallita, mutta FCI:n säännöissä väärästä asennosta voi vielä saada ilman muita virheitä max. 6 pistettä. Vartaloavut alentavat pisteitä 1-5 riippuen siitä, miten voimakasta se on.

Estehyppy ja nouto yhdistetään, eli koira tekee hyppynoudon puisella kapulalla. Kapula on ohjaajan oma kapula. Saadakseen pisteitä koiran pitää noutaa esine ja hypätä este vähintään yhteen suuntaan.

Avoim luokka ennen	Avoim luokka nyt
Paikallaolo istuen 1 min, 25 m	Paikallaolo istuen 1 min, 15 m
Seuraaminen	Seuraaminen, kesto n. 1 min
Seisominen seuraamisen yhteydessä	Seisominen/istuminen/maahanmeno seuraamisen yhteydessä
Luoksetulo	Luoksetulo
Seisominen/istuminen seuraamisen yhteydessä	
Lähtettäminen määrätylle paikalle ja maahanmeno	Lähtettäminen määrätylle paikalle ja maahanmeno
Kauko-ohjaus	Kauko-ohjaus
Estehyppy	Noutaminen esteen yli hypäten
Noutaminen	
Merkin kiertäminen ja paluu perusasentoon	Kartioryhmän kiertäminen ja paluu perusasentoon
Kokonaisvaikutus	Kokonaisvaikutus

VOITTAJALUOKKA

Voittajaluokassa on muutamia kertoimien muutoksia:

- paikallaolo 2 -> 3
- seuraaminen 3 -> 4
- luoksetulo 3 -> 4
- tunnistusnouto 4 -> 3

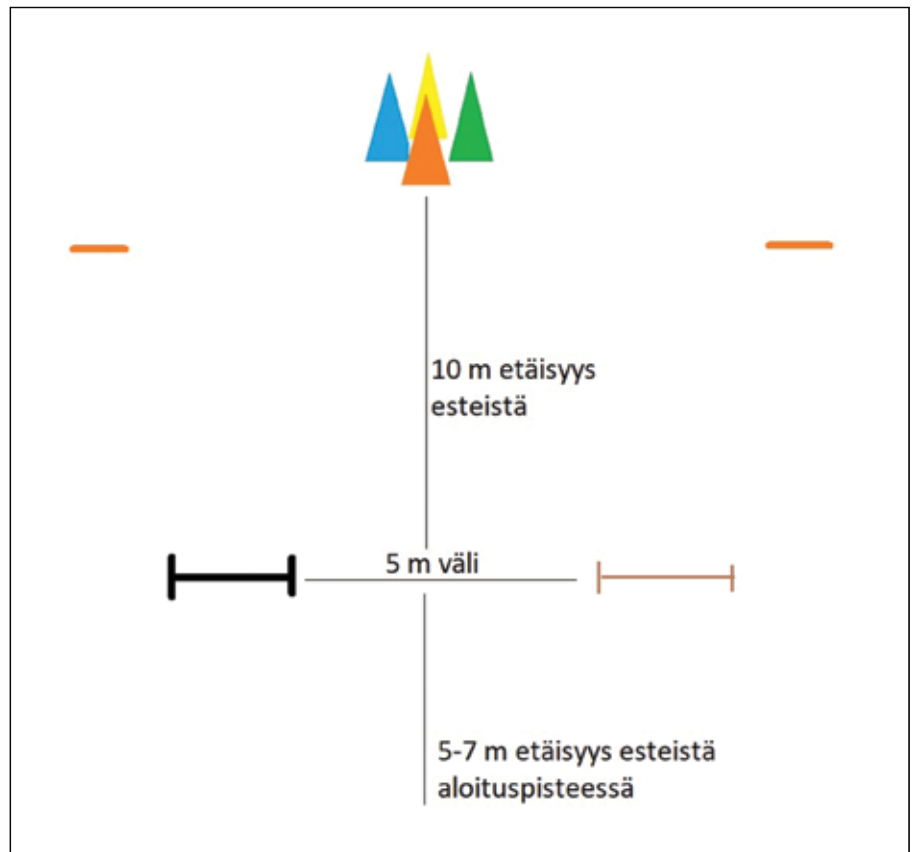
Seuraamiseen on laitettu uutena aikaraja, jonka seuraamisen pitäisi suunnilleen kestää, eli noin 2 minuuttia. Luoksetulossa on sallittua käyttää sekä käsimerkkiä että suullista käskyä yhtä aikaa. Nyt tämä ei ole sallittu, on vain jompikumpi ollut sallittu.

Ohjattu nouto tehdään kuten nytkin, mutta kapulat viedään aina samasta suunnasta. Ohjaajalle kerrotaan noudettava esine siinä vaiheessa, kun koira on jätetty seisomaan pysäytyspaikalle ja ohjaaja on takaisin aloituspaikassa. Noudettava kapula on edelleen joko vasemmalla tai oikealla koiraan nähden.

Hyppynouto ja metallinouto poistuvat ja tilalle tulee EVL:n kiertonoudon tapainen tehtävä: koira lähetetään kiertämään kartioryhmä, jonka jälkeen (koiran edettyä vähintään 2 metriä, merkitty) koira pysäytetään joko seisomaan tai maahan ja pyydetään sitten hyppäämään esteen yli ohjaajan luokse (kuva). Toinen esteistä on umpieste ja toinen avoeste. Ohjaaja saa tietää

hyppättävän esteen siinä vaiheessa, kun koira on pysäytetty ja koira pitää seuraavaksi lähettää hyppäämään esteen yli (liikkeenoh-

jaajan käskytyksen mukaan hyppääminen). Tämä liike pyrkii valmistelemaan koiria EVL:n kiertonoutoon.

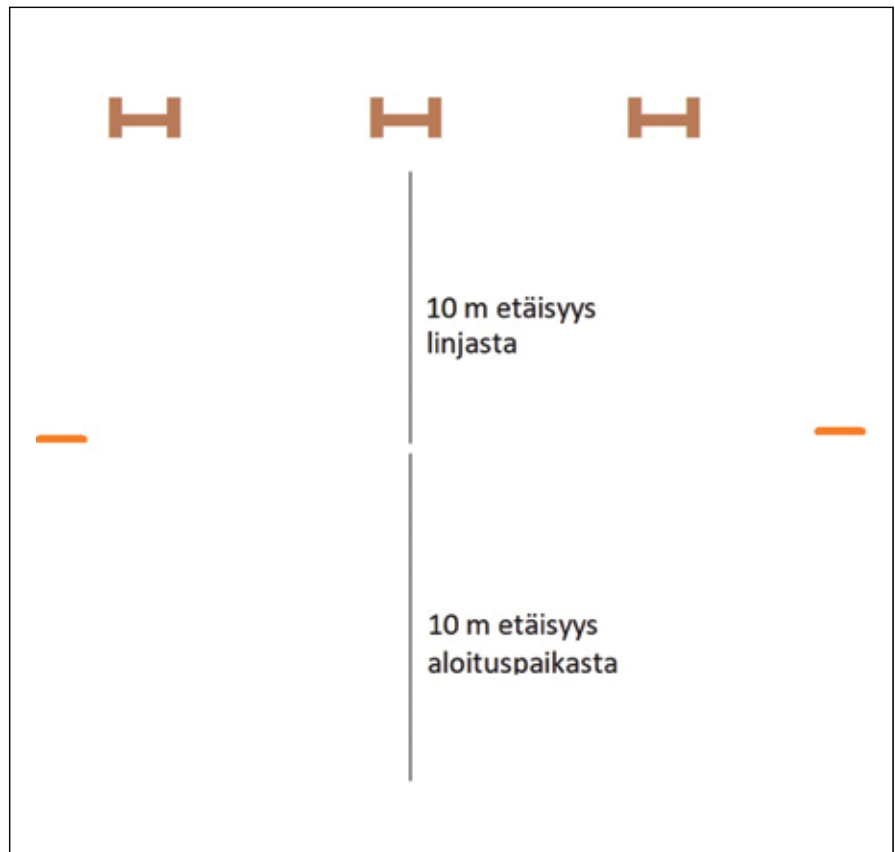
ERIKOISVOITTAJALUOKKA

Erikoisvoittajaluokkaan on tullut lisää monimutkaisuutta pienien muutosten myötä. Aiemmin siellä oli yksi yhdistelmäliike eli paikallaolo maaten ja istuen. Nyt mukaan on tullut toinen yhdistelmäliike eli seuraaminen ja liikkeestä pysähtymiset on yhdistetty siten, että nämä tehdään yhden ja saman liikkeen yhteydessä (mutta arvostellaan kahdena eri liikkeenä). Liikkeestä pysähtymiset eli Z-liike tehdään joko seuraamisen alussa, keskellä tai lopussa. Siinä tehdään kaksi pysähtymisasentoa, joista koira voidaan kutsua seuraamaan tai koira otetaan mukaan – vaihtoehtoja on useita ja niitä esitetään sääntöpumaskassa.

Luoksetulossa koira voidaan pysäyttää mihin asentoon vain (istu/seiso/maahan) ja koira tekee näistä kaksi, esimerkiksi ensin maahanmenon ja sitten istumisen. Ohjaaja saa käyttää halutessaan sekä käsimerkkiä että suullista käskyä yhtä aikaa. Ruudun ns. tyhjän eli aloituspaikasta 10 m päässä olevan ympyrään lähettämisen arvostelu on hieman keventynyt, koiran ei tarvitse olla ihan kokonaan ympyrässä, jotta se voidaan lähettää kohti ruutua. Arvosanan alennus on kerrottu tarkasti liikkeen kohdalla.

Ohjatussa noudossa merkkikartio poistuu. Koira lähetetään eteenpäin ja pysäytetään 10 m etenemisen jälkeen jossain vaiheessa ennen noutokapuloita. 10 m linja on merkitty jollain tapaa merkeillä tai kartioilla. Noutokapuloiden asetelma on kuten ennenkin. Kun koira on pysäytetty, se ohjataan noutamaan joku kolmesta kapulasta – myös keskellä oleva kapula voidaan noutaa.

Kiertohyppynoudossa muutos koskee kartioita, eli niitä on nyt useampi (3-6 kpl, vrt. yleiset muutokset). Matka hyppyille alussa on 5-7 metriä (ohjaaja saa valita aloitusetäisyyden) ja noutokapulat ovat kauempana

hyppyistä eli 6 metrin päässä. Hypyn maksimikorkeus on 60 cm.

YLEISTÄ

Toko-liikkeissä on tapahtunut alokasluokkaa lukuunottamatta muutoksia. Avoin luokka on hieman helpottunut ja selvästi lyhentynyt, kun sieltä on vähennetty liikkeitä. Hyppynouto voi olla joillekin koirille haastava, mutta sinänsä liikkeenä se ei ole hankala.

Voittajaluokkaan on tullut uusi liike, kiertäminen, pysähtyminen ja hyppääminen, ja metalliesineen noutaminen on poistunut.

Kiertohyppy vaatii kohtalaisen paljon harjoittelua, joten tähän pitää panostaa jonkin verran.

Erikoisvoittajaluokassa on tullut useampia muutoksia, yhdistelmiä liikkeistä ja muokkauksia liikkeiden tekemiseen. Näiden kanssa joutuu tekemään hieman enemmän töitä, koska niissä koirat joutuvat kuuntelemaan tarkemmin ohjaajien ohjeita eri vaihtoehtojen lisääntyessä (esim. luoksetulossa koira joutuu kuuntelemaan, mikä pysäytys sille käskytetään).

KUINKA VALITA KASVATTAJA:

– MITÄ PITÄÄ HUOMIOIDA KUN HANKIT FLATTIPENTUA

Vuosikymmeniä sitten opin tärkeän läksyn, kun hankimme irlanninsetteripennun. Jaan tämän läksyn ja muita oppeja toivoen, että sinä olisit hyvin valmistautunut ja ottanut asioista selvää, kun olet seuravan kerran hankkimassa flattipentua.

Rakas irlanninsetterimme Shaunna kuoli oltuaan osana elämäämme 12 vuoden ajan. Aluksi emme voineet kuvitella “korvaavamme” häntä, mutta kaipasimme koiraa elämäämme, joten ryhdyimme etsimään irlanninsetteripentua. Olimme yhteydessä länsirannikon setterikasvattajiin, ja ainoa tulossa oleva pentue löytyi Washingtonista. Olimme yhteydessä kasvattajaan ja varasimme pennun. Loppujen lopuksi eloisa irlantilaispoika Kerry liittyi perheeseemme. Kasvattaja vaati meitä tavoittelemaan muotovalion arvoa Kerryille, joten kävimme esittämiskoulutuksissa ja opettelimme näyttelytrimmauksen. Näyttely näyttelyn perään Kerry jäi joukon viimeiseksi. Kun opin enemmän rakenteesta ja ulkomuodosta, tajusin, että Kerry oli voimakkaasti pihtikinttuinen; tämä ja Kerryn valtava koko olivat virheitä, jotka oli helppo havaita kehässä.

Nautin treenaamisesta Kerryn kanssa, joten aloitin kilpailuihin tähtävään tottelevaisuuskoulutuksen. Kerry nautti tokokoulutuksesta, mutta sillä ei ollut tarvittavaa keskittymiskykyä eikä temperamenttia menestyäkseen tokossa – kentällä hän oli enemmän viihdyttäjä!

Samoihin aikoihin löysimme keskisen British Columbian alueelta hienon paikan, jossa oli mahdollista metsästää hirviä ja pyytää sekä kalastaa taimenta. Valitettavasti Kerry oli liki nolla mitä tulee metsästyksen – hän vain seisoi paikallaan näyttäen hölmöltä vaikka lähellä oli lintuja. Ajan mittaan opin lisää ja tajusin, että olimme tehneet virheen ostaessamme pennun tältä kasvattajalta – kasvatustyössä hänen ainoa päämääränsä oli menestyä näyttelykehässä – hän halusi kasvattiansa olevan rotutyypillisiä, liikkuvan kauniisti ja näyttävän hienolta.

Tehdessään kasvatustalintoja hän ei ottanut huomioon sellaisia asioita kuten älykyys, työkyky, miellyttämisenhalu, koulutettavuus, keskittymiskyky, luonnollinen metsästysväisä, nenäkäyttö tai noutohalu. Näitä ominaisuuksia ei Kerryllä ollut... ja nuo puutteet tekivät esim. token harrastamisesta ja metsästyksestä vähemmän onnistuneita ja melko turhauttavia.

Muutama huomion arvoinen asia:

Mieti tarkkaan mitä ominaisuuksia haluat koirassasi olevan ja mitä aiot harrastaa koirasi kanssa. Aiotko kilpailla agilyssä, metsästyskokeissa tai näyttelyissä? Onko perheessäsi erityisiä vaatimuksia?

Varmistu, että ymmärrät kasvattajan tavoitteet pentueen suhteen. Kysy ja arvioi ovatko kasvattajan tavoitteet samansuuntaiset niiden ominaisuuksien suhteen, joita toivot pennullasi olevan.

Ota selvää niin paljon kuin mahdollista kasvattajan aikaisemmista pentueista: onko esiintynyt luonneongelmia kuten aggressiivisuutta toisia koiria kohtaan tai pelokkuutta; mitä koirien kanssa on harrastettu ja miten ne ovat menestyneet; kuinka kauan koirat ovat eläneet; onko niillä joitain perinnöllisiä terveysongelmia kuten epilepsiaa, allergioita, vatsalaukun kiertymää, lonkkaniveldysplasiaa jne.

Tutki onko pentueen sukutaulussa esiintyvillä koirilla meriittejä niissä lajeissa ja harrastuksissa mitä aiot koirasi kanssa harrastaa.

Käytä aikaa tutustuaksesi kasvattajaan. Pennun ostaminen ei ole sama kuin leipäpaketin ostaminen kaupasta. Useimmat kasvattajat haluavat pitää yhteyttä pennunostajiin koko pennun elinajan. Tuntuuko, että sinulla voisi olla tulokellinen ja molemmin puolin tyydyttävä suhde tämän henkilön kanssa?

Saatko tältä kasvattajalta tukea ja neuvoja tulevien vuosien aikana?

Esittääkö kasvattaja epärealistisia rajoituksia tai vaatimuksia sinulle? Lue kauppasopimus huolellisesti – ymmärrätkö joka ikisen sopimuskohdan? Pystytkö täyttämään jokaisen sopimuskohdan?

Millainen maine kasvattajalla on? Mieti vakavasti, voitko joutua hankalaan tilanteeseen tai konfliktiin.

Käy tapaamassa kasvattajaa ja tarkastele hänen koiriaan ja tiloja. **Ovatko koirat terveitä ja hyvin hoidettuja? Ovatko pennut ja pentuaitaus puhtaita ja hyvin hoidettuja?**

Miten pentuja pidetään? Onko pentuaitaus talossa vai autotallissa. Kasvatatko pennut ympäristössä, jossa niillä on paljon paikkoja, joita tutkia, joissa kiipeillä ja olla vuorovaiikutuksessa. Onko pennuilla mahdollisuuksia sosiaalistumiseen vieraiden ihmisten, lasten, toisten lemmikkien jne. kanssa?

Onko pennuilla mahdollisuus saada kokemuksia ja oppia tuntemaan ulkopuolista maailmaa? Jos on kesä, pääsevätkö pennut tutustumaan veteen?

Toivon, että nämä opit ja neuvot auttavat sinua löytämään kasvattajan, jolta saat sen sinulle parhaiten sopivan pennun!

Judy Teskey asuu Black Creekissä, British Columbiassa. Hän kasvattaa sileäkarvaisia noutajia yhdessä Wendy Tisdallin kanssa kennelnimellä Coastalight. Judy on FCRSC:n (sileäkarvaisten noutajien rotujärjestö Kanadassa) metsästyskoulutusvastaava sekä FCRSA:n (sileäkarvaisten noutajien rotujärjestö USA:ssa) metsästyskoulutustoimikunnan jäsen. Judy rakastaa paitsi koirien koulutusta, myös artikkelien kirjoittamista. Erityisesti hän haluaa ymmärtää, miksi koulutus onnistuu – tai epäonnistuu.

'Pentua hankkiessasi mieti tarkkaan mitä ominaisuuksia haluat koirassasi olevan ja mitä aiot harrastaa koirasi kanssa. Varmistu, että ymmärrät kasvattajan tavoitteet pentueen suhteen. Kysy ja arvioi ovatko kasvattajan tavoitteet samansuuntaiset niiden ominaisuuksien suhteen, joita toivot pennullasi olevan.'

Kuva Juho Pajari

KASVATTAJATOIMIKUNNAN JÄRJESTÄMÄ NUORTEN ALLE 2-VUOTIAIDEN FLATTIEN

KATSELMUS

ENSIKERTAISET: LA 10.9.22
AIEMMIN KÄYNEET: SU 11.9.22

PAUKUN MAJALLA KOUVOLASSA (OS. HEVOSSUONPOLKU 121)

KATSELMUS:

Katselmuksessa arvioidaan sekä rodunomaista työskentelyä että koiran rakennetta ja ulkomuotoa. Katselmukseen ovat tervetulleita myös kives- ja parentavikaiset koirat.

ARVOSTELU:

Koirat saavat kaikista osioista kirjallisen arvostelun. Katselmuksen toteuttavat aktiiviset noutajakoiraharrastajat.

RASTIT:

- Ulkomuoto: Kirsi Nieminen (Kennel Heilurihännän) ja Jonna Vassbotn (Kennel Simon Say, Norja)
- Markkeeraus (damit): Ramin Miraftabi
- Jäljestys: Anu Numminen
- Hakuruutu (riistoilla): Noora Saarikko
- Vesirasti: Christina Kiuru ja Marko Nikkonen (Kennel Flatkiss).

*Muutokset mahdollisia!

HINTA:

Maksu jäsenille 50€, ei-jäsenet 55€.

Maksuun sisältyy 1 henkilön ruokailu + kahvit, mahdolliset muut ruokailijat 10 €/hlö, alle 10-vuotiaat 5 €/hlö.

Sitovat ilmoittautumiset 29.8.2022 mennessä flatti.net -sivuston kaavakkeella.

Huom! Mukaan mahtuu enintään 12 koiraa/päivä

TERVETULO!

Suomen sileäkarvaiset noutajat ry
Finska flatcoated retrieverklubben rf

Tärkeää! Huomioidaan itsemme ja toisemme ja noudatetaan mahdollisesti voimassaolevaa koronaohjeistusta tapahtumassa!

TÄRKEINTÄ ON KUITENKIN TERVEYS

Toivottavasti mahdollisimman moni teistä on lukenut Ingemar Boreliuksen taannoinen artikkelin (Flattiviesti 2/2020) flattien suppeasta perimästä ja roturisteytyksistä. Minulle se toi mieleen 50 vuoden takaiset ajat, jolloin toimin ensimmäistä kierrosta flattien jalostuskortiston hoitajana.

Minulla oli seinällä iso arkki, jossa oli koko Suomen flattikanta pentueittain. Lonkkakuvaustulokset olivat labradoreihin verrattuna kattavat ja erinomaiset yhtä uroslinjaa lukuun ottamatta. Muita ongelmia ei sitten ollutkaan. Tosin monen nuoren koiran kohdalla oli musta risti. Osa johtui siitä, että vielä -70 ja -80-luvulla huomattavan paljon flatteja menehtyi liikenteessä. Toivottavasti tässä suhteessa ollaan nykyisin huolellisempia. Loput risteistä olivat sitten ns. ennen aikaista poistumaa, jonka syytä ei osattu edes arvata. Kun liikenteessä kuolleet jätti pois, saattoi laskea, että flattien keski-ikä oli 9 vuotta. Siis huomattavasti muita alhaisempi. Tämä tosiasia hyväksyttiin ja sen kanssa on nyt eletty 50 vuotta. Näinkö on pakko jatkua maailman tappiin asti?

Alkuaikoina kehuskelimme, että flatti on muita noutajia terveempi rotu. Vähitellen tämä illuusio mureni, mutta emme vielä tänäkään päivänä tajunneet, mistä se johtui. 80-luvulla havahduimme vihdoinkin syöpään, kun kuolinsyitä alettiin selvittää aiempaa enemmän ja rotujärjestö sai niistä tietoa. Päätelimme, että sen on oltava perinnöllistä, mutta minkä sille mahtaa? Myös muita vaivoja alkoi ilmetä: Luusto, silmät ja tappajista katalin – vatsalaukun kiertymä. Vuosikymmenten kuluessa näiden esiintymisessä on ollut luonnollista vaihtelua, johon skeptikot voivat tarttua. Perussyy kuitenkin on ja pysyy: Liian suppea perimä. Sisäsiittoisuuttahan on esiintynyt Euroopan kuningas-huoneissa vuosisatojen ajan tunnetuin seurauksin.

Näin jälkikäteen nolottaa, etten ymmärtänyt tätä aiemmin. Olimmehan tuki yrittäneet jo 70-luvun alusta laajentaa jalostuspohjaa käyttämällä vaihtelevasti ruotsalaisia uroksia, mutta kuten Borelius toteaa: Kaikki polveutuivat samalta kapealta pohjalta, eikä tämä parantanut asiaa joskaan ei huonontanutkaan; päinvastoin kuin myöhemmät matadoriurokset. Yleensä näitä perinnöllisiä vaivoja on yritetty täsmähoitaa valikoivalla jalostuksella. Lyhyellä aikavälillä sillä voi saavuttaa mielenrauhan, kunnes kymmenen vuoden kuluttua huomaa istuvansa uudessa allikossa johtuen siitä, että merkittävää valinnanvaraa ei todellisuudessa ollutkaan.

Puhs Hera n. v 1970, kuva Gunnel Kankkunen.

Eihän tätä kokonaisuutta toki voinutkaan ymmärtää, ennen kuin saimme tällä vuosituhanella tutustua amerikkalaisten tutkijoiden geenikartoituksiin ja Boreliuksen analyysiin 40-luvun tapahtumista. Vasta tällöin koko kaameus selvisi minulle – toivottavasti teillekin. Borelius selvittää artikkelissaan kattavasti, mitä asialle voisi tehdä. Kennelliitossa on meneillään useitakin roturisteytysprojekteja, ja ensimmäinen kysymys on, suostutaanko niitä nyt ottamaan lisää. Sitten tarvitaan rotuun intohimoisesti suhtautuvia kasvattajia, joille mitkään uhraukset eivät ole liikaa, kun on kysymys flatin terveydestä. Minusta ei valitettavasti ole enää apua tähän savottaan, mutta toivon kaikkien valvotuneiden flattikasvattajien mieltävän tarkasti: Pitäisikö asialle vihdoinkin tehdä jotain?

– Kenneth Kankkunen

Kirjoittaja Kenneth Kankkunen on ollut monipuolinen vaikuttaja Suomen noutajamaailmassa nuoruusvuosistaan lähtien. Hänen lapsuudenkodissaan on ollut koiria vuodesta 1953 ja labradoreja vuodesta 1962. Noutajalla on aina ollut erityinen ja vahva sija hänen elämässään.

Kankkunen on toiminut Suomen Noutajakoira järjestön hallitus- ja muissa toimihenkilötehtävissä vuodesta 1970 vuoteen 1988, toimien vuosina 1981-1983 järjestön puheenjohtajana. Vuodesta 1970 vuoteen 1989 hän toimi myös noutajien taipumuskoe ja -metsästyiskoetumarina.

Sileäkarvainen noutaja on aina ollut Kennethille ykkönen ja hän onkin tuonut Suomeen ensimmäisen sileäkarvaisen noutajan (tuolloin pitkäkarvainen noutaja) skn Puhs Heran vuonna 1967. Kenneth Kankkunen on Suomen Noutajakoira järjestö ry:n kunniapuheenjohtaja ja Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n kunniajäsen.

Lisääntymiskyvyttömyys ja heikentynyt sukupuolivietti

Tässä artikkelissa käsitellään koirien lisääntymiskyvyttömyyttä eli infertiliteettiä ja alhaista sukupuoliviettä eli alhaista libidoa. Syitä edellisiin on monia ja ne voivat olla nartussa tai uroksessa. Syy voi olla synnynnäinen tai hankittu. Synnynnäinen syy voi olla/on usein perinnöllinen. Syiden selvittäminen voi olla usein hankalaa, mutta koiran jalostuksen kannalta se on ehdottoman kannattavaa, jotta tiedetään, onko koiralla tai sen sukulaisilla perinnöllisestä syystä lisääntymisongelma vai onko taustalla ns. hankittu ominaisuus. Infertiliteettiä voi olla kaiken ikäisillä koirilla, mutta yleisempää se on vanhemmilla koirilla.

NARTUT

Normaalilla lisääntymiskykyisellä nartulla on normaali kiimakierto, terve ja normaali synnytyskanava (kohtu, emätin), normaalit munasarjat ja munasolut sekä normaali hormonikierto. Sileäkarvaisella noutajalla kiimoja on yleisimmin 2 kertaa vuodessa (myös 1 kiima/vuosi on normaalia). Tiinehtymiseen ja synnyttämiseen vaaditaan lisäksi hedelmöittyminen normaalilla siemennesteellä/siittiöillä, alkuiden kiinnittyminen kohdun seinämään, normaali istukan kehittyminen ja vakaa progesteronihormonin määrä tiineyden aikana.

Edellisten tulee toteutua koko tiineyden, eli keskimäärin noin 63 vuorokauden ajan, jotta lisääntyminen onnistuu. Mikäli edelliset ominaisuudet ja tilat eivät täyty, voi tiinehtyminen epäonnistua tai tiineys keskeytyä.

Nartuilla lisääntymishäiriöiden oireita ovat mm. epänormaali kiimakierto (kiimoja harvoin tai tiheään, pitkittynyt kiima), mikä voi olla merkki toimintahäiriöstä munasarjoissa tai aivolisäkkeen etulohkossa. Edellisistä ympäritteisistä rauhasista erittyy hormoneja, jotka säätelevät mm. kiimakiertoa ja kiimakäyttäytymistä. Näitä hormoneita ovat esimerkiksi FSH, LH ja estrogeeni.

Kiimakierron ollessa normaali voi hedelmöityminen silti epäonnistua. Tässä syitä voi olla esimerkiksi anatomiset poikkeavuudet kohdussa, munasarjoissa tai synnytyskanavassa. Yhtenä poikkeavuutena mainittakoon esim. rakkulainen kohdun limakalvon liikakasvu (kystinen endometriumin hyperplasia), mikä on yleisempää yli 6-vuotiailla koirilla.

Tiinehtymisen onnistuttua voi vielä tulla ongelmia eteen ja tiineys voi keskeytyä. Tällöin abortoitumisen aiheuttajana voi olla edelleen esim. kohdun tai synnytyselinten epänormaali anatomia, munasarjojen epänormaali toiminta, hormonien epänormaali eritys, sikiöiden epänormaali kehitys jne. Aiheuttaja voi olla monisyinen ja yksiselitteisesti ei välttämättä voida sanoa, mikä on aiheuttaja ja onko syy perinnöllinen ennen kuin koira on perusteellisesti tutkittu.

- Hyvä libido eli sukupuolivietti ja lisääntymiskyky ovat ensiarvoisen tärkeitä
- Hyvän lipidon omaavien, terveiden koirien pariutuminen tulisi olla mahdollisimman luonnollinen tapahtuma, johon ihmisen ei tarvitse puuttua
- Heikentyneen libidon omaavaa koira ei tule käyttää jalostukseen
- Alhainen libido on periytyvää
- Lisääntymiskyvyttömyyteen on lukuisia eri syitä
- Lisääntymiskyvyttömyys voi olla väliaikaista ja hoidettavissa

UROKSET

Normaalilla lisääntymiskykyisellä uroksella on normaalit kivekset, joiden solutoiminta (mm. Leydigin ja Sertolin solujen toiminta), hormonieritys ja siittiötuotanto ovat normaaleja. Myös lisääntymiselinten anatomian tulee olla kunnossa (normaali penis, kivekset, eturauhanen). Edellisten lisäksi muun anatomian ja hormonitoiminnan tulee olla

normaalia, jotta siemenneste on hedelmöityskykyistä.

Lisääntymiskyvyttömyys ja hedelmöitymisen epäonnistuminen voi johtua myös uroksesta. Jos uroksen siemennesteen laatu on huono, narttu ei tiinehdy. Myös itse pariutuminen voi epäonnistua, jos uroksen (tai naaraan) lisääntymiselinten anatomia ei ole

normaali. Uroksen kivesten ja lisäkivesten anatomia ja hormonitoiminta voi olla epänormaalia, jolloin siittiöiden kehitys ja kypsyminen eivät joko ala ollenkaan tai kehitys keskeytyy. Anatomisena poikkeavuutena voidaan mainita esim. epänormaali anatominen rakenne kiveksissä, joka estää muuten terveiden siittiöiden pääsyn siemennesteessä ulos.

KUMPIKIN SUKUPUOLI

Molemmilla sukupuolilla voi olla alla oleva sairaus, joka heikentää lisääntymiskykyä. Koirilla, joilla on kilpirauhasen vajaatoiminta, on suurempi todennäköisyys hedelmöitymisongelmiin. Rotuja, joilla on muita enemmän kilpirauhasen vajaatoimintaa, ovat mm. bokseri, pinseri, mäyräkoira, kultainennoutaja, tanskanogg, irlanninsetteri, kääpiönautseri ja villakoirat. Myös flateilla esiintyy kilpirauhasen vajaatoimintaa.

Lisämunaaisen liikatoiminnan (Cushingin taudin) on myös todettu voivan vaikuttaa lisääntymiskykyyn heikentävästi. Lisäksi taustalla voi olla muu hormonaalinen syy/sairaus, tai kromosomipoikkeavuus. Hankittuja tai osin koirasta riippumattomia syitä lisääntymisvaikeuksiin voivat olla esim. infektiot ja tulehdukset (eturauhanen, kives, kohtu, emätin). Infektioista esimerkkinä piilevä kohtutulehdus nartulla, Brucella canis -bakteeritartunta (tuontikoirat!), koiran herpesvirus ja toksoplasmoosi-loistartunta. Myös jotkut lääkkeet voivat aiheuttaa hedelmällisyyden alenemista.

Uroksella voi olla paleltumavamma kiveksissä (-> siittiöt epänormaaleja/ei ollenkaan), jolloin hedelmöitys ei onnistu tai vain pieni osa siittiöistä on hedelmöityskykyisiä. Toisaalta siemennys voi tapahtua väärän ajan-kohtana, eli liian aikaisin tai liian myöhään ovulaatioon nähden. Näin voi tapahtua esim. keinosiemennyksen yhteydessä tai jos narttu antaa astua, vaikkei olisi ns. täppipäivät.

Metsästyskoirilla kova stressi ja kova rasitus voivat aiheuttaa hetkellisen lisääntymiskyvyttömyyden tai kiimakierron sekaisin menon. Lisäksi koiran kuntoluokka vaikuttaa fertiileettiin; ylipainoinen koira tiinehtyy ja synnyttää huonommin ja laihalla koiralla voi olla riittämätön/poikkeava hormonitoiminta ja myös rasvavarasto tiinehtymiseen ja sen ylläpitämiseen.

HEIKENTYNYT LIBIDO

Heikentyneellä libidolla tarkoitetaan koiran haluttomuutta paritella ja siis sukupuolivietin alenemista. Tätä voi olla kummalla tahansa sukupuolella. Uros voi olla haluton hyppäämään tai narttu ei anna astua. Mikäli koirat on tutkittu ja niiltä ei ole löydetty anatomista tai fysiologista syytä olla paritteluhaluton, voidaan sanoa, että koiralla on alentunut sukupuolivietti, eikä sitä tule käyttää jalostukseen ominaisuuden ollessa periytyvä.

Eli urokselta ei tule kerätä siemennestettä ja keinosiementää sillä narttua, eikä narttua tule pitää paikallaan ja antaa uroksen astua se väkisin.

Heikentyneen libidon taustalla voi olla jokin perussairaus, mutta usein koirista ei löydetä yksiselitteisiä poikkeavuuksia tutkimuksissa.

Yleisesti voitaneen sanoa, että testosteronin alhainen määrä korreloi usein alentuneen libidon kanssa, alentunut sukupuolivietti on ominaisuus koiralla ja tätä periytyvää ominaisuutta ilmentävää koiraa ei tule käyttää jalostukseen.

DIAGNOOSI

Tiinehtymisvaikeudet voivat olla synnynnäisiä tai hankittuja. Syyn selvittämiseksi eläinlääkäri voi kysyä normaalien esitietojen lisäksi tarkentavia kysymyksiä nartun kiimoista, koiran oireista, mahdollisista sairauksista, lähisuvun vastaavista ongelmista, edellisistä tiinehtymisyrityksistä, uroksen historiasta, uroksen ongelmista ja sairauksista jne.

Esitietojen kysymisen ja yleistutkimuksen jälkeen voidaan tehdä tarkempia tutkimuksia alla olevien sairauksien poissulkemiseksi. Tällaisia tutkimuksia voivat olla esimerkiksi verikokeet, virtsanäyte, kohdun/kivesten ja eturauhasen ultraäänitutkimus, vatsaontelon röntgenkuvaus, emättimen täyhystys, uroksen siemennesteen tutkiminen, nartun hormonimääritys/progesteroni ja niin edelleen.

Verikokeista voidaan tutkia, onko tiinehtymättömyyden syynä esimerkiksi infektio (bakteeri, virus, loinen). Röntgenkuvauksella voidaan tarkastaa koiran vatsaontelon tilanne. Jos kohdussa on suuria muutoksia (esimerkiksi kasvainmassa), voivat ne näkyä kuvissa. Terveellä koiralla kohtu ja munasarjat eivät erotu, mutta sairaalla koiralla poikkeavuudet voivat näkyä. Tarkemman kuvan vatsaontelon ja kohdun tilanteesta voi usein saada ultraäänitutkimuksella.

Mahdollisia poikkeavuuksia kohdussa ja munasarjoissa ovat esim. rakkulat ja kasvaimet munasarjoissa. Kohdusta tai synnytyskanavasta voidaan tällöin ottaa tarvittaessa koepala. Lisäksi vatsaonteloon voidaan suorittaa leikkaus, jolla tutkitaan munasarjojen tilanne (avoin leikkaus tai tähytyksellinen leikkaus).

HOITO, ENNUSTE

Lisääntymiskyvyttömän koiran hoito riippuu infertiliiteetin syystä. Jos tila on lääkkeillä hoidettava (esim. hetkellinen infektio, ylipaino, alipaino, kova rasitus, Cushingin tauti, kilpirauhasen vajaatoiminta), voidaan lisääntymiskyky mahdollisesti palauttaa yksilöstä ja syyn tyypistä riippuen ja saada koira normaaliksi.

Hoito riippuu täysin siis infertiliiteetin aiheuttajasta. Mikäli syytä lisääntymiskyvyttömyyteen ei löydetä ja koira on muuten normaali, ei hoitoihinkaan/hoitokokeiluihin liene syytä ryhtyä. Jos lisääntymiskyvyttömyys ei vaikuta koiraan ja koiralla ei todeta alla olevaa sairautta tai vakavaa, elämää vaarantavaa syytä, on sen ennuste metsäkoirana ja lemmikkinä hyvä ja toimenpiteisiin ei tarvitse ryhtyä, vaikka koira ei lisääntyä pystyisikään.

Mikäli taas lisääntymiskyvyttömyyden syyksi todetaan jokin sairaus ja sairaus voidaan parantaa, voi koiran lisääntymiskyky palautua ja ennuste olla hyvä. Vaikka lisääntymiskyky tällaisessa tilanteessa palautuisi, on syytä miettiä, onko koira siltikään jalostuskelpoinen alkuperäisen sairautensa vuoksi.

Jos sairaus on hankittu (esim. bakteeri- tai virusinfektio) ja lisääntymiskyvyn aleneminen on sen seurausta, ja toisaalta koira on muuten todettu terveeksi ja metsällä hyvin toimivaksi, ei hetkellisen lisääntymiskyvyn alenemisen tule poistaa koiraa jalostuksesta, jos se on siihen riittävän terve ja hyvä. Jos taas koiralla on jokin mahdollisesti periytyvä sairaus (kilpirauhasen vajaatoiminta, Cushingin tauti), olisi se hyvä jättää jalostuksen ulkopuolelle.

Lisääntymiskyvyttömyyteen on useita syitä ja koiran ennuste riippuu todetusta syystä. Jos taustalla on kasvain, voi leikkaus (sterilaatio, kastraatio) olla oikea hoito ja koiran elämän pelastava. Toisaalta jos kasvain on laajalti levinnyt tai huonolaatuinen, on leikkauksen mielekkyyttä harkittava eläinlääkärin kanssa. Ennusteesta ei siis voida yleisesti sanoa tyhjentävää virkettä, vaan tapaukset mietitään yksilöllisesti. Heikentyneen sukupuolivietin hoidoksi ei yleisesti anneta lääkityksiä tai hoitoja. Libido periytyy ja jos se on heikko ilman syytä/sairautta, ei sitä tulisi yrittää korjata lääkkeellisesti tai muuten, vaan todeta, että koiralla tällainen ominaisuus on ja siksi se on jalostuksesta ulkona. Ennuste näillä koirilla on normaalikoiraan hyvä, jalostuskoiraan toivoton.

Loppusanat lisääntymiskyvystä ja libidosta; Myös sileäkarvaisissa noutajissa on yksilöitä, joilla ei ole normaali lisääntymiskyky tai libido. Perusedellytys rodun elossa pysymiselle on lisääntymiskyky, normaali libido ja elinvoimaisuus. Elinvoimaisella koiralla on normaalit kiimakierrot ja anatomia, uroksella vastaavasti sperma jne. Elinvoimainen koira on hedelmällinen, kykenee lisääntymään normaalisti, synnyttää hyvin, tekee sopivan ison pentueen ja sillä on hyvä sukupuolivietti. Mikäli rotu halutaan pitää elinvoimaisena ja terveenä (tältä osin ainakin), ei sellaista koiraa, jolla on selittämättömästä syystä huono sukupuolivietti ja heikentyneet fertiileetti, ole hyvä käyttää jalostukseen, koska edelliset ominaisuudet periytyvät ja huonontavat näin rodun tulevaisuudennäkymiä. //

Koira hyppii vasten

— OSA 1 KOTONA

Riippuu paljon koiran koosta ja ihmisen vaatetuksesta, kuinka ikävänä ihmiset kokevat koiran itseään vasten hyppimisen. Koira sen sijaan ei ihmisen vaatetusta tai omaa kokoaan pohdi. Siksi onkin ikävää, että pennun hyppiessä vasten ihmiset monesti sanovat, ettei se haittaa, sehän on vain suloinen pallerö. Koira myös palkitaan vasten hyppimisestä antamalla sille huomiota. Ikäväksi tilanne nimittäin muuttuu silloin, kun suloinen pieni pallerö on kasvanut 80-kiloiseksi bernhardilaiseksi, 35-kiloiseksi hyper-iloiseksi, juuri mudassa kierineeksi flatiksi tai vaikkapa tädin sukkahousuja vasten nojauksiksi teräväkyntiseksi mäyräkoiraksi.

Parasta olisi tietenkin, että koira oppisi käyttäytymään heti pennusta, eivätkä ihmiset usuttaisi sitä hyppimään itseään vasten. Näin valitettavasti ei aina ole, ja joskus sitten joudutaankin kouluttamaan uudelleen aikuinen yli-innokas koira.

Tavoite koulutuksessa voi olla, että koira maltaisi esimerkiksi istua tai seisoa neljällä tassulla sen aikaa, kun vieraat tulevat sisään, tai kun ulkona annat satunnaiselle ohikulkijalle reittiohjeita juna-asemalle. Tässä keskitymme kotona tapahtuvaan tervehtimiseen ja hyppimisen estämiseen.

KOIRA HYPPII OMISTAJAANSA VASTEN

Mikäli ongelmana on, että koira hyppii itseäsi vasten palatessasi kotiin, älä reagoi koiraan, vaan käännä sille selkä ja tarvittaessa poistu takaisin ulos. Mikäli koira alkaa hyppiä ollessasi jo sisempänä asunnossa, käänny selin koiraan sen alkaessa hyppiä ja mikäli tämä ei riitä, poistu ovesta. Toista, kunnes koira rauhoittuu. Toimisessasi johdonmukaisesti näin, koira oppii, että sinua vasten hyppien se ei pääse päämääräänsä (eli saa sinulta huomiota), vaan menettää palkkionsa (eli sinut). Ja kyllähän siinä on sitten ainakin naapureilla ihmettelmistä, kun vaikuttaa siltä, ettet enää uskalla mennä kotiin.

Voit kiireisenä päivänä vahvistaa hyvää käytöstä myös esimerkiksi herkuilla. Kun koira on hetken rauhassa, heitä sille kourallinen napuloita tai herkuja lattialle etsittäväksi, jolloin koiran fokus kääntyy lattiatasolle, pois sinusta. Samalla, kun koira etsii ruokaa, saat itse riisuttua kengät ja takit rauhassa.

KUINKA OPETTAA KOIRA ISTUMAAN VIERAIDEN TULLESSA SISÄÄN?

Keino 1. Opetta koira istumaan käskystä. Sitten värvää avustaja. Pyydä koira istumaan ja avaa ovi. Koira todennäköisesti loikkii kuin mielipuoli vieraan (avustajan) ympärillä ja tätä vasten. Avustaja ei saa reagoida koiraan mitenkään ja poistuu ovesta tai kääntyy koiraan selin sen hyppiessä. Pyydä koira istumaan ja kun se tekee näin,

avustaja kääntyy, huomioi koiran ja voi samalla antaa tälle makupalan. Voit myös itse olla palkitsemassa koira herkuilla, etenkin, jos koira on muutenkin kovin kiihtynyt vieraista. Mikäli koira nousee, avustaja lopettaa silittämisen välittömästi ja odottaa, että koira istahtaa uudelleen, jolloin hän voi taas huomioida koiran. Tämäkin tapa vaatii johdonmukaisuutta ja kärsivällisyyttä, mutta ajan kanssa koira oppii rauhoittumaan vieraiden tullessa.

Keino 2. Opetta koira menemään pyynnöstä pyyhkeen, maton (tai muun alustan) päälle istumaan tai makaamaan. Aseta alusta lattialle, ohjaa koira esimerkiksi herkun avulla sen päälle ja palkitse. Harjoittele tätä niin, että koira menee aina istumaan alustan päälle, kun

se tulee näkyviin, ja myös pysyy siinä, kunnes vapautat sen. Ala sitten hiljalleen vaikeuttaa harjoitusta lisäämällä häiriötekijöitä. Koira saa poistua pyyhkeen/maton päältä vasta luvan saatuaan.

Kun koira osaa tämän, pyydä avustajaa kyläilemään ja aseta pyyhe/matto lattialle ennen kuin avaat oven. Mikäli koira nousee alustalta, avustaja poistuu ja tulee takaisin vasta, kun koira pysyy alustan päällä. Lisäksi palkitse koira itse paikollaan pysymisestä, vaikka vieras tulee ovesta.

KAUNIISTI TERVEHTIMINEN

Edellisten lisänä koiralle kannattaa opettaa kauniimpi tapa tervehtiä ihmisiä luvan kanssa. Koiralle opetetaan, että tietyistä vihjeistä se saa mennä ihmisen luo ja esimerkiksi koskea kuonollaan ihmisen kämmeneen, ja kosketuksesta se saa palkkion omistajalta. Koira siis saa tervehtiä, mutta sille opetetaan kauniimpi tapa tehdä se.

Tee harjoitukset avustajan kanssa. Pyydä koira istumaan viereesi ja palkitse sitä herkuilla rauhassa istumisesta. Kun koira on rentoutunut, anna sille lupa mennä tervehtimään. Avustaja reagoi koiraan vain, jos se pysyy kaikki tassut maassa ja rauhallisena. Mikäli koira innostuu liikaa, avustaja lopettaa silitämisen ja poistuu koiran luota, ja koira pyydetään uudelleen istumaan omistajan luo.

Pääasia näissä harjoituksissa on pysyä itse rauhallisena ja vahvistaa koiran hyvää käytöstä. Huonosta käytöksestä (hyppiminen) palkkio (tervehdittävä) poistuu, hyvästä käytöksestä koira saa palkkion välillä myös omistajaltaan, välillä palkkiona toimii ihmisen tervehtiminen. Huomioi, että joudut ohjeistamaan jokaista teille tulijaa käyttäytymään itse rauhallisesti koiran lähellä – jokainen hyppimään lietoja aiheuttaa takapakkia huolella tehtyyn koulutukseen!

'Pääasia näissä harjoituksissa on pysyä itse rauhallisena ja vahvistaa koiran hyvää käytöstä. Huonosta käytöksestä (hyppiminen) palkkio (tervehdittävä) poistuu, hyvästä käytöksestä koira saa palkkion välillä myös omistajaltaan, välillä palkkiona toimii ihmisen tervehtiminen.'

KOIRAN KANSSA AUTOSSA

Koiran kuljetus autossa sujuu turvallisimmin, kun koirakin käyttää sille sopivaa turvalaitetta. Turvallisin tapa on pukea koiralle kunnolliset turvavyövaljaat, jotka kiinnitetään autoon tukevasti joko turvavyöhön tai matkatavaran kiinnityslenkkeihin. Toinen suositeltava vaihtoehto on lemmikin kuljettaminen laadukkaassa ja tukevassa kuljetuslaatikossa/häkissä, joka on myös kiinni autossa.

Kuva Leena Silfverberg-Issakainen

'Lemmikin kuljetukseen ja kiinnittämiseen ei ole yhtä ainuttakaan oikeaa tapaa, vaan siinä kannattaa mennä eläimen koon ja toisaalta auton tarjoamien tilojen ehdoilla. Helpoimmalla pääsee, kun lemmikin totuttaa valittuun matkustustapaan jo pennusta alkaen. Koira voidaan kiinnittää takapenkille valjailla, tai sillä voi olla oma kuljetushäkki.'

Eläimen hyvinvoinnista on aina huolehdittava matkan aikana. Koiraa, tai muutakaan eläintä, ei saa kuljettaa henkilöauton umpinaisessa tavaratilassa, mutta tavaratilassa, josta on avoin yhteys matkustajatilaan lemmikkiä saa kuljettaa. Avoin yhteys on esimerkiksi farmarimallisissa autoissa. Tavaratilassa koiran pitää olla kytkettynä niin, että se ei pääse karkaamaan matkustajatilaan tai autosta ulos, kun ovia tai ikkunoita avataan. Matkustamossa eläintä ei saa päästää häiritsemään kuljettajaa ajon aikana, eikä kuljettaja saa ajaessaan pitää lemmikkiä sylissään.

Tavallisessa henkilöautossa lemmikki matkaa useimmiten matkustamossa tai auton takatilassa. Jos koira matkustaa auton sisätiloissa, on turvallisin tapa se, että koira kytketään laadukkailla turvavyövaljailla kiinni takapenkille. Autokäyttöön sopivat koiranvaljaat on tarkoitettu kestävämmän myös kolaritilanteissa.

Lemmikkien tuotteita laki ei edellytä testauksesta, mutta jotkut tuotevalmistajat testaavat itse tuotteita. Älä luota mainoslauseisiin, vaan tee myös itse huolellinen arviointi tuotteen tukevuudesta ja käyttömukavuudesta käyttäjän, eli koiran näkökulmasta. Vahvarakenteiset valjaat tunnustaa siitä, että ne on tehty leveästä ja kestävästä turvavyötai kuormansidontanauhasta. Leveä nauha ja valjasrakenne jakavat voiman kohdistumista laajoille alueille, jolloin koiran mahdollisuudet selviytyä kolarista ovat paremmat. Suosi valjaisten valinnassa metallisilla soljilla varustettuja valjaita.

Vaikka koirasi matkustaa auton takatilassa, kuljeta sielläkin koirasi tukevassa ja auton rakenteisiin kiinnitetyssä metallisessa tai kovamuovisessa kuljetuslaatikossa tai häkissä, joka on tarkoitettu nimenomaan koiran kuljettamiseen. Ota huomioon koirasi koko, jotta kuljettaminen on koiralle mahdollisimman mukavaa ja jotta koira pystyy

'Hirvi takapenkillä? Mikäli lemmikki tai sen kantokoppa tai häkki ei ole kiinnitetty maantiellä ajaessa, törmäys on hengenvaarallinen paitsi eläimelle itselleen myös muille matkustajille. Törmäyksessä esim. 20 kiloa painavan koiran massa vastaa yli 500-kiloista hirveä, kun se sinkoutuu etulasiin 80 kilometrin tuntivauhdissa.'

Lemmikin paino	30 km/h	50 km/h	80 km/h
10 kg	36 kg	98 kg	252 kg
15 kg	53 kg	148 kg	378 kg
20 kg	71 kg	197 kg	503 kg
30 kg	106 kg	295 kg	755 kg
40 kg	142 kg	393 kg	1 tn
50 kg	177 kg	492 kg	1,3 tn
60 kg	212 kg	590 kg	1,5 tn

Tällaista massaa lemmikkisi paino vastaa äkkipysähdyksessä. Nopeuden kaksinkertaistuessa törmäysenergia nelinkertaistuu.

kuljetuksen aikana hyvin vaihtamaan asentoa. Koiran pitäisi pystyä matkan aikana istumaan, seisomaan, kääntymään ja menemään makuulle.

Ota selvää kuljetuslaatikon, tai häkin valmistajalta, että tuote suojaa koiraasi myös mahdollisissa onnettomuustilanteissa. Koiralla on matkan aikana hyvä olla panta tai valjaat päällä, mutta talutin on irrotettava. Hihna on kuitenkin hyvä jättää koiramatkustajan lähelle, jotta se löytyy tarvittaessa

helposti. Huolehdi kaikkina vuodenaikoina, että lemmikkisi erottuu, esimerkiksi käyttämällä koiralla aina ulkona liikuttaessa, sekä matkustettaessa heijastavaa kaulapantaa.

ONNETTOMUUSPAIKALLA TOIMIMINEN
Jos joudutaan onnettomuuteen tai onnettomuuspaikalle ja autossa on koira, on myös koira autettava. Onnettomuustilanteessa on kuitenkin muistettava, että loukkaantuneena kiltti ja ihmisystävällinenkin koira saattaa puolustaa itseään. Siksi on hyvä ot-

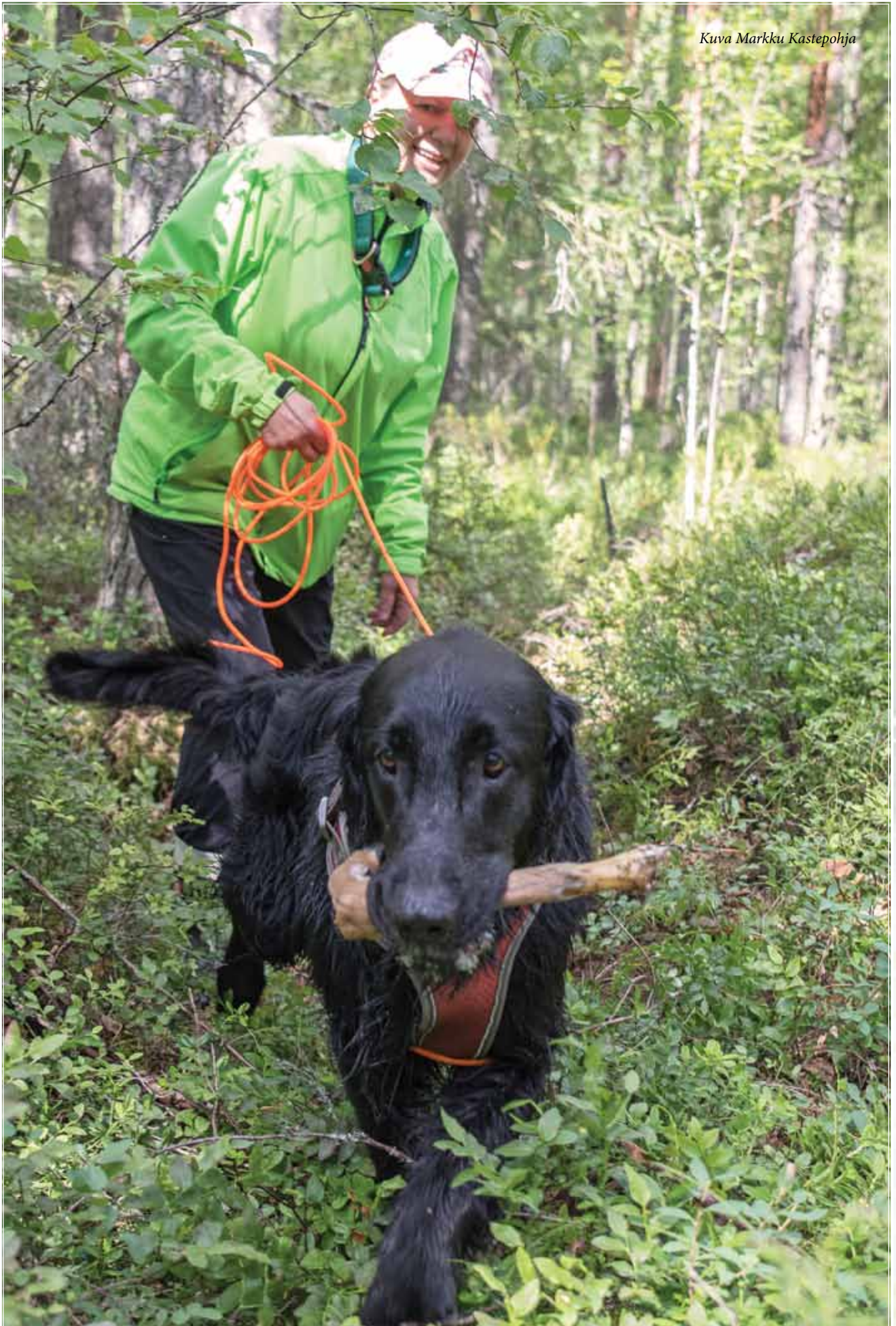
taa huomioon, että koiran ollessa shokissa se saattaa purra jopa omistajaansa. Siksi koiran suun voi niin koiran kuin auttajienkin hyvinvoinnin turvaamiseksi sitoa, tai käyttää kuonokoppaa. Shokissa oleva koira saattaa pyrkiä karkaamaan ja piiloutumaan, joten onnettomuuspaikalla koira on syytä kytkeä. Kolaripaikalla koira pyritään hoitamaan kuten ihmistäkin. Koira on saatava mahdollisimman pian eläinlääkärin hoitoon silloinkin, jos koiran omistajaa ei tavoiteta.

Lähteet: If ja Liikenneturva

Mitä tietoa koirasta on hyvä pitää autossa mukana?

Tärkeimmät tiedot autossa matkustavasta koirasta voi kirjata esimerkiksi kaksipuoleiseen (laminoituun) lappuun, jota on hyvä säilyttää helposti löydettävässä paikassa yhteystietopuoli alapäin. Lappuun kannattaa kirjata ainakin seuraavat tiedot:

- Koiran virallinen nimi, mikrosirutunniste ja koiran syntymäaika - Yhteystieto in case of emergency, ICE-henkilölle
- Koiran rotu, tuntomerkit ja mahdolliset sairaudet - Koiran luonne, onko se aggressiivinen vieraita kohtaan tms.

MEJÄ-KOE JÄRJESTETÄÄN YHTEISTYÖSSÄ

MEJÄ-koe on kuin palapeli, jossa on toimijoita monessa eri roolissa. Koe ei synny ihan lonkalta heittäen, vaan siihen tarvitaan sujuvaa ja saumatonta yhteistyötä niin koetta ennen kuin varsinaisena koepäivänäkin. Vastaava koetoimitsija, maastomestari, sihteeri, kokki sekä koiranohjaaja, joka osallistuu jälkitalkoisiin; kaikkien näiden henkilöiden panos on korvaamaton onnistuneen kokeen läpiviemiseen.

MEJÄ-KOETOIMITSIJAN TEHTÄVÄT

Koetoimitsijan tehtävät alkavat heti kokeen suunnittelemisen alkaessa. Koetoimitsijan tulee huolehtia tuomareiden kutumisesta arvostelemaan koetta, kokeen anomisesta Kennelliitolta sekä kokeen keskuspaikan varoimisesta, maastojen hankkimisesta kokeen käyttöön yhdessä maastomestarin kanssa sekä maastoihin mahdollisesti liittyvien maksujen hoitamisesta. Koetoimitsija laatii useimmissa tapauksissa tapahtumalle myös budjetin järjestelyvastuussa olevaa yhdistystä varten. Nämä tehtävät hoidetaan jo koetta edeltävän vuoden aikana kuntoon.

Ennen koeviikonloppua koetoimitsijan tulee huolehtia tarvikehankinnoista, kuten karttojen, verien, sorkkien, verisienien, kreppien sekä muiden merkintä- sekä jäljentekotarvikkeiden hankinnasta. Myös nuottipapereiden valmistelu osallistujille tulee hoitaa, samoin alkulaput. Tehtäviin kuuluvat myös koirakohtaisten- sekä tuomarilahjojen hankinnat. Näistä toki koetoimikunta voi keskenään sopia, kuuluuko osa em. tehtävistä kokeessa erilliselle tarvikevastaavalle, sihteerille tai maastomestari. Koeviikonloppua varten on hyvä selvittää myös päivystävän eläinlääkärin yhteystiedot sekä varata koepaikalle ensiapupakkaus myös osallistujia varten.

Koirakoiden ilmoittautumiset kokeeseen menevät sihteerille, mutta ilmoittautumisaikojen jälkeen sihteeri ja koetoimitsija käyvät läpi yhdessä ilmoittautumiset, osallistumisoikeudet kokeeseen sekä valitsevat kokeeseen osallistuvat koirakot mm. jäsenten etusijan mukaisesti. Tämän jälkeen koetoimitsija muodostaa kokeen osallistujista jälkiparit lauantain jälkitalkoita varten. Tavoitteena on aina järjestää kokemattomalle jälkien tekijälle pari kokenut konkari. Sihteeri ja koetoimitsija käyvät läpi keittiötä varten ilmoitetut allergiat ja muut mahdolliset ruokarajoitteet. Itse koeviikonloppuna koetoimitsija toimii kokeen kapellimestarina toivottaen osallistujat tervetulleiksi kokeeseen. Koetoimitsijan puheessa jälkientekopäivänä käydään läpi kokeen käytännön asiat, kuten koetoimikunnan yhteystiedot, ruokailuajat ja saunavuorot, luvalliset parkkipaikat, koirien ulkoiluttamiseen soveltuvat maastot, jälkien tekemisen yksityiskohdat, jälkitarvikkeiden jakamiset sekä palauttamiset ja veretysai-

kautulun täyttäminen. Koetoimitsija vastaa usein myös koepaikalla yöpyvien ohjeistamisesta, mikäli kokeessa ei ole erillistä maajoitusvastaavaa.

Koetoimitsija käy läpi jälkiparien ilmoittamat veretysaikataulut ennen koeaamua. Mikäli jälkien tekemisessä on ollut haasteita, voi olla tarpeen muuttaa jälkien ajojärjestystä, jotta jokaisen koirakon jälki on vanhentunut riittävästi. Koetoimitsija huolehtii yhdessä ylituomarin kanssa sopivan laukausensietotestipaikan valinnasta sekä puiden merkitsemisestä testiä varten. Koeaamuna koetoimitsija kertaa vielä yleiset kokeen toimintaohjeet, ja antaa sitten tahtipuikon kokeen ylituomarille. Usein koetoimitsija myös hoitaa jälkien arpomisen koirakoille yhdessä sihteerin kanssa. Koetoimitsija vastaa koetoimikuntineen laukausensietotestin järjestämisestä, ampumisesta sekä koirien tunnistusmerkintöjen tarkastamisesta.

Kokeen aikana koetoimitsija ja sihteeri valmistelevat tulosten lukua varten palkintopöytä. Koetoimitsija myös avaa palkintojen jakotilaisuuden ja usein toimii palkintojen jakajana kokeessa. Hän huolehtii myös toimikuntansa ja tuomareiden muistamisista. Koetoimitsija vastaa usein kokeen taloudesta ja huolehtii, että tuomarit saavat matkalaskunsa sekä matkakorvauksensa tekemästään työstä. Koetoimitsijan tulee huolehtia myös toimikuntansa kanssa koepaikan siivouksesta, mikäli se ei sisälly koepaikan vuokraan. Kokeen jälkeen koetoimitsija laatii tapahtumasta tuloslaskelman.

Koetoimitsijan tehtävä on kuin kokeen projektipäällikkönä toimiminen. Ensinnäkin suunnitellaan, valmistellaan ja lopulta toteutetaan koe, jälkikäteen vielä tarkastellaan, kuinka koe sujui suunnitelmiin verrattuna. Yleisesti kuitenkin kokeen järjestely hyvän koetoimikunnan kanssa on iloista tekemistä yhteiseksi hyväksi eikä riittävällä resursoinnilla tunnu edes suurelle vaivalle.

- Teksti: Miia Koski

MAASTOMESTARINA MEJÄ-KOKEESSA

Yksi kokeen onnistumisen kannalta tärkeimpiä rooleja mejässä kuuluu maastomestari. Kuten koetoimitsijan, myös maastomestarin toiminnot alkavat jo kokeen suunnitteluvaiheessa. Maastomestari on asiantuntija

kokeen maastojen osalta ja hän määrittelee montako avoimen ja montako voittajaluokan jälkeä kyseisiin maastoihin saadaan sopimaan. Vasta kun maastomestari on vahvistanut maastojen riittävyden, voidaan koe anoa tietylle, maastomestarin ja koetoimitsijan yhdessä määrittelemälle koiramäärälle. Maanomistaja voi vuokrata maansa metsästysseuralle täysin metsästysoikeuksin tai pidättää itsellään oikeuden myöntää luvan metsästyskoekäyttöön. Näin ollen kokeen maastomestarin tulee hakea luvat koemaastojen käyttöön joko maanomistajilta tai metsästysoikeuden haltijoilta, eli metsästysseuroilta. Nykymaailmassa nämä luvat pitää saada kirjallisena, esimerkiksi sähköpostitse, jotta mahdollisissa epäselvyyksissä saadaan asioiden selvittämistä sujuvoitettua. Tämän kirjallisen oikeuden maastojen koekäyttöön tulisi myös kokeen ylituomarin tarkistaa ennen koetta.

Kun luvat maastoihin on saatu, voidaan kartalle alkaa suunnittelemaan sääntöjen mukaisten jälkien sijaintia. Suunnitelman mukaan maastot kävellä läpi ja tarkistetaan maastojen sopivuus suunnitelmaan. Maastokatselmuksiin osallistuu yleensä maastomestarin lisäksi koko koetoimikunta, kokeen laajuudesta riippuen. Useamman tuomarin kokeessa maastojen katselemukset ovat aikaa vieviä ja raskaitakin. Kun maastot on tarkistettu toimiviksi ja suunnitelmiin sopiviksi maastomestari piirtää jäljet puhtaaksi kartoihin, joko manuaalisesti, tai nykypäivänä usein digitaalisesti tietokoneella. Piirtäessä on tärkeää huomioida, että jäljet on suunniteltu vähintään sääntöjen mukaisten etäisyyksien päähän toisistaan ja niiden pituudet ovat muutoinkin sääntöjen mukaiset.

Ennen koepäivää maastomestari käy viemässä maastoon jälkien alkulaput jälkisuunnitelman mukaisille paikoille, jotta jäljentekijöiden on talkooaamuna helppo löytää oikea aloituspaikka jäljelle. Alkulappujen oikeat paikat myös pitävät jäljet helpommin sääntöjen mukaisen etäisyyden päässä toisistaan. Jälkitalkoopäivän aamuna maastomestari neuvoo jäljentekijöille sujuvimman reitin maastoihin ja ohjeistaa jokaisen jälkiparin erikseen, jotta jokainen jälkipari saa parhaat mahdolliset onnistumismahdollisuudet jäljenteossa ja näin myös jokainen osallistuva koirakko parhaan mahdollisen jäljen. Jäljen-

tekopäivänä maastomestari odottaa puhelimen soivan ja samalla toivoo, ettei puhelin soisi, sillä soitto tarkoittaa useimmiten ongelmia jäljillä. Joskus on maastossa alkulapun viemisen ja jäljentekopäivän välissä käynyt moto ja parturoinut koko suunnitellun jälki- maaston käyttökelpottomaksi. Tämän vuoksi asiansa osaava maastomestari varaa aina jonkun maastoalueen varajäljeksi, jolle jäljentekijät voivat force majour -tilanteessa siirtyä.

Koepäivänä maastomestarin vastuulla on varmistaa, että jokainen jälki on kokeen jälkeen purettu, eli kaikki metsään jäljen teossa asetetut merkit poistettu metsästä ja kaikki jälkien alkulaput palautettu koepaikalle. Kun tämä on tehty, voi maastomestari kyseisen kokeen osalta huokaista – seuraavaan kertaan.

- Teksti: Mari Mamia

SIHTEERINÄ MEJÄ-KOKEESSA

Näppis tikuttaa ja tulostin surraa. Kyllä, koepäivänä ahkerasti, mutta sihteerin työt alkavat usein jo monta viikkoa ennen koetta. Sihteeri on usein se henkilö, joka ottaa vastaan koelmoittautumiset. Joissakin kokeissa homman hoitaa vastaava koetoimitsija tai joku muu toimikuntalainen. Ilmoittautumisten vastaanottaminen tarkoittaa sähköpostin tarkistamista vähintään kerran päivässä, ilmoittautumisten kuittaamista sekä lisäkysymyksiin vastaamista. Myös ilmoittautuneiden koirien tietojen oikeellisuus sekä osallistumisoikeus täytyy tarkistaa ja lostustietokannasta. Kun ilmoittautumisaika on päättynyt, toimikunta päättää kokeeseen otettavat koirat. Usein sihteeri myös lähettää koekutsut ja maksutiedot, sekä ottaa vastaan kuittaukset ja kuitit.

MEJÄ-kokeen sihteröinti tapahtuu Koesihteerin nimisellä ohjelmalla, joka on vapaasti netistä ladattavissa omalle koneelle. Joskus harvakseltaan käytetään vielä käsin täytettäviä lomakkeita. Koesihteerin-ohjelmaan syötetään etukäteen kaikki kokeen tiedot: koirat kaikkine tietoineen, tuomarit, vastaava toimitsija, sihteeri, koepaikka, päivämäärä sekä kaikki muu pöytäkirjoihin tuleva tieto. Etukäteisvalmistelulla on siis iso merkitys, koska tämä kaikki vie runsaasti aikaa.

Koetta edeltävän päivän töihin kuuluu myös osallistujaluettelon tekeminen ja tulostaminen. Tämä kannattaa tehdä vasta jälkienteon jälkeen, koska vasta sitten voi olla varma, että isoja muutoksia ei enää tule. Luettelon saa tulostettua Koesihteerin-ohjelmasta, mutta se on hieman kömpelö. Siksi teen itse luettelot aina tekstinkäsittelyohjelmalla. Yhdessä koetoimitsijan kanssa tarkistetaan vielä, että kaikki tarvittavat paperit ovat valmiina koeaamua varten.

Koeaamu alkaa sihteerin osalta koirien paperien tarkistamisella, eli rekisterinumeron ja rokotukset katsotaan kaikilta. Samoin koe- ja ruokamaksujen kerääminen suoritetaan aamulla, mikäli niitä ei ole maksettu etukäteen tilille. Sihteeri myös tosiaan kohtaa kokeessa kaikki hermoilevat ja jännittyneet osallistajat, joten ystävällinen hymy ja leppoisan tunnelman ylläpitäminen on mielestäni tärkeää. Sihteeri tai vastaava koetoimitsija hoitaa myös tunnistusmerkintöjen tarkistamisen yhdessä ylituomarin kanssa. Ja nyt koe voi alkaa. Sitten vain odottelemaan ensimmäisiä maastokortteja tuomareilta puhtaaksikirjotettavaksi. Nykyään nämä lähetetään valokuvina heti koiran suorituksen jälkeen, joten kirjoittamista on tasaisesti koko ajan pitkin päivää.

Kun viimeinenkin koirakohtainen pöytäkirja on tulostettu, laatii sihteeri yhdessä kokeen ylituomarin kanssa myös koepöytäkirjan, jossa on kaikki tulokset ja ylituomarin kertomus. Tuomarit tarkistavat kaikki paperinsa ja tarvittaessa tehdään korjaukset. Kokeen jälkeen sihteeri huolehtii koepöytäkirjat eteenpäin sekä matkalaskut, kulukorvaukset ja kuitit ym. rahastonhoitajalle. Työnjaosta voidaan tosiaan sopia myös vastaavan koetoimitsijan kanssa, että ihan kaikki tämä ei välttämättä ole pelkästään sihteerin vastuulla.

Sihteerin näkökulmasta koepäivä on hyvin kiireinen ja hektinen, jos oma koira osallistuu kokeeseen. Kaiken yllä mainitun lisäksi pakettiin kuuluu myös jälkitalkoihin osallistuminen, koepäivänä koiran vieminen jäljelle, oma opastusvuoro ja jäljen purkaminen. Lisäksi itselläni toinen koira odottaa aina vaunussa ja siitähän pitää ehtiä huolehtia. Syöminen ja pesulla käyminen menevätkin sitten pikakelauksella.

Parasta sihteerin työssä on se, kun saa lukea erilaisten koirien erilaisia suorituksia. Kun maastokortteja kirjoittaa puhtaaksi, voi hyvin kuvitella mielessään koiran suorituksen siellä upottavalla, helteisellä suolla tai tuulisella kankaalla. Sihteerillä on myös etuoikeus päästä näkemään tuomareiden maastokortit kaikkine merkintöineen. Siinä oppii koirien suorituksista todella paljon. Usein tuomarit myös jäävät rupattelemaan sihteerin kanssa suorituksista ja arvosteluista sekä koepäivästä ylipäänsä muutenkin, kun käyvät toimistossa tarkastamassa paperit. On oikein kiva kuulla terveisiä metsästä.

Tulostenluvussa kaikkia jännittävä asia on se, kenen paperi luetaan missäkin vaiheessa ja mitä tuloksia kukin koira saavutti. Sihteerillä on tämä salaisuus hypypysissään. Koirien koeselostuksia kuunnellessa on mukava seu-

rata osallistujien ilmeitä; jännitystä, iloa ja joskus pettymistäkin. Sihteeri jos joku pääsee eläytymään MEJÄ-kokeeseen monelta eri kantilta!

- Teksti: Liisa Keränen

MEJÄKEITTIÖN VIIKONLOPUKSI?

Mejässä energiaa kuluu niin jälkiä tehtäessä kuin koiran kanssa sekä opastaessa ja purkaessa jälkeä. Energiavajetta paikkaamaan useimmissa kokeissa jälkientekijöille tarjotaan aamiaista sekä lauantaina lounas ja sunnuntaina osallistujilla on mahdollisuus pientä korvausta vastaan ostaa lounasta.

Mejäreittiössä talkoita on tarjolla niin pienissä iltakokeissa, isoissa useamman tuomarin kokeissa kuin SM-mejässäkin, ruokailijoiden määrän vaihdeltaessa vajaasta kymmenestä hengestä useampaan kymmeneen, jopa saatan henkeen. Mitään alaan liittyvää koulutusta ei välttämättä tarvita, kyllä ruoka aina on vaille kauppaansa tehnyt näin amatööri-pohjaltakin.

Keittiövuorossa toimiessa tapahtuman järjestelyt täytyy aloittaa jo ennen koeviikonloppua kauppareissulla sekä pakkaamalla tarvittavat keittiövälineet mukaan. Useimmilla koepaikoilla keittiön varustelu ei välttämättä sovellu ruuan valmisteluun, joten mikäli mahdollista, keittiö on hyvä käydä tarkistamassa jo etukäteen varustuksen osalta. Isommalle vaille ruokalistaa suunniteltaessa on hyvä käyttää hankintojen apuna erilaisia netistä löytyviä laskureita, joilla voi arvioida tarvittavia määriä. Itselle on myös hyvä tehdä kauppalistat sähköisenä. Jos jokin tuote loppuu kesken tai sitä jää merkittävästi yli, voi sähköiseen kauppalappuun tehdä korjauksia ja seuraavalla kerralla hankinnat onnistuvat paremmin kohdilleen.

Usein mejässä tarjotaan lauantaina keittoa lounaaksi. Vaihtoehtoina on monesti ollut lihakeittoa sekä kasvisseikeittoa. Sunnuntaina on sitten ollut vuorossa laatikkoruokaa, esimerkiksi makaronilaatikkoa tai kinkkukiusausta. Myös erilaisia lihakastikkeita ja perunaa lautasilta on löytynyt. Kasvisversioon voi käyttää härkäpapuja tai nyhtökauraa. Aamiaisella hyvä lisä leipien, leikkeleiden ja vihannesten lisäksi ovat olleet keitetyt kananmunat. Toki kannattaa muistaa pakata munanleikkuri mukaan tätä tarkoitusta varten. Mestaruuskokeissa on järjestetty myös juhlaillallisia ja tapana on myös ollut tarjota sunnuntaina tulosten lukemisen yhteydessä kakkukahvit.

Keittiövuoroa kokeissa pidetään työläänä, ja toki päivä alkaa aikaisin aamupalan valmistuksella, mutta ennakoinnilla, helppojen ruokalajien valinnalla sekä soveltuvilla ruuan

esivalmisteluilla etukäteen mejä-keittiössä on hauska viettää koeviikonloppua. Isommissa kokeissa keittiövuorolaisia on talkoilemassa useampia, jolloin työtaakka pysyy kaikilla sopivana. Lisäksi tarvittaessa on aina saatu apua perunateatteriin tai vaikkapa salaatin tekoon muilta kokeen osallistujilta.

Korona-aikana on ollut myös kokeita, joissa osallistujille ei ole järjestetty ruokailuja. Tällöin osallistujat varautuvat viikonloppuun omin eväin. Talkoileva koetoimikunta on kuitenkin ruokittava sekä varsinkin koepäivän tuomarit, joten jokaisessa kokeessa kokkia kyllä tarvitaan.

- Teksti: Miia Koski

MEJÄ-KOE OSALLISTUJAN VINKKELISTÄ

Todettakoon heti alkuun, että koen itseni vielä kovin mejänoviisiksi. Ensimmäinen koekäynti itselläni on nyt jo edesmenneen Moccan (FI MVA EE MVA Pyymäen Oman Onnen Mies) kanssa vuonna 2012. Tuosta kokeesta ei jälkipolville jäänyt kerrottavaa, saimme tulokseksi pyöreän nollan. Seuraava koe oli vuorossa 2013, josta tuloksena AVO3.

Ei siis niin päätä huimaavaa vieläkään. Tulos kuitenkin! Mocca ei varsinaisesti ollut nenäläin, kuten kutsun nykyistä mejäilijääni Ässää (FI JVA Noanarkin Fregata Aquila). Ässällä nenä on ollut erittäin aktiivinen jo pennusta lähtien ja se on käyttänyt sitä hyvin eri tavoin kuin Mocca. Ässää ei ole tarvinnut paljon opettaa nenän käyttöön – toisaalta, jos olisimme treenanneet hieman enemmän, vaikka sitä jälkeä, olisi tuloksetkin ehkä tulleet hieman nopeammalla tahdilla.

Kokeeseen osallistujana katselen kauden kokeita usein jo paljon ennen kauden alkua, jopa edeltävänä syksynä. Jotkut kokeet ilmestyvät koekalenteriin jopa jo silloin, useimmat kuitenkin vasta lähempänä itse koetta. Kun sopiva ja omiin aikatauluihin sopiva koe löytyy, laitan ilmoittautumisen menemään mejän ilmoittautumislomakkeella ilmoittautumisaikojen puitteissa. Kokeita on sekä ns. normaaleja kokeita, joissa osallistuja tekee itse korvaavan jäljen koetta edeltävänä päivänä, että valmisjälkikokeita, joissa kokeen järjestäjä tekee jäljet valmiiksi ja osallistuja osallistuu vain itse koepäivänä. Valmisjäl-

kikokeet ovat huomattavasti hintavampia kuin ns. normaalit kokeet, mutta niihinkin on usein kova tunku ja kokeet ovat hyvin äkkiä täynnä. Itse suosin normaaleja kokeita, joissa toimin itse korvaavan jäljen tekijänä ja oppaana, mutta viime keväänä turvauduin viimeisilläni raskaana valmisjälkikokeeseen, kun jäljestimme Ässälle valionarvoa.

Tieto koepaikasta saapuu yleensä noin viikkoa ennen koetta. Joskus tieto voi tulla myös aiemmin, mutta noin viikko on normaali ajankohta, jolloin voi odotella tietoa, onko mahtunut kokeeseen. Usein kokeissa etusijalla ovat yhdistysten jäsenet, joten yhdistyksiin kuulumisesta on tässäkin kohtaa hyötyä.

Jo ilmoittautumisvaiheessa ilmoittautumislomakkeeseen merkitään miten monta jäljen tekijää, suunnistajaa ja opastustaitoista kokeeseen osallistuu. Itse merkitsen aina itseni näihin kaikkiin. Aiemmin harrastettu partio on jo heti alusta alkaen antanut varmuutta ja taitoa suunnistukseen, mutta lomakkeessa on mahdollista merkitä myös toive kokeesta parista (ja tämän voi merkitä siitakin

'Koepaikalla on aina mahtava tunnelma, ja mejäilyssä puhutaankin mejäperheestä. Tunnelma on rento, kaikki otetaan lämmöllä vastaan ja uusia (ja vanhoja) opastetaan.'

Kuva Saila Rappumäki

huolimatta, vaikka suunnistustaitoakin löytyisi), jolloin tukena metsässä jäljen teossa on pari, jolla on enemmän kokemusta mejäilystä. Itse toivon tätäkin usein, sillä vaikka kokemusta jo on, koen itseni edelleen noviisiksi ja mikäli kokeessa kokeneita pareja riittää, on tällainen mukava ja heiltä myös usein oppii itse lisää uutta.

Kun tieto koepaikasta saapuu, tulee osallistujan kuitata ottavansa se vastaan. Tämän jälkeen tulee usein maksutiedot, ellei maksua suoriteta koepaikalla. Koekirje saapuu maksun jälkeen ja / tai lähempänä koetta. Tuossa koekirjeessä on muun muassa aikataulu sekä ajo-ohjeet koepaikalle.

Koepäivää edeltävänä päivänä on jälkien teko. Jäljet tehdään yleensä pareittain ja toive ainakin kokeissa, joissa itse olen ollut, on että jäljet kuljetaan kahdesti: ensimmäinen kierros suunnistaen, toinen verettäen. Kaikkien tulisi toimia samoin, jotta jäljet ovat näiltä osin tasavertaisia koirille ja jäljet ovat tallottuja yhtä monta kertaa. Koepaikalla on aina mahtava tunnelma, ja mejäilyssä puhutaankin mejäperheestä. Kaikki otetaan lämmöllä

vastaan ja uusia (ja vanhoja) opastetaan. Tunnelma on rento ja melkein parasta viikonloppussa ovat mahtavat ruokatarjoilut.

Jäljentekopäivinä päivät ovat usein venyneet pitkiksi ja varsinkin VOI-luokan jälkiä tehdessä aikaa kuluu enemmän kuin AVO-luokan jälkien teossa. Aikaa siis kannattaa todella varata koko viikonloppu koko päivineen. Usein viikonloppuun jälkeen on aika kaikkensa antaneen olo, kun koepäivän tulosten luvun jälkeen pääsee kotiin. Koepäivään kuuluu ennen kotiin lähtöä aamun ylituomarin puhuttelu, jälkien arvonta, koirien ammunta (eli koirille ammutaan laukaukset = laukauksen sieto), jäljille siirtyminen, itse jäljestys, oman jäljen opastus ja purku, ruokailu (nam!), saunominen ja tulosten luku sekä palkintojen jako. Korona-aika on verottanut ruokailua ja saunomista eli yleistä kokoontumista, mutta tämäkin on toivottavasti vain väliaikaista, sillä ne ovat iso ja tärkeä osa itse koeviikonloppua.

Useilla mejäilijöillä on asuntovaunu, joka helpottaa viikonloppujen majoittumista, varsinkin pidemmällä matkoilla. Itselläni on ollut

muutaman kerran lainassa puolisoni vanhempien vaunu, mutta oma vaunu on isossa harkinnassa, sillä oma on kuitenkin aina oma, eikä esimerkiksi kurakelit stressaa ihan niin paljon kuin lainavaunun kanssa. Vaunu ei kuitenkaan ole mikään välttämättömyys, mutta helpottaa suuresti, ja tunnelma ”vaunukylässä” on usein mukava samanhenkisten ihmisten kanssa.

Suosittelen mejäilyä kaikille, jotka vähänkään tuntevat asiaan kiinnostusta. Laji on ainakin itseni vienyt mukanaan ja on tuonut lisävoittoita, jotka toivottavasti pääsevät toteutumaan vielä joskus. Mukavaa vuoden alkua kaikille nykyisille ja tuleville mejäilijöille nuuskuttelijoineen!

- Teksti: Janina Alankoja-Kanervalva

Hyödyllisiä sivuja:

- www.meja.fi > MEJA_ilmoittautumislomake
- www.meja.fi > meja-tietoa > saannot
- tapahtumakalenteri.kennelliitto.fi > mejä-kokeet

MAHDOLLISTA HAAVAKOKAURISTA JÄLJESTÄMÄSSÄ

Marraskuinen lauantai-iltapäivä kello puoli kuusi. Olin matkalla kotiin sohvalle viltin alle, kun puhelin soi. Kaveri soitti, että missä olet, voitko lähteä tarkistamaan koiralla mahdollisen haavakon. Hän ei ollut varma, osuiko laukaus kauriiseen vai ei. Pienoinen epäröinti kävi hetken mielessä. Olin kuullut jäljestyksistä, joissa mennään tuntikausia ja kilometrikaupalla vaikeassa maastossa pimeässä löytämättä eläintä. Mutta epäröinti pois, tuollahan minulla on takakontissa ainakin kokeissa hyvin jäljestävä koira, Heila (Goofytroop's Secret Love). ”Luota koiraan”, hoetaan mejäkokeissa ja niin päätin nyt tehdä.

Tämä oli siis ensimmäinen kerta sekä minulle että Heilalle, kun pääsimme aidolle käytännön jäljestyskeikalle! Pieni jännitys alkoi hiipiä olkapäälle ja ajatukset laukkasivat. Mitähän kaikkea meille tulisi vastaan? Äkkiä kotiin ja tarvikkeet kasaan ennen kuin kaveri tulee hakemaan. Heilalle heijastinliivi, jäljestysvaljaat ja -liina. Itselle maastokampeet, heijastinliivi ja otsalamppu. Reppuun juomista itselle ja koiralle, GPS-laite, kännykkä ja valkoista vessapaperia.

Ampumapaikalle oli kaupungista matkaa reilut kymmenen kilometriä. Metsästystilanne

oli tapahtunut pari tuntia aikaisemmin. Ajaessa ehdin kertoa kaverille, miten tulemme toimimaan eli kuinka seurataan koiraa ja toimitaan, jos kauris löytyy. Auto parkkeerattiin pellon laitaa ja kävelimme pimeällä pellolla muutaman sadan metrin matkan ampumapaikan lähelle. Laukaus oli ammuttu pellon reunaan, ja kohta, josta kauris oli juossut metsään, oli selvässä muistissa. Otsalampujen valossa lähdimme ”nostamaan jälkeä” eli annoin Heilan hakea vapaasti jäljestettävää hajua.

Kävelimme pellon laitaa kuin janaa pitkin ja Heila lähti metsän puolelle juuri siitä kohdasta, josta kaveri kertoi kauriin juosseen. Jäljellä siis oltiin. Heilalla oli veto päällä ja selvää määrätietoista etenemistä. Maasto oli pohjaltaan epätasaista, ryteikköistä ja pimeää oli todellakin. Kulkeminen oli siis ihan erilaista kuin jossakin mejäkokeessa. Minä keikuin koiran perässä ja kaveri selkäni takana ase valmiina. Vauhti oli pakko jarruttaa hitaaksi jo siitä syystä, että pysyisi itse pystyssä. Siinä rämpiessä mietin, että tehokkaampi otsalamppu on kyllä hankittava. Onneksi kaverilla oli hyvä valaistus.

Vähän matkaa jäljestettyään Heila rupesi pyörimään ja tarkistelemaan ja pikkuhiljaa alkoi

kaartaa takaisin kohti lähtöpaikkaa. Veto ja määrätietoisuus myös hiipuivat eli jäljestys selvästi loppui. Heila ei myöskään enää pyrkinyt uudelleen jäljen suuntaan. Päätimme vielä haravoida pellon reunaan, jos jälki löytyisi uudelleen toisesta kohdasta. Tällä haravoinnilla Heila pysähtyi nuuskimaan painaamaa. Tämä tuskin oli makaus, mutta valkoisella vessapaperilla tarkistimme, että painaumassa ei ollut verta. Koiran elekielestä ja olemuksesta pystyin päättelemään, että mitä todennäköisimmin kauris ei ollut haavoittunut eikä se enää ainakaan ollut kyseisellä alueella.

Autolle palatessamme kaveri kertoi, kuinka helpottunut oli siitä, että Heila kävi tarkistamassa tilanteen. Häntä olisi vaivannut kovasti mahdollisesti haavoittunut eläin, jos emme olisi lähteneet varmistuskeikalle. Itse pohdiskelin sitä, että vaikka aikaisempaa käytännön jäljestyskokemusta ei ollut minulla eikä Heilalla, keikka oli silti selkeä ja osasin lukea koirani. Meillä on kuitenkin sen verran monta koestarttia alla yhdessä, että luottavaisin mielin pystyin lähtemään kaverille avuksi. Ehkäpä pääsemme vielä joskus toistekin jäljestämään oikeaa tilannetta. Mahtavaa olisi myös todella löytää haavoittunut eläin ja nähdä, kuinka koira sellaiseen reagoi. Puhelinsoitto odotellessa...

- Liisa Keränen

FLATTIEN KESÄLEIRI

Seuraa ilmoittelua
tapahtuman
facebook-sivuilla ja
Flattiviestissä!

14.-17.7.2022 SURKEENJÄRVI, KORPILAHTI

Kesäleiri on Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n vuosittain järjestämä tapahtuma, jossa tarjotaan koulutusta eri lajeissa torstaista sunnuntaihin. Leiri on tarkoitettu kaikille harrastajille vasta-alkajasta aina kokeneeseen konkariin, myös pennut ovat tervetulleita! Leirillä osallistut erilaisiin koulutuksiin yhdessä koirasi kanssa, täysin omien kiinnostustesi mukaisesti. Iltaisin vietetään flattihenkistä aikaa yhdessä muiden leiriläisten kanssa. Jos et ehdi leireillä montaa päivää, voit osallistua tapahtumiin myös päiväkävijänä.

MAJOITTUMINEN

Matkailutila Surkeenjärvi on idyllinen paikka metsän keskellä, Surkeenjärven rannalla. Paikka on tunnettu myös erinomaisen maukkaasta keittiöstään. Majoitusmahdollisuuksia löytyy telatasta lomamökkiin, kaikkiin sisämajoituksiin saat ottaa koiran mukaan.

LAJIESITTELYT

NOME – noutajien metsästyskoekoulutus

NOME pitää sisällään kaiken noutajien rodunomaisten lajien koulutuksen. Kesäleiri tarjoaa monipuolista koulutusta eritasoisille koirakoille kokeneiden kouluttajien ohjaamana. Surkeenjärven maastot tarjoavat hienot mahdollisuudet kaikenlaiseen treenaukseen. Koulutusryhmät jaetaan koirakkojen tasojen mukaisesti, myös aloittelijat ovat enemmän kuin tervetulleita. Pääsääntöisesti harjoittelussa käytetään dameja, riistaa ja vesityöskentelyä tarjolla saatavuuden mukaan.

MEJÄ – metsästyskoirien jäljestämiskoulutus

MEJÄn tarkoituksena on selvittää koiran kyky seurata haavoituneen riistaeläimen verijälkeä. Koulutuksiin voivat osallistua kaiken tasoiset jäljestäjät, niin täydet aloittelijat kuin kokeneet konkarit. MEJÄ -kouluttajat räätälöivät koulutukset yksilöllisesti jokaisen koirakon tarpeiden mukaisesti. Kokeneemmille koirakoille tavoitteena on kehittää koiran ja ohjaajan osaamista erilaisilla harjoituksilla, sekä harjaannuttaa ohjaajan taitoa

lukea omaa koiraansa. Aloitteleville koirakoille ohjataan jäljestämisen alkeiden opettelua, sekä suunnitellaan yhdessä ohjaajan kanssa itsenäistä harjoittelua.

Rally-toko ja TOKO

Rally-toko ja toko on hauskaa aktiivointia, jota voivat harrastaa kaikenikäiset ja kokoiset koirat ja ihmiset. Lajeissa tärkeintä on iloinen kontakti, liikkeet suoritetaan hymyssä suin ja hännät heiluen. Rally-toko on kehitetty aivan tavallisia koiranomistajia ajatellen ja sen päätavoitteena on saada aikaan koiria, jotka on koulutettu käyttäytymään hyvin paikasta ja muista koirista riippumatta. Toko ja Rally-toko sopivat kaikille, koirakon tasta riippumatta!

LEIRIN MUUT TAPAHTUMAT

MEJÄ-koe torstaina 14.7. • Open Show lauantaina 16.7.
Jalostustarkastus kesäleirin aikana. Tarkastusaika sovitetaan koulutuksiin!

ILMOITTAUTUMINEN

Ilmoittautuminen tapahtuu sähköisellä lomakkeella osoitteessa www.flatti.net. Lomake aukeaa touko-kesäkuussa 2022. Seuraa ilmoittelua tapahtuman Facebook-sivulla ja Flattiviestissä.

TIEDUSTELUT

Leiripäällikkö Tanja Aunela, flattileiri@flatti.net

APUTASSU VALO

– FLATTIPENNUNSTA AVUSTAJAKOIRAKSI

Olin haaveillut omasta koirasta koko aikuisikäni. Tutkinut rotuja ja lukenut kaikenlaisia mahdollisia koirakirjoja aiheesta kuin aiheesta. Silti aina tuntui siltä, ettei elämäntilanne ollut oikea sitoutumiseen. Hoidin koirakuumettani lähipiirissä elävien koirien avulla, välillä lenkittäen tai ihan vain rapsutellen.

Tilanne muuttui huomattavasti paremmaksi muuttaessani omaan asuntooni seitsemän vuotta sitten. Liikun arjessani sähköpyörätuolilla, sillä minulla on CP-vamma. Kyse on puhtaasti liikuntavammasta, mutta sen vuoksi tarvitsen tuekseni avustajaringin mahdollistamaan toimivan arjen ja oman näköisen elämän. Työntekijöitä valitessa kävi ilmi, että useampi heistä oli koiranomistaja. Niinpä koiratkin alkoivat käydä luonani lähes päivittäin ja tasainen elänterapia-annos oli taattu.

Mutta yksi näistä vierailevista tähdistä oli alkusysäys sille matkalle, jolla nyt koiranomistajana olen. Eräällä avustajallani oli si-leäkarvainen noutaja, joka varasti sydämeni välittömästi. Joku tuossa kaikkia rakastavas-

sa ja välillä päättömästi touhottavassa karvakorvassa viehätti minua ja aloin tutustua rotuun paremmin. Koska kyseinen yksilö vietti arjessa paljon aikaa luonani, opin myös tuntemaan rodun käytöstä, luonnetta ja esimerkiksi koulutusmahdollisuuksista syvällisemmin kuin muuten olisi ollut mahdollista. Lopulta päätös muodostui – minulle tulisi oma yksilö ja siitä ryhdyttäisiin kouluttamaan minulle avustajakoiraa.

PIKKUTASSUSTA APUTASSUKSI

Kun päätös koiran hankinnasta oli syntynyt, aloin varovaisesti tarkastella niin kasvattajakuin pentutarjontaakin. Laitoin viestejä kasvattajille ja kerroin suunnitelmistani. Viesti viestiltä käsitykseni siitä mitä etsin vahvistui. Lopulta löysin kasvattajan, joka tuntui oikealta. Matkustin käymään hänen luonaan, tutustuin koiriin ja ihmiseen. Muutaman tunnin päästä lähdin kotia kohti tietäen, että minulle ilmoitettaisiin sopivan pennun syntyttyä. En olisi voinut olla iloisempi.

16.4. vuonna 2016 se sitten tapahtui. Kauan odotettu pentue, jonka joukossa tuleva oma karvakorvani tuhisi, oli syntynyt. Alkoi en-

tistäkin kuumeisempi tohina ja touhotus, valmistautuminen uuden perheenjäsenen tuloon. Hankin tarvikkeita, kertasin vinkkejä muun muassa arkitotelevaisuuteen ja varmistelin asunnon turvallisuutta pentua ajatellen. Vierailin pentueen luona kerran, odotin ja suunnittelin tulevaa. Enää muutama viikko ja 'vihreä' pentu haettaisiin kotiin.

Kun lopulta tuo pieni nyytti saapui kanssani uuteen kotiin, meni pari viikkoa ihan vain toisiamme ihmetellen. Välillä itkettiin, mutta syli rauhoitti. Päiväunet uuden mamman pyörätuolin pöytälevyllä tai tuolin alla lempilelu kainalossa olivat parhaita. Valveillaoloaikana leikittiin, ulkoiltiin ja totuteltiin uuteen nimeen... Valo. Koirani on pikimusta, mutta silti elämäni Valo. Matkaan on pikimusta, mutta silti en vaihtaisi pois päivääkään, en mistään hinnasta.

Viikkojen kuluessa poika tottui uuteen ympäristöönsä ja minuun. Kaikesta näki, että se oli rohkea, avoin ja oppimishaluinen. Juuri sellaisia ominaisuuksia omaava kuin oli toivottukin. Pikkuhiljaa lisäilimme arjen toiminnan joukkoon sellaisia nopeita harjoitteita, joista tiesimme tulevaisuudessa olevan hyötyä. Hallintaa, jopa joitakin tehtäviä. Esimerkiksi kohteen painaminen kuonolla sujui hienosti jo melko varhaisella iällä. Nytemmin tällä on merkitystä esimerkiksi valokatkaisijoita tai vaikkapa liikennevalojen nappeja painaessa.

Valo oli reilun vuoden ikäinen, kun osallistuimme Invalidiliiton järjestämiin luonnetesteihin. Tämä oli ensimmäinen askel kohti virallista virkaa. Matkustimme Helsinkiin koetta varten ja minulla oli täysi työ pitää itseni rauhallisena, etten pilaisi koiran mielentilaa. Kokeessa testataan muutamissa eri olosuhteissa koiran suhtautumista esimerkiksi vieraisiin ihmisiin, arvaamattomasti liikkuviin esineisiin, toisiin koiriin ja muun muassa koviin ääniin eli laukauksiin. Kokonaisuudessa tarkastellaan koiran mahdollista hermostuneisuuden astetta, stressinsietokykyä ja erikoisista tilanteista toipumista. Kovasta työstä sosiaalistamisen ja totuttamisen saralla oli hyötyä – Valo läpäisi kokeen kirkkaasti ja sai vielä runsaasti kehuja poikkeuksellisesta tyyneydestä ikäisekseen. Karvakorvani sai siis aloittaa opiskelun kohti ammattia.

Seuraava vaihe kestitkin sitten aina viime syksyyn asti. Välillä soimasinkin itseäni siitä, että kaikkeen kului niin paljon aikaa, vaikka hidastamassa oli myös minun terveys-

'Invalidiliiton luonnetestissä testataan eri olosuhteissa koiran suhtautumista esim. vieraisiin ihmisiin, arvaamattomasti liikkuviin esineisiin, toisiin koiriin ja mm. koviin ääniin eli laukauksiin. Kokonaisuudessa tarkastellaan koiran mahdollista hermostuneisuuden astetta, stressinsietokykyä ja erikoisista tilanteista toipumista. Lisäksi koira suorittaa Avustajakoira ry:n käyttöönottestin: Koe suoritetaan koiran ollessa vapaana. Ulko-osuudella testataan koiran suhtautuminen vieraisiin, toisten koirakkojen tapaaminen ja ohitus, luokse tulo ja seuraaminen sekä suoritetaan laukaustesti. Mikäli edellinen osuus on hyväksytty, siirrytään esim. ostoskeskuksessa suoritettavaan ja ratkaisevaan sisäosuuteen. Ohjelmassa on seuraamista, vieraan tavaran nouto, vapaavalintainen tehtävä ja paikkamakuu.'

ongelmani, joille en voinut itse mitään. Kun nyt sitten mietin aikaa taaksepäin huomaan myös sen, ettei Valo olisi ollut henkisesti valmis tai riittävän kypsä keskittymään töihin ennen viime vuotta. Lopulta palat alkoivat kuitenkin loksahdella ja homma eteni.

Lokakuussa 2021 koitti sitten sen suurimman kokeen aika. Olimme kokeilleet jo vuotta aiemmin, mutta silloin pakka hajosi kalkkiviivoilla. Tuosta kokeilusta oli kuitenkin hyötyä, tiesin etukäteen mitä oli tulossa ja millaisiin seikkoihin kannatti erityisesti kiinnittää huomiota treenatessa. Koepäivän koittaessa miellesäni kummitteli kuitenkin se tosiseikka, että mikäli emme tällä kertaa läpäisisi kaikkia osuuksia, Valosta ei tulisi ikinä virallista avustajakoira. Se olisi aina korvaamaton perheenjäsen, jota ilman en voisi enää kuvitella eläväni, mutta olisin silti epäonnistunut.

Avustajakoira ry:n järjestämä käyttöönottesti on osin saman tyyppinen, kuin ensimmäisenä suoritettu luonnetesti. Nyt suurimpana erona koirakon keskinäisen yhteyden arviointi ja koiran hallinta. Koko koe suoritetaan koiran ollessa vapaana. Ulko-osuudella testataan koiran suhtautuminen vieraisiin,

toisten koirakkojen tapaaminen ja ohitus, luokse tulo ja seuraaminen sekä suoritetaan laukaustesti.

Mikäli edellinen osuus on hyväksytty ja josta me suoriuduimme ongelmitta, siirrytään usein vaikkapa ostoskeskuksessa suoritettavaan ja ratkaisevaan sisäosuuteen. Ohjelmassa on esimerkiksi seuraamista, vieraan tavaran nouto, vapaavalintainen tehtävä ja paikkamakuu. Valon kohdalla vapaavalintainen tehtävä oli minun pudonneen käsilaukan palauttaminen pöydälleni. Vaikka itseäni jännitti melkoisesti, suoritimme sisäosuudenkin vaivatta. Terveystarkastuksen jälkeen Valo olisi ihka oikea aputassu!

MITÄ MEILLE KUULUU NYT?

Elämä on jatkuvaa oppimista, eikö niin? Valo kulkee tätä nykyä virka-asemansa turvin mukana kaikkialla, minne menenkin. Pääpaino työtehtävissä on tällä hetkellä tavaroiden noudossa ja esimerkiksi pudonneiden tavaroiden nostamisessa. Tulevaisuudessa osaamista tullaan kuitenkin jatkuvasti laajentamaan ja Valo tulee lopulta auttamaan minua muun muassa ulkovaatteiden pukeamisessa ja riisumisessa sekä esimerkiksi väliovien avaamisessa ja sulkemisessa. Mahdol-

lisuudet ovat melkein rajattomat. Voisikohan Valo täyttää pyykkikoneen tai auttaa pyykkien ripustamisessa kuivumaan ojentamalla ne minulle koneesta? Kyllä voi!

Ilman Valoa olisin usein jumissa neljän seinän sisällä ja saattaisin yksin ollessani kokea turvattomuutta. Nyt nämä ongelmat ovat helpottaneet. Koiralla on myös uskomattoman suuri vaikutus henkiseen hyvinvointiin. Edellisen väitteen voivat varmasti kaikki koiranomistajat allekirjoittaa. Halusin koiran, joka pitäisi minut aktiivisena ja sen sain. En olisi voinut toivoa parempaa kumppania rinnalleni ja olen kaikille matkaamme tukeneille pohjattoman kiitollinen.

*Kevätterveisin,
Riikka Seppälä & aputassu Valo
(Noanarkin Felis Caracal)*

AVUSTAJAKOIRAN KOHTAAMINEN

Työssä olevan avustajakoiran voit kohdata missä tahansa liikutkin: kadulla, lenkkipolulla, kaupassa, kahvilassa, ravintolassa, virastoissa, sairaalassa jne.

AVUSTAJAKOIRAN TYÖRAUHA

Kohdatessasi avustajakoiran, älä kiinnitä siihen mitään huomiota – tämä tarkoittaa sitä, ettet katso sitä silmiin, kosketa tai puhu avustajakoiralle. Koiran ohjaajaa sen sijaan voit tervehtiä kuten ketä tahansa henkilöä.

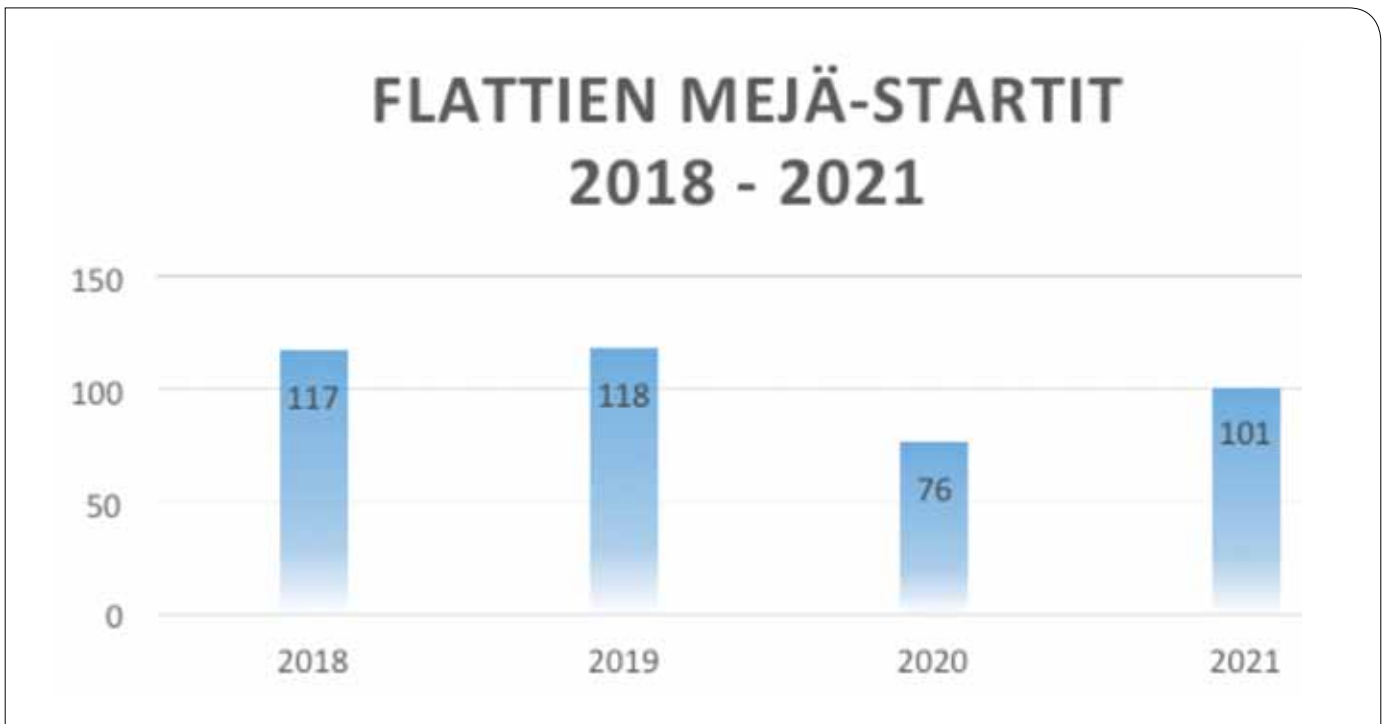
Avustajakoira on koulutettu olemaan huomioimatta ympäristöään, mutta koiran, etenkin sosiaalisen labradorinnoutajan, joita useimmat avustajakoirat ovat, on hyvin vaikea kieltäytyä pajaaavista sanoista ja käsistä! Vältä myös lepertelyä, vaikka puhuisitkin vain koirasta sen ohjaajalle.

Kun ulkoilutat omaa koiraasi, ohita avustajakoira riittävän etäältä ja kohdatessa tarvittaessa asetu itse oman koirasi ja ohitettavan avustajakoiran väliin. Näin annat avustajakoiralle riittävän työrauhan ja rauhallisen ohituksen myös omalle koirallesi.

FLATTIEN MEJÄ-TILASTOTIETOUTTA 2020 ja 2021

Koronavuodet ovat luonnollisesti vähentäneet sileäkarvaisten noutajien käyntejä metsästyskoirien jäljestämiskokeissa vuosilla 2020 ja 2021. Vuonna 2020 starttien lukumäärä laski vain 76 kappaleeseen, kun kokeita jouduttiin perumaan Covid-19 pandemian vuoksi ja näiden kokeiden joukkoon mahtuu myös SM-MEJÄ. Viime vuonna starttimäärät nousivat jälleen, ja toivottavasti palautuvat jatkossa aiemmalle tasolle pandemian helpottaessa.

Kuten flateilla, myös muilla noutajilla koekäynnit laskivat aiemmista vuosista vuonna 2020. Noutajien osalta yleisesti koekäyntien lukumäärä on kuitenkin vuonna 2021 palannut takaisin aiempien vuosien tasolle. Kun koekäyntejä oli vuonna 2018 noutajilla 1097 kappaletta, seuraavalla kaudella 1151 kappaletta ja ensimmäisenä koronakesänä vain 831 kappaletta, palautuivat noutajien koekäyntien määrät entiselle tasolle vuonna 2021 – koekäyntejä kaikilla noutajaruuduilla oli yhteensä 1111 kappaletta.

Tarkasteltaessa flattien osalta osallistujien määriä, MEJÄ-kokeisiin on osallistunut vuonna 2020 yhteensä 57 eri koiraa ja vuonna 2021 koiria on ollut yhteensä 70. Alla olevassa näkyvät molempien vuosien tulokset niin avoimessa kuin voittajaluokassakin. Yli 80%:ssa koestartteja sileäkarvainen noutaja on saavuttanut tulokseen oikeutavan laatuarvostelun, ja näistä ensimmäisiä palkintoja on ollut yli puolet. Saavutettujen tulosten valossa voitaneen todeta nenätyökentelyn olevan koiriemme mieleen!

SUOMEN JÄLJESTÄMISVALION ARVON KORONAVUOSINA OVAT POKANNEET SEURAAVAT RODUN EDUSTAJAT:

Vuosi 2020

FI JVA Metsävirnan Silver Foxglove
FI JVA Huntstars Endless Love
FI JVA Allikon Tulinen Lempi
FI JVA Huntstars Fatal Attraction

Vuosi 2021

FI JVA Metsävirnan Blue Windflower
FI JVA Kevätniityn Country Field
FI JVA SE JVA Explicit Just Do It
FI JVA Noanarkin Fregata Aquila

Lisäksi FI JVA NO JVA SE JVA POHJ JVA Goofytroop's Secret Loven pohjoismaiden jäljestämisvalion titteli vahvistettiin alkuvuonna 2020. Samainen koira lunasti myös osallistumisoikeuden vuoden 2021 SM-kokeeseen ja osallistui karsintakokeeseen pudoten kuitenkin finaalista. Onnittelut vielä kerran kaikille uusille jäljestämisvalioille!

Noustaakseen MEJÄn voittajaluokkaan koira tarvitsee kaksi avoimen luokan ensimmäistä palkintoa (AVO1) sekä näyttelypalkinnon (laatuarvostelu). Jäljestämisvalion arvoon tarvitaan kolme ensimmäistä palkintoa voittajaluokasta (VOI1) vähintään kahdelta eri tuomarilta sekä näyttelystä vähintään laatumaininta hyvä vähintään 15 kk ikäisenä. Pohjoismaiseen jälkivalion arvoon tarvitaan saavutettu valionarvo jostain pohjoismaasta ja lisäksi ensimmäinen palkinto kokeen korkeimmassa luokassa kahdesta muusta pohjoismaasta.

VIRTUAALIMEJÄ

JÄNNITTÄÄKÖ SUUNNISTAMINEN, JÄLKIENTEKO JA OPASTAMINEN JÄLKIKOKEISSA?

MEJÄ-toimikunta järjestää rotujärjestön jäsenille virtuaalista suunnistus-, jälkienteko- ja opastamiskoulutusta tiistaina 29.3.2022 alkaen klo 18:30, kesto n. 2h.

Koulutus järjestetään Google Meets -työkalun avulla.
Kouluttajina Mari Mamia ja Miia Koski.

Lisätietoja ja ilmoittautumiset:
meja@flatti.net

VALMENNUSRENGKAA A-KOEKOULUTUS

Vuoden 2021 valmennusrenkaan viimeinen koulutus pidettiin 4.12. Lapualla. Koulutus oli A-koef/jahtikoulutus ja toteutettiin fasaanijahntina. Kouluttajina olivat pitkänlinjan noutajaharrastajat Susanna Purtola ja Janne Turja. Iso kiitos kouluttajille. Kiitos myös fasaanitilan omistajalle Jukalle, joka mahdollisti koulutuspäivän toteutumisen.

Koulutuspäivää suunniteltiin pari viikkoa aikaisemmin pienemmän ryhmän jahtikoulutuksella. Joulukuun koulutuspäivään omat haasteensa toi lumi ja -15 asteen pakkas. Linnut käyttäytyivät aivan eri tavalla, kuin sulan maan aikana lokakuulla. Silti

päivästä tuli oikein mukava ja onnistunut. A-koef/jahtikoulutus on aina kokonaisuus, jossa pääasia ei ole vain noudettujen lintujen määrä.

Koulutuspäivä toteutettiin siten, että samassa ryhmässä oli sekä nuoria koiria että kokeneita koiria. Koulutuspäivä aloitettiin hallintatreeneillä. Alkuun käveltiin tietä pitkin, jonka molemmin puolin oli fasaaneja. Kaksi koirakkoa oli aina suoritusvuorossa. Tuli ränkätys, koirakot pysähtyivät ja koirien takaa heitto niiden eteen. Kumpikin suoritusvuorossa oleva koira nouti damin omalla vuorollaan luvan saatuaan.

Toinen hallintatreeni oli metsässä. Jälleen kaksi koirakkoa suoritusvuorossa. Metsässä ampuja ja heittäjä liikkuvat koirakoiden edellä. Tuli laukaus ja heitto damilla. Dami nostettiin ylös. Koira sai luvan lähteä noutoon, hetken etsittyään koira kutsuttiin takaisin. Treenin tarkoituksena oli, että koira on kutsuttavissa takaisin, vaikka se ei olisi-kaan löytänyt mitään. Usein koiralla näissä tilanteissa ”menee metsästysmoodi päälle”, eikä se kuule enää luoksetulokutsua.

Hallintatreenien jälkeen oli aika siirtyä jahtiin. Elävän riistan kanssa kun ollaan tekemisissä, ovat kaikki tilanteet koirille

erilaisia. Pudotukset tippuvat eri paikkaan ja fasaani voi jäädä haavakoksi. Pudotuksia voi tulla myös useita yhtä aikaa. Koulutus toteutettiin siten, että toinen koira oli noutamassa pudotettua fasaania ja toinen koira teki linjatreeniä toiseen suuntaan. Tarvittaessa tehtävää helpotettiin esim. menemällä lähemmäksi lähettämään. Kaikki koulutukseen osallistuvat koirat olivat taustalla passitreeneissä.

Oli hienoa nähdä monta hyvää flattia A-koekouluksessa. Riistankäsittely oli hyvää ja nähtiin monta onnistunutta suoritusta. Toivottavasti jatkossakin pystytään

järjestämään flateille suunnattua A-koekouluksista ja ehkä jossain vaiheessa nähdään myös A-koekokeissa meidän hienon rodun edustajia.

KOULUTTAJA JANNE TURJAN AJATUKSIA KOULUTUSPÄIVÄSTÄ

Kiitos kouluttajakutsusta. Oli hienoa nähdä useita flatteja työntouhussa. Koulutuspäivä aloitettiin hallintatreeneillä, jonka jälkeen siirryttiin noutotehtäviin. Pääsääntöisesti koirat olivat hyvin hallinnassa lähellä. Haasteita oli välillä, kun koiran ja ohjaajan välimatka kasvoi. Hieman enemmän toi-

voisin koirien fokuksen pysyvän annetussa tehtävässä. Ylimääräinen häsläys voisi olla vähäisempää. Helpommin sanottu kuin tehty, itsekin hyvin rodun tuntien...

Erittäin iloinen olin koirien riistankäsittelystä, linnut olivat ehjiä ohjaajille palauttaessa. Mielestäni oli hieno päivä ja saatiin koirille onnistuneita suorituksia.

Toivottavasti osallistujat saivat kouluttajilta vinkkejä, joilla viedä oman koiran koulutusta eteenpäin.

- Janne

'Pääsääntöisesti koirat olivat hyvin hallinnassa lähellä. Haasteita oli välillä, kun koiran ja ohjaajan välimatka kasvoi. Hieman enemmän toivoisin koirien fokuksen pysyvän annetussa tehtävässä. Ylimääräinen häsläys voisi olla vähäisempää. Helpommin sanottu kuin tehty, itsekin hyvin rodun tuntien... Erittäin iloinen olin koirien riistankäsittelystä, linnut olivat ehjiä ohjaajille palauttaessa.'

Lisätietoja päivitetään osoitteeseen:
www.flatti.net/toiminta & Fb-sivuille

TULEVIA TAPAHTUMIA

05.-06.03.2022
NOME-valmennusrenkas, Mäntsälä

19.03.2022
Vuosikokous

26.-27.03.2022
NOME-valmennusrenkas, Korpilahti

23.04.2022
TOKO-mestaruus, Asikkala

24.04.2022
Flattien TOKO-päivä, Asikkala

23.-24.04.2022
NOME-valmennusrenkas, Orivesi

21.05.2022
Erikoisnäyttely, Porvoo

21.05.2022
Järjestön 40-vuotisjuhla, Porvoo

29.05.2022
MEJÄ-koe, Muurikkala

18.-19.06.2022
NOME-valmennusrenkas, Ylivieska

03.07.2022
WT-mestaruus, Korpilahti

14.-17.07.2022
Kesäleiri, Surkeenjärvi

14.07.2022
MEJÄ-koe, Surkeenjärvi

13.-14.08.2022
Flatti- ja Juniorimestaruus, Flatti-Kisälli, Korja

28.08.2022
MEJÄ-mestaruus, Surkeenjärvi

10.-11.09.2022
Nuorten koirien katselmus, Korja

15.-16.10.2022
Sileäkarvaisten noutajien PM-koe, Kemiönsaari

18.-20.11.2022
Syystreffit, Kokemäki

SEURAAVAT KASVATTAJAT OVAT LIITTÄNEET PENTUJEN OSTAJIA ROTUJÄRJESTÖN JÄSENIKSI VUONNA 2021

Blackpepon, Tarja Kolkka

Blackpicks, Tuula Rajala

Buumin, Henna Tuononen

Celtair, Jenni Juvén

Dantaran, Laura Rajakallio

Emkristina's, Tiina-Maarit Kisonen

Finnflats, Tuula Ehrman ja Heidi Vainio

Flatts, Benita Björklund

Harvahampaan, Mikko ja Sirpa Saastamoinen

Heilurihännän, Kirsi ja Asko Nieminen

Huntstars, Satu ja Jonna Saarinen, Piia Piiparinen

Majakkasaaren, Minna Latva

Metsänpeiton, Satu Vihavainen

Morrini, Riitta Niemelä

Ninjatähden, Satu Marins

Noanarkin, Kaija Leinonen

Omskakas, Sari Alho ja Jukka Halme

Pikestar's, Seppo Ihonen, Janni Kallio, Sanna Setälä

Regale Razza, Anne Haverinen

Rusty Rebel's, Veera Jääskeläinen

Skönhets, Mikaela Vuoristo

Xperiments, Katja Virtanen

SUOMEN SILEÄKARVAISET NOUTAJAT RY:N ALUETOIMINTA

Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n aluetoimintaa järjestetään eripuolilla maata. Toiminta painottuu rodunomaisiin lajeihin. Alueyhteyshenkilöiden yhteystiedot ja alueiden Facebook-sivut löytyvät internetsivulta: www.flatti.net/jarjesto/aluetoiminta

Ole rohkeasti yhteydessä ja tutustu oman alueesi harrastus- ja koulutusmahdollisuuksiin.
Kasvattaja, välitäthän tietoa aluetoiminnasta myös uusille pennun omistajille.

Pidetään huolta flateistämme, tarjotaan peruskoulutusta arkea helpottavaan hyvään yhteistyöhön ja mahdollistetaan koirillemme kaikkein mieluisin rodunomainen toiminta. Löydetään samanhenkisten seuraan jakamaan kokemuksiamme, oppimaan ja iloitsemaan meille niin rakkaasta rodusta.

Jos sinua kiinnostaa alueyhteyshenkilönä toimiminen, ole yhteydessä, niin jutellaan lisää. Aina on tilaa myös uusille toimijoille! Nina Onufriew, nina.onufriew@gmail.com, aluetoiminnan vastuuhenkilö

NOME-TOIMIKUNTA 40-VUOTISJUHLAVUONNA

NOME-toimikunnassa vuonna 2022 toimivat Anne Kolsi yttk-yhteyshenkilönä, Marko Mikkilä riistavastaavana ja Salla Sipilä viestintävastaavana. Niina Parviainen hoitaa tulevana kesänä WT-mestaruutta yhteistyössä Keski-Suomen Noutajakoira-järjestön kanssa. Heli Pitkäjärvi organisoii valmennusrinkiä, johon haku on jo päättynyt ja valinnat julkistetaan helmikuussa.

Nina Onufriewin vastuualue on aluetoiminta kokonaisuudessaan. Lisäksi Nina on Uudenmaan aluetoiminnan yhdyshenkilö yhdessä Noora Saarikon kanssa. Noora on lisäksi järjestämässä syystreffejä 18.-20.11. Kokemäelle, Pitkäjärven leirikeskukseen.

Minsu Rauramo vastaa kesäleirin nomekouluttajista. Bernadetta Stenström kartoittaa tulevia koemaastoja. Toimikunnan puheenjohtajana Minna Vornanen. Tärkein tapahtuma Flattimestaruus, Juniorimestaruus sekä Kisälli on elokuun puolessa välissä 13.-14.8. Korialla, Kymenlaaksossa. Tapahtumasta vastaa Piia Piiparinen.

Seuraamalla yhdistyksen netti- ja Facebook-sivuja pysyt mukana mitä toimintaa ja aktiviteettia yhdistys tarjoaa.

TARVIKEMYYN TI

Tarvikemyynnistä kaikkea kivaa harrastuksiin! Koko valikoiman ja tuotekuvat löydät osoitteesta: www.flatti.net/tarvikemyynti. Muista tilata pentupaketit ajoissa! Lisätietoa nettisivuilta.

UUTUUSTUOTE VUODELLE 2022 – FLATTI-INFO

Flatti-info on Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n julkaisema tuhti tietopaketti flattien omistajille ja flattipennun hankintaa harkitseville.

Flatti-infossa käsitellään asioita flatin hoidosta aina trimmauksesta ja kynsien leikkuusta ruokintaan asti, ensiapuohjeita unohtamatta. Lisäksi infossa kerrotaan vinkkejä ja neuvoja flatin pennun kotiutumiseen uuden perheen luokse ja pennun tarvitsemasta peruskoulutuksesta. Ja paljon muuta flatin omistajalle hyödyllistä tietoa.

[Flatti-info tarvikemyynnistä 10 €/kpl, \[tarvike@flatti.net\]\(mailto:tarvike@flatti.net\)](mailto:tarvike@flatti.net)

[Kasvattaja! Flatti-infot pentupakettiin kasvattajaetuhintaan 5 €/kpl.](mailto:jasenasiat@flatti.net)

[Ota yhteyttä jäsenihteeriin \(\[jasenasiat@flatti.net\]\(mailto:jasenasiat@flatti.net\)\) tilataksesi.](mailto:jasenasiat@flatti.net)

Hintoihin lisätään postimaksut.

YMPÄRISTÖN TARJOAMAT VAHVISTEET

NAKKI ON PALKKIO VAI ONKO?

Oletko ollut tilanteessa, missä mikään tarjoamasi palkkio ei ole tarpeeksi hyvä koiralle? Miksi koira ei huoli palkkiota ja mitä voimme tilanteessa tehdä? Ongelma ei ehkä ole siinä, etteikö palkkio olisi riittävän hyvä, se ei vain ole sitä siinä tilanteessa.

VAHVISTE

Eläinten käyttäytymistieteessä vahviste määritellään siten, että se lisää toimintaa. Vahvisteet ovat mitä tahansa asioita, jotka lisäävät koiran käyttäytymistä. Eli koira itse määrittelee, mikä toimii sille vahvisteena, ja mikä ei. Koulutuksessa on tärkeää huomioida, mitä koira tekee ja millaisia vahvisteita se tekemisestään saa.

YMPÄRISTÖN TARJOAMAT VAHVISTEET

Olisi mukavaa, jos voisimme täysin hallita koiraa palkkioilla, jotka tulevat meiltä. Taskut täyteen nameja ja leluja. Kouluttaminenhan olisi silloin todella helppoa, eikö?

Vahvisteet eivät kuitenkaan ole vain meidän hallussamme, vaan ympäristö tarjoaa koiralle suuren määrän vahvisteita. Useimmiten nämä ympäristön tarjoamat vahvisteet ovat koirasta vieläpä parempia, kuin mitä meillä on tarjota. Kun vahviste ei ole meidän hallinnassamme, se tuo koiran koulutukseen suuren haasteen. Toisaalta taas ympäristön tarjoama vahvistekin voi olla mitä parhain koulutuksessa, jos koira pääsee vahvisteelle meidän toivomallamme käytöksellä!

Ympäristön vahvisteissa tai ylipäätään vahvisteissa ei niinkään ole kysymys asiasta, vaan tekemisestä. Parhaat vahvisteet liittyvät usein koiran lajityypilliseen käyttäytymiseen.

Tässä esimerkkejä ympäristön tarjoamista vahvisteista:

- Eläinten ulosteet (syöminen)
- Pakeneva riista (jahtaaminen)
- Riistan ja muiden eläinten sekä ihmisten hajut ja jäljet (haistelu)
- Kontakti muihin koiriin tai ihmisiin (sosiaalinen kontakti)
- Uiminen tai juokseminen (liikkuminen)
- Paimentaminen paimenkoiralla, seisominen seisovalla lintukoiralla (rotutyypilliset käyttäytymismallit)

YMPÄRISTÖ VASTAAN OMISTAJA

Useimmat noutajan tai muun riistasta kiinnostuneen koiran omistajat ovat varmasti olleet tilanteessa, jossa koira lähtee juoksemaan riistan, riistan hajujen tai jälkien perässä ja siihen ei tunnu saavan mitään kontaktia. On mahdollista, että koira arvostaa omistajalta tulevaa vahvistetta kyllä, mutta vain olosuhteissa, joissa ympäristö ei tarjoa mielekkäämpiä vahvisteita. Koira voi tehdä kotona kuivannappulan eteen paljon, koska vaihtoehtona on ehkä olla tekemättä mitään. Metsässä tilanne on jotain aivan muuta. Läsä voivat olla jopa kaikki ympäristön tarjoamat vahvisteet, joita edellä esimerkissä on lueteltu.

MITÄ SITTEN VOIMME TEHDÄ TILANTEESSA?

> Harjoitella haluamme käytökset ensin vahvemmiksi helpommassa ympäristössä.

> Korottaa meiltä tulevan vahvisteen laatua eli vaihdetaan esim. kuivannappulat herkkumakkaraan.

> Ottaa etäisyyttä ympäristön tarjoamaan vahvisteseen, jolloin meidän tarjoamamme vahviste toimii ja samalla koira siedetty ympäristöön.

> Estää koiran pääsyn ympäristön tarjoamalle vahvisteelle, vaikkapa käyttämällä pitkää liinaa ja samalla vahvistaa toivottua käytöstä meiltä tulevalla vahvisteella.

> Vahvistaa meiltä tulevaa vahvistetta ympäristön tarjoamalla vahvisteella. Kun koira pystyy syömään ruokapalkkion, vapautamme koiran ympäristön tarjoamalle vahvisteelle, vaikkapa hajulle.

Välttämättä ongelma ei siis ole se, että meidän tarjoamamme vahviste olisi huono. Harjoittelun vaikeustaso on vain koiralle liian haastava. Suunnitteleamalla koulutuksen koiran sen hetkisen osaamistason mukaan saamme koiran toimimaan halutulla tavalla erilaisissa ympäristöissä.

- Katja Taskinen
Eläintenkouluttaja AT, Salon Koirahalli

SÄÄNTÖMÄÄRÄINEN SYYSKOKOUS, PÖYTÄKIRJA

Aika 27.11.2021 klo 18.00

Paikka Urheilutie 15, Peipohja, Kokemäki

Läsnä 34 yhdistyksen jäsentä

1. Kokouksen avaus

Järjestön puheenjohtaja Mari Mamia avasi kokouksen klo 18.04.

2. Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen

Hyväksyttiin kokouksen työjärjestys muutoksitta.

3. Valitaan kokoukselle puheenjohtaja ja sihteeri

Ehdotettiin ja valittiin kokouksen puheenjohtajaksi Mari Mamia ja sihteeriksi Minna Vornanen.

4. Valitaan kaksi (2) pöytäkirjantarkastajaa

Ehdotettiin ja valittiin kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi Ville Suhonen ja Kari Husso.

5. Valitaan kaksi (2) ääntenlaskijaa

Päätettiin, että pöytäkirjantarkastajat toimivat tarvittaessa myös ääntenlaskijoina.

6. Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokous todettiin laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Osallistujalista on liitteenä.

7. Valitaan hallituksen puheenjohtaja seuraavaksi kalenterivuodeksi

Hallituksen puheenjohtajaksi vuodelle 2022 ehdotettiin ja valittiin Mari Mamia.

8. Valitaan hallituksen varsinaiset jäsenet erovuorossa olevien tilalle sekä seuraavaksi kalenterivuodeksi

kaksi (2) hallituksen varajäsentä. Erovuoroiset hallituksen jäsenet ovat Tomi Nieminen, Aija Laakso ja Marjut Sirén.

Ehdotettiin ja valittiin hallituksen jäseniksi seuraavalle kaksivuotiskaudelle (2022–2023) Christina Kiuru,

Noora Saarikko ja Minna Vornanen. Varajäseniksi ehdotettiin ja valittiin Markku Kastepohja ja Nina Onufriew.

9. Valitaan kaksi (2) toiminnantarkastajaa ja heidän varajäsenensä

Ehdotettiin ja valittiin toiminnantarkastajiksi Tom Saura ja Pasi Kemppainen.

Varatoiminnantarkastajiksi ehdotettiin ja valittiin Anu Numminen ja Riikka Kaleva.

10. Määrätään liittymismaksun, varsinaisen jäsenen sekä perhejäsenen jäsenmaksun suuruus seuraavalle kalenterivuodelle

Hyväksyttiin hallituksen esitys jäsenmaksuiksi seuraavalle kalenterivuodelle:

Varsinainen jäsen 25€ / Perhejäsen 6€ (ei omaa lehteä) / Pentuejäsen 10€ / Liittymismaksu 5€ (ei koske pentuejäseniä)

11. Päätetään tarvittavat toimikunnat ja valitaan niille puheenjohtajat

Hallituksen esittämien toimikuntien puheenjohtajiksi ehdotettiin ja valittiin

Jalostustoimikunta: Kirsi Nieminen / NOME-toimikunta: Minna Vornanen / MEJÄ-toimikunta: Liisa Keränen

Näyttelytoimikunta: Piia Piiparinen / Ulkomuototuomaritoimikunta: Riitta Niemelä

Harrastuslajien toimikunta: Piritta Pärssinen / Kasvattajatoimikunta: Marko Nikkonen.

Hallituksen esitys kasvattajatoimikunnan perustamiseksi liitteenä (Liite 2). Kasvattajatoimikunnan pj Marko

kokoaa toimikunnan, jonka hallitus hyväksyy. Toimikuntaan kuuluu ainoastaan kasvattajia, monipuolisesti.

Henkilömäärä 5>. Kasvattajatoimikunta toimii läheisessä yhteistyössä jalostustoimikunnan kanssa.

12. Esitetään toimintasuunnitelma ja talousarvio seuraavalle toimintavuodelle 2022

Esitettiin talousarvio ja toimintasuunnitelma vuodelle 2022.

Hyväksyttiin järjestön talousarvio ja toimintasuunnitelma vuodelle 2022. (Liite 3)

Minsu Rauramo kertoi kokousväen pyynnöstä koekalenterin uudistamisesta, missä vaiheessa mennään nyt ja mitä seuraavaksi tehdään.

13. Valitaan edustajat Suomen Kennelliitto ry – Finska Kennelklubben rf:n kokouksiin.

Ehdotettiin ja valittiin edustajaksi Suomen Kennelliiton kokouksiin Mari Mamia ja hänen varaedustajakseen Anne Kolsi.

14. Käsitellään hallituksen tekemät esitykset ja aloitteet

Ei ollut.

15. Käsitellään jäsenten tekemät esitykset ja aloitteet

Ei ollut.

16. Käsitellään kokouksen hyväksymät muut asiat ottaen huomioon yhdistyslain 23§:n määräykset

Ei ollut.

17. Kokouksen päättäminen

Kokouksen puheenjohtaja Mari Mamia päätti kokouksen klo 18.55.

Suomen sileäkarvaiset noutajat ry
Finska flatcoated retrieverklubben rf

VUOSIKOKOUS, KOKOUSKUTSU

Aika: 19.3.2022 klo 18

Paikka: Vuosikokous järjestetään sähköisesti etäyhteydellä

Kokoukseen osallistuminen tapahtuu tietokoneella tai älylaitteella, Google Meet -alustalla.
Kokoukseen on ilmoittauduttava etukäteen 15.3.2022 mennessä osoitteeseen sihteeri@flatti.net.
Kokouslinkki toimitetaan kokoukseen ilmoittautuneille.

Esityslista

1. Kokouksen avaus
2. Hyväksytään kokouksen työjärjestys
3. Valitaan kokoukselle puheenjohtaja ja sihteeri
4. Valitaan kaksi (2) pöytäkirjantarkastajaa
5. Valitaan kaksi (2) ääntenlaskijaa
6. Todetaan kokouksen laillisuus
7. Esitetään tilinpäätös, toimintakertomus, varainhoitokertomus ja tilintarkastajien lausunto
8. Päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä edellisen vuoden hallitukselle ja muille tilivelvollisille
9. Käsitellään hallituksen tekemät esitykset ja aloitteet
 - Esitys: Flattikasvattajat ry:n yhdistäminen Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:een
10. Käsitellään jäsenten tekemät esitykset ja aloitteet
 - Esitys: WT Flatti -kiertopalkintosäännön muuttaminen
11. Käsitellään kokouksen hyväksymät muut asiat ottaen huomioon yhdistyslain 23§ määräykset
12. Kokouksen päättäminen

Tervetuloa!

Kokouksen materiaalit julkaistaan kaksi viikkoa ennen kokousta: www.flatti.net
Kokouksen fyysinen osoite on Stor-Rösintie 66, 01150 Söderkulla

VANHAT & VIISAAT

Vanhoista flateista on lista Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n kotisivuilla: www.flatti.net/jalostus/lista-vanhoista-flateista. Listalla ovat yli 13-vuotiaiksi eläneet flatit. Toivomme myös lehteen lisää tarinoita vanhoista flateista. Juttuja voitte kirjoittaa yli 10-vuotiaista koiristanne. Onko oma Vanha ja Viisaasi jo listalla? Haluatko kertoa koirasi tarinan? Jos tiedossasi on yli 13-vuotias flatti, joka ei ole listalla, niin kerro se minulle. Kiitos! Ota yhteyttä: virpi.peltonen@turkuflatti.net tai laita yv Facebookissa. - Virpi

C.I.E. HEILURIHÄNNÄN Glow After Dark 'Hope' s. 8.4.2009

Näit päivänvalon Suomessa 12 vuotta ja 9 kuukautta sitten, ja kaksi kuukautta myöhemmin matkustit Saksaan. Kuinka innoissani olinkaan, kun sain vihdoinkin tavata sinut lentokentällä. Ensimmäisestä hetkestä lähtien olit MINUN koirani. Olet luja kallioni, kumppanini, varjoni.

Sinun myötä syntyi innostus dummy-kokeisiin. Teit paremmin töitä kuin minä osasin

ohjata. Annoit paljon virheitäni anteeksi, ja työtapasi oli uskomaton. Kokemattomuudestani huolimatta läpäisit dummy-kokeen loistavasti. Tämän ansiosta minä innostuin myös metsästyksestä, ja olemme osallistuneet yhdessä useisiin jahteihin, joissa olet saanut toteuttaa intohimoasi.

Monipuolisena kumppanina olet myös seurannut mukanani terapiatyöhön lähes

joka viikko. Olet saattanut hymyn lukemattomien lasten kasvoille ja rohkaissut heitä olla luovuttamatta ja taistelemaan sairautta vastaan.

Olemme olleet menestyksekkäästi myös näyttelyissä niin kotimaassa kuin ulkomaila saavuttaen mm. C.I.E.-tittelin. Olet myös menestynyt erittäin hyvin vielä veteraanina ja voittanut useita titteleitä.

Minulle olet täydellinen dual purpose -flatti. Olet kennelini kantanarttu antaen myös nimesi Glow After Dark kennelille. Olet antanut minulle kaksi upeaa pentuetta, ja kun kirjoitan näitä rivejä, pentulaatikossa ovat lapsenlapsesi, ja sinusta on tullut ”mummo” toista kertaa. Olet välittänyt rakastettavan luonteesi lapsillesi. Toivon myös, että he välittävät sen edelleen lapsilleen.

Nyt olet tullut melkein 13 vuoden ikään. Vain harmaat karvat kertovat, että olet veteraani. Joka päivä teemme ”veteraanilenkimme”. Kuulo on edelleen ikään nähden hyvä, ja kova kuorsaus kertoo, että muistelet päivän kokemuksia. Jääkaapin oven kuulet varmasti, ja ruoka maistuu myös, ja vaadit sen täsmällistä tarjoilua.

Rakas Hope: Olen erityisen iloinen iästäsi ja siitä, että olet edelleen terve etkä tarvitse tällä hetkellä lääkitystä. Haluan elää kanssasi vielä pitkän aikaa.

*- Maika Markgraf
(vapaasti suomentaen saksan kielestä
Tuula Niva)*

C.I.B. C.I.E. FI MVA EE VMVA EE MVA SI MVA RU MVA RKFV

Heilurihännän FUEL FOR LIFE 'FREJA' s. 8.4.2009

Freja syntyi kasvattajan luona, minulla sijoituksessa olleen Doriksen pentueeseen neljän uroksen ja kuuden muun nartun lisäksi ja muutti aikanaan luokseni äitinsä kaveriksi.

Taipumuskoe saatiin suoritettua toisella yrittämällä, kun Freja oli 2-vuotias, ja kiinnostus heräsi treenaamiseen ja kokeisiin. Yhdessä kävimme monet koulutukset ja treenit; ehkä ohjaaja on saanut niistä suurimmat opit. Frejalla oli kokeissa ja treeneissä varsin suuri työmoottori, vahva itsenäinen haku, hyvät markkeeraukset ja pyrkimys riistalle. Freja kesti myös hyvin ohjaajan virheet, eikä menettänyt toimintakykyään, vaikka ohjaaja välillä ”jäättyikin”. Vahvaa hakutyötään Freja on päässyt näyttämään myös oikeissa metsästystilanteissa.

Itsenäisyyden vastapainona on meillä ollut puutteita ohjattavuudessa, etenkin riistakokeissa, joten tuloksia ei runsain määrin ole saavutettu. B-kokeissa saavutimme osallistumisoikeuden avoimeen luokkaan. WT-kokeissa olemme startanneet avoimessa luokassa, tosin ilman tulosta. Onpa Frejalla myös hyväksytyt WT-tulos Itävallasta arvosanalla ”gut bestanden”.

Näyttelykehiä olemme myös kiertäneet ihan mukavalla menestyksellä niin Suomessa kuin ulkomaillakin. Kansainvälisen valion titteleihin tarvittavia cacibeja kertyi kuusi; Virosta, Venäjältä, Italiasta, Saksasta sekä Sloveniasta. Vielä 9-vuotiaana Freja sai näyttelyissä useita VET ROP ja VET VSP-sijoituksia ja oli ROP Helsingin kansainvälisessä näyttelyssä.

Frejalla on yksi pentue vuodelta 2014, kohta jo veteraani-ikäisiä nämäkin. Tästä pentueesta tuli kotiin äitinsä seuraksi uros Morris.

12-vuotispäiviään viime keväänä Frejan pentueesta juhli vielä viisi sisarta; tällä hetkellä elossa on vielä ainakin yksi sisar Saksassa. Tätä kirjoittaessa Frejalla on ikää 12 v 9 kk. Vanhuuden vaivoja Frejalla on, mutta sopivalla lääkityksellä elämänlaatu on vielä hyvällä tasolla ja mummo jaksaa lenkkeillä omaan rauhalliseen tahtiinsa, kunhan ei ole kovin kuuma tai kylmä; kuulo tosin on mennyt - oikeasti. Kiitollisena otamme jokaisen päivän mitä meillä on yhdessä.

- Freja & Tuula Niva

HECTOR 'HESSU' s. 31.5.2009

Hessu, meidän Pappakoira isolla peellä, on minulle ensimmäinen kontakti rotuun. Hessu on tullut taloon pikkupentuvaiheen ohitettuaan mieheni kaivattua uutta flattia edellisen tilalle. Minä puolestani tapasin Hessun ensimmäisen kerran pian sen 2-vuotissyntymäpäivän jälkeen ja siitä alkoi meidän yhteinen taival. Vaikka varmasti molemmille on aiheutunut harmaita milloin mistäkin, niin loppujen lopuksi Hessu on ollut helppo koira. Ja sen antaman esimerkin ansiosta meidän flattilauma on kasvanut kahdella.

Luonteeltaan ja käytökseltään Hessu on mielestäni hyvin normaali flatti; edelleen reilun 12 vuoden iässä se on iloinen, utelias ja aina valmiina lähtemään. Ehkä sen energisyys ja helppo lähestyttävyyks oli juuri niitä syitä mitkä saivat minutkin vakuuttumaan rodun hienoudesta. Alkuaikoina tuntui, että Hessulla ei ollut koskaan huono päiviä. Eikä niitä ole tainnut vielääkään montaa olla. Muistan ihmetelleeni kuinka se ei väsynyt pitkälläkään pyörälenkillä vaan aina olisi voinut lähteä uudestaan. Mutta sai ikiliikkujan joskus rauhoittumaankin. Siihen tarvittiin vain pallohommia metsässä. Tosin siinäkin usein ihminen kyllästyi ennen kuin Hessu. Pallot ovat olleetkin sille aina rakkaita ja jos pallo haiskahtaa jostain nenään, on se sieltä saatava. Pallojen ja noutamisen lisäksi se rakastaa noutajalle tyypilliseen tapaan myös vettä ja uimista. Oli se sitten uimista vain hovin vuoksi tai lintujen perässä. Edellä mainittujen lisäksi Hessu on viihtynyt aina myös autossa. Autostahan voi päästä vaikka metsälle. Tai ehkä paras on vain se, että saa olla mukana siellä missä ihminenkin.

Hessu on otettu sillä ajatuksella, että se tulee nimenomaan käyttökoiraksi. Ja sitä se on; yhä edelleen se innostuu haulikkoja esiin kaivettaessa. Metsästyskokeisiin sitä ei koskaan viety, vaikka joskus mietinkin, että pitäisi käydä katsomassa riittäkö sen taidot taippareiden suorittamiseen. Sen pidemmälle en usko, että siitä olisi ollut, koska sitä ei koskaan tullut sen enempää koulutettua. Sitä, olisiko se ollut koulutettavissa, ei saada koskaan tietää. Käytännön metsästyskesä se on kuitenkin ollut ehdoton; monet vesilinnut olisivat jääneet löytymättä ilman luontaisesti taitavaa koiraa. Vesilintujen lisäksi se on päässyt myös kanalinnustamaan. Viime vuosina sen metsästystä raskaammassa maastoissa on jouduttu jo vähentämään, koska kroppa ei tahdo enää kestää haastavammassa maastossa kulkemista. Usein se joutuukin jäämään kotiin odottamaan nuorempien lähtiesä mukaan. Koska metsästys on pappakoiralle tärkeää ja se nauttii kaislikoissa kulkemisesta, niin onhan Hessun ainakin kerran syksyssä päästävä muistoja verestämään.

Metsästyskokeiden lisäksi kaikki muukin virallinen on Hessun kohdalla jäänyt. Kooltaan se on vähän pieni rotumääritelmän mittoihin verrattuna. Mutta vaikka siitä ei ole mitään virallista arviota, niin onhan se täydellinen pappakoira ja perheenjäsen.

Vaikka mieleltään Hessu on vielä enemmän tai vähemmän pikkupentu, niin onhan sillä jo iän mukanaan tuomia merkkejä kropan vanhenemisen lisäksi. Leuka on harmaa ja sohvalle on hyvä olla. Välillä taitaa vähän närästääkin. Eläinlääkäreitä ei viime vuosina ole juurikaan tarvittu kuin rokotuksiin. Nuoruudessa sillä oli muutaman vuoden vaihe, jolloin eläinlääkäreitä tarvittiin useamminkin. Parin korvatulehduksen lisäksi sille sattui useampi tapaturma joiden hoidossa tarvittiin lääkärin apua. Anturahaavoista ja kyynpuremista sun muista kuitenkin selvittiin, eivätkä korvatulehduksetkaan jääneet vaivaamaan, joten mikäs nyt on ollessa. Kevättä ja kesää kohti mennään jokaisesta päivästä flattimaiseen tyyliin nauttien – tai ainakin heti, kun on saatu ruokaa.

- Tanja Manerus

FOWL REED'S BEVERLY HILLS 'AAVA' s. 20.4.2009

Aava syntyi siskonsa ja 7 veljensä kanssa Parolassa 20.4.2009. Meillä oli jo ennestään Olivia-äidin ensimmäisestä pentueesta narttu, joten oli ihana saada tästä samasta emästä toinenkin flatti taloon.

Aava haettiin kotiin juhannuksena 2009. Kahdesta narttupennusta kasvattaja Pia Kauppinen oli valinnut meille sen ”vähän reippaaman” tytön, joka oli mm. kadonnut pihalta ja löytynyt läheisestä leikkipuistosta! Harva 7-viikkoinen pentu uskaltautuu tällaiselle seikkailuretkelle yksinään. Muistan kuinka oli todella kurja sää, kun haimme Aavan kotiin. Oli kylmä ja vettäkin sateli. Kotiin saavuttamme pieni pentu lähti heti autosta päästyään tutkimaan pihamaata hyvin itsevarmana. Muu perhe meni jo sisälle sateensuojaan. Katsoin eteisen ikkunasta miten pentu urheasti tutki suurta maailmaa vailla huolen häivää mihin kaikki muut katosivat. Enpä silloin vielä aavistanut miten paljon harmaita hiuksia tämän äärettömän rohkean pennun seikkailut tulisivat vuosien saatossa aiheuttamaan.

Aava taisi olla noin 12-viikkoinen, kun se ensimmäisen kerran katosi kodin viereisestä metsiköstä. Etsittiin pentua koko perheen voimin ja lopulta se löytyi talon rappusilta istumasta. Aika pian tuli selväksi, ettei tämä tapaus tule pihassa pysymään, joten tonttimme ympärille rakennettiin aita. Eipä sekään Aavaa pidätelty, vaan hän keksi milloin mistäkin kohtaa pienen kolon, josta onnistui luikerlemaan aidan toiselle puolelle heti, kun silmä välitti. Aika monta kertaa on Aavaa etsitty pitkin kylää. Milloin on löytynyt naapurin kompostilta herkuttelemaasta ja milloin mistäkin. Iän myötä nämä omatoimiset lenkit ovat onneksi huomattavasti vähentyneet.

Aava on ollut meillä metsästyskoirana, mutta muutakin on yhdessä puuhailtu. Agilityssä kilpailtiin vuosina 2011-2013, jossa melko vähällä treenimäärällä nousitiin 3-luokkaan. Aavan vauhti oli kuitenkin sen verran hidasta, ettei siellä kuninkuusluokassa enää ihanneikaan ylletty ja se harrastus jäi pikkuhiljaa pois. Tokoakin on Aavan kanssa hiukan tehty ja muutamia kertoja näyttelyssä käyty.

Aava oli vuosikausia meidän nuorison lenkkikaveri. Nyt tämä nuorisokin on jo itsenäistynyt ja muuttanut omilleen. Mutta voi sitä ilon ja riehuminen määrää, kun he käyvät välillä kotona ja Aava pääsee taas iltalenkille jommankumman kanssa!

Pieniä tapaturmia ja muutamaa hotspottia lukuunottamatta Aava on saanut elää terveenä. Ikäisekseen hän on hyvässä kunnossa, vaikka joitakin vanhuuden vaivoja onkin ilmaantunut. Kynärän nivelriikko ei ole toistaiseksi vaivannut, kiitos hyvän lääkityksen. Kuulo on selkeästi huonontunut, eikä näkökykykään ihan priimaa taida enää olla. Aava pystyy edelleen lenkkeilemään muun lauman mukana ja metsässä painelee menemään porukan kärjessä. Liikkuu tarvittaessa hyvinkin nopeasti hajujen perässä ja toisinaan joudun juoksemaan perässä, kun ei mummo kuule, vaikka kutsutaan. Tai sitten ei aina halua kuulla. Eipä tässä iässä ole enää niin tarkkaa, jos ei ihan kaikkia sääntöjä enää noudata.

Aava on aina ollut todella helppo ja kiltti koira (jos ei karkureissuja lasketa). Flatiksi hän on aika itsenäinen ja rauhallinen. Yksin ollessaan ei ole ikinä tuhoja tehnyt, ei edes pentuna.

Pentujen kanssa Aava on aina ollut ihana ja hän onkin vuosien varrella saanut opettaa useamman pennun talon tavoille. Tällä hetkellä meillä asustaa Aavan lisäksi 3 muuta koiraa, 2 flattia (joista toinen Aavan veljen tytär) ja yksi bordercollie. Nuorempien hulinoihin

mummo ei juurikaan enää viitsi osallistua ja kesällä taloon tullutta pentua ei edelleenkään huomioi millään tavalla. Ehkä hän päätti, että nyt on nuorempien vuoro hoitaa pennun koulutus, hän on oman osuutensa hoitanut riittävän monta kertaa.

Aava on sisarusparvesta viimeinen elossa oleva. Kiitollinen saa olla, että ollaan Aavan kanssa saatu näinkin pitkä matka yhdessä kulkea. Toivottavasti huhtikuussa juhlitaan 13-vuotissyntymäpäiviä!

- Heidi Räsänen

Sileäkarvainen noutaja, uros, FI44058/14, s. 12.2.2014
FI MVA SE MVA(N) EE MVA Black Mica's Less Is More

i: SH CH Steelriver Blazin Hot At Blacktoft
e: SE U(U)CH NO UCH SE VV-16
Black Mica's For God Sake

Kasvattaja: Linda & Cecilia Edberg, Ruotsi
Omistaja: Jaana Rätty

Ruotsin SERT:

14.11.2021 Rättvik SSRK Lars Widén, Ruotsi

Sileäkarvainen noutaja, narttu, FI29054/13 s. 6.3.2013
C.I.B. FI MVA SE MVA(N) EE MVA EE JMVA EEJV-14 EEV-16 EEV-18
BALT VV-21 TLNVW-21 EEVV-21 Almanza Between You And Me

i: C.I.E. GB SH CH SE MVA(N) NO MVA V-12 SEV-13 SEV-14
SEV-15 EUV-15 NOV-15 V-15 NOV-16 SEV-16 MV-17 VV-18
Castlerock Simply Magic
e: Almanza Mozzarella

Kasvattaja: Ragnhild Ulin & Susanne Karlström, Ruotsi
Omistaja: Laura Rajakallio

Ruotsin SERT:

14.11.2021 Rättvik SSRK Lars Widén, Ruotsi

VALIOILMOITUKSET

Valiopalsta on Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n jäsenille ilmainen. Lähetä painokelpoinen vaakakuva ja ilmoitustiedot lehden aineistopäivään mennessä: flattiviesti@gmail.com. Flattiviestiin numero 2/2022 tulevat valioilmoitukset viimeistään 11.4.2022.

Lähetä painokelpoinen, rajaamaton vaakakuva mielellään .jpg-muodossa. Kuvan tulee olla mahdollisimman suuri (300 dpi, vähintään 1 Mt). Matalaresoluutioiset kuvat menevät printissä suttuisiksi, emmekä voi niitä valitettavasti käyttää.

Lähetä kuvan lisäksi valiokoirastasi seuraavat tiedot:

- koiran sukupuoli, tittelit ja virallinen nimi
- koiran rekisteritunnus ja syntymäaika
- koiran isän tittelit + virallinen nimi
- koiran emän tittelit + virallinen nimi

- koiran kasvattajan nimi ja koiran omistajan nimi

- ko. valioarvoon vaadittavat tulokset: pvm, paikka, tuomari

- voit ilmoittaa myös koiran korkeimman tuloksen muista lajeista, esim. nome-B ALO1, toko ALO1

Pidätämme oikeuden siirtää valioilmoituksen julkaisun seuraavaan lehteen. Kansainväliset valionarvot julkaistaan vasta vahvistamisen jälkeen.

Sileäkarvainen noutaja, uros, FI36081/20, s. 12.3.2019
C.I.B. C.I.E. FI MVA EE MVA LT MVA LT JMVA LV JMVA EE JMVA
BALT JMVA TLNJW-20 BALT V-20 BALT V-21 TLNW-21 EEV-21
Calzeat Causin Heads To Turn

i: SEU(u)CH Diamante Blu Il Tempo Che Vorrei
e: C.I.B. SE UCH NO UCH FI UCH GB SHCH
Flatcharm Chelsea Whopper

Kasvattaja: Anette Dyren, omistaja: Tiia Nyberg

CIE- ja CIB-valionarvoihin vaadittavat tulokset:

07.08.2020 Druskininkai, Liettua, Dina Korna
10.07.2021 Oulu, Kalvo Kriisk
24.07.2021 Kalajoki, Elina Haapaniemi
22.08.2021 Tallinna, Viro, Kaj Andreassen

Suomen muotovalion arvoa varten saavutetut sertit:

12.06.2021 Alavus, Tarja Löfman
03.07.2021 Rantasalmi, Kari Järvinen
04.07.2021 Tuusniemi, Vesa Lehtonen

NOU1: 14.6.2020 Inkoo, Katja Villikka

Sileäkarvainen noutaja, narttu, FI30438/15, s. 22.4.2015
FI MVA FI TVA BH Morrini Falls Of Dee

i. C.I.B. FI MVA EE MVA TLNW-13 Flat Power Fly Caster
e. FI MVA Toffedreams Rainmaker

Kasvattaja: Riitta Niemelä, omistaja: Heidi Siipo

EVL1

29.05.2021 Seinäjoki, Ilkka Sten
11.09.2021 Seinäjoki, Hautakoski Henna
18.09.2021 Sievi, Tiina Laakko
02.10.2021 Kokkola, Marjo Halmiala
11.12.2021 Kokkola, Allan Aula

Näyttelytulos: FI MVA

Muut tulokset: NOME-B ALO1

Sileäkarvainen noutaja, narttu, FI50798/18, s. 21.9.2018
C.I.B. FI MVA V-21 Flat Power Unique Friendship

i: C.I.E. NORDIC CH SE U(u)CH NO UCH EE CH PH CH UA
CH NORD VV-19 FI VV-19 HeVW-19 HeVW-18 EUW-17
WW-15 SE VCH Almanza Burberry Goodiebag
e: FI MVA EEJV-16 Starworkers Xpensive Taste

Kasvattajat: Anu ja Kimmo Vorobjev, Marianne Forsell
Omistajat: Olga ja Anu Vorobjev

CACIBIT:

25.01.2020 Turku KV, Joakim Ohlsson, Ruotsi
29.08.2020 Riihimäki KV, Helin Tenson
29.08.2021 Riihimäki KV, Irina Poletaeva
19.12.2021 Helsinki KV, Voittaja-21, Auður Sif Sigurgeirsdóttir

Sileäkarvainen noutaja, narttu, FI16619/16, s. 15.6.2016
BH RTK2 FI TVA Filurin Magpie

i. Mingus Umbra Fida
e. Filurin Fame

Kasvattaja: Tiina Pikkuaho
Omistaja: Piritta Pärssinen

TOKO EVL1:

16.05.2021 Oulu, Päivi Kivelä
02.10.2021 Kokkola, Marjo Halmiala
09.10.2021 Asikkala, Pernilla Tallberg

Muut tulokset:

MEJÄ AVO1, NOME-B VOI2

Sileäkarvainen noutaja, uros, FI44989/18, s. 30.1.2018
C.I.B. FI MVA SE MVA(N) EE MVA EEJV-19
Almanza Simply Starstruck

i: C.I.E. GB SH CH SE MVA(N) NO MVA V-12 SEV-13 SEV-14
SEV-15 EUV-15 NOV-15 V-15 NOV-16 SEV-16 MV-17 VV-18
Castlerock Simply Magic
e: C.I.E. POHJ MVA FI MVA SE MVA(N) NO MVA UA MVA
MV-14 MV-15 NOV-15 EUV-17 MV-17 V-18
Almanza End of Discussion

Kasvattaja: Ragnhild Ulin, Eskilstuna, Ruotsi
Omistaja: Jaana Rätty

Ruotsin SERT:

13.11.2021 Rättvik SSRK Jennie Andersson, Ruotsi

KASVATAJAILMOITUKSIA

Kennel Finnflats

Tuula Ehrman
0400 699 197
tuulaehrman@gmail.com

Heidi Vainio
0400 822 110
heidivainio@merityo.fi

www.finnflats.com

Ann ja Kimmo Vorobjev - Marianne Forsell www.flatpower.com

Ann Leskinen / Pietarsaari / 050-338 3562 / ann.l@luukku.com

– Siläakarvaisia noutajia kaveriksi
metsälle ja harrastuksiin –

Minna Latva, Noutajantie
20780 Kaarina
puh: 0400 842 998
majakkasaaren@gmail.com
majakkasaaren.wixsite.com/flatit

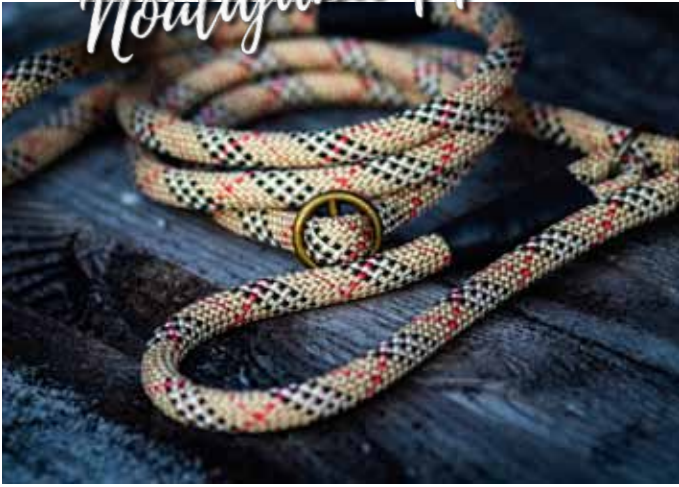
Morrini Retrievers

Riitta Niemelä
Långvik
Kirkkonummi
040-7091133
riitta@morrini.net
www.morrini.net

Noutajakauppa.fi

KÄSITÖITÄ
KARJALASTA

 fierymill.net/shop/

 FierymillDesign

 @FierymillDesign

KASVATAJABOXIT VUONNA 2022

*Kasvattajailmoitukset Flattiviestiin
15€/nro tai 40€/vuosi (4 nroa).*

Kasvattajaboxin koko 88x50 mm.

Varaa paikkasi nyt!

Flattiviestin numero 2/2022 ilmestyy 11.5.2022.

Aineistot tulee lähettää Flattiviestin toimitukseen

11.4.2022 mennessä.

Voit käyttää esim. vuoden 2021 kasvattajaboxia, tai voit lähettää uuden valmiin boxin, tai lähetä vain haluamasi teksti ja kuva/logo, niin taitamme sinulle valmiin ilmoituksen, josta saat vedoksen hyväksyttäväksesi ennen painoa.

Aineistot osoitteeseen: flattiviesti@gmail.com.

Lähetä varauksen/aineiston mukana myös maksukuitti.

SUOMEN SILEÄKARVAISET NOUTAJAT RY

— JÄSENASIAT, KUVAPANKKI- JA TILITIEDOT

JÄSENASIAT

www.flatti.net/jarjesto/jasenasiat

Jäsenenä saat yhdistyksen jäsenlehden, Flattiviestin kotiin neljä kertaa vuodessa sekä etusijan yhdistyksen järjestämiin kokeisiin, koulutuksiin ja tapahtumiin.

JÄSENMAKSUT 2022

- Varsinainen jäsen 25€
- Perhejäsen 6€ (ei omaa lehteä)
- Pentuejäsen 10€
- Liittymismaksu 5€ (ei koske pentuejäseniä)

KASVATTAJA-ALENNUKSET

Kasvattaja saa 10% alennuksen ostaessaan Tarvikemyynnistä Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n pentuvälityksessä oleville pennuille tarvikkeet pentupakettiin (pilli, pillinauha, dummy, talutin). Kasvattajan liittäessä uudet pennun omistajat pentuejäseniksi, saa uusi jäsen lahjakortin, jolla saa 10% alennuksen ensimmäisestä Tarvikemyynnin ostosta.

OSOITTEENMUUTOKSET

www.flatti.net/jarjesto/jasenasiat/osoitteenmuutos

Ilmoita osoitteenmuutos järjestön nettisivulla tai sähköpostitse jäsenihteerille: jasenasiat@flatti.net.

KUVAPANKKI

www.flatti.net/flattiviesti/kuvapankki

Flattiviestin toimituksella on kuvapankki, jonne voi ladata flattikuvia rotujärjestön käyttöön (Flattiviesti, nettisivut, facebook). Julkaistuissa kuvissa mainitaan kuvaajan nimi.

TILITIEDOT

OKOYFIHH

Tarvikemyynti: FI45 5620 0920 4247 35

Jäsenmaksut: FI23 5620 0920 4247 43

Yleistili (näyttely, nome ja muut):

FI28 5620 0920 4247 50

Löydät meidät myös Facebookista, Instagramista ja Youtubesta!

FLATTIVIESTI

AIKATAULU 2022

*Seuraava Flattiviesti, nro 2/2022, ilmestyy 11.5.
Lehteen tulevat aineistot pyydämme lähettämään
osoitteeseen flattiviesti@gmail.com 11.4. mennessä.*

Kuvamateriaalia lehden käyttöön voi toimittaa myös kuvapankkien kautta. Tekstitiedostot rtf- tai doc/docx-muodossa. Kuvien resoluutio 300 dpi ja jpg-, pdf- tai tif-muodossa. Matalaresoluutioiset kuvat menevät printissä suttuisiksi, emmekä voi valitettavasti niitä käyttää. Jos olet epävarma kuvien/aineistojen laadusta, ota yhteyttä Flattiviestin toimittajaan ja katsotaan yhdessä materiaalit kuntoon.

Flattiviesti aikataulu 2022:

Nro 1 – ilmestyy 23.02. – aineistopäivä 24.01.

Nro 2 – ilmestyy 11.05. – aineistopäivä 11.04.

Nro 3 – ilmestyy 28.09. – aineistopäivä 29.08.

Nro 4 – ilmestyy 14.12. – aineistopäivä 14.11.

SUOMEN SILEÄKARVAISET NOUTAJAT RY:N YHTEYSTIEDOT

HALLITUS 2022

Puheenjohtaja

Mari Mamia
Stor-Rösintie 66, 01150 Söderkulla
p. 050 4586770
puheenjohtaja@flatti.net

Sihteeri

Tanja Aunela
Iiriskuja 18A, 20320 Turku
p. 0400 939076, sihteeri@flatti.net

Varapuheenjohtaja

Anne Kolsi, Orimattila
annehkolsi@gmail.com

Christina Kiuru, Lahti
p. 044 4254312
christina@flatkiss.fi

Piia Piiparinen, Korja
p. 040 8314848, flatti87@gmail.com

Miia Koski, Rooma
p. 050 4582157

Noora Saarikko, Perttula
p. 050 3396132, saarikko.noora@gmail.com

Minna Vornanen
p. 050 5261540, minnajvornanen@gmail.com

Varajäsenet: Markku Kastepohja, Nina Onufriew

TOIMIHENKILÖT 2022

Taloudenhoitaja

Heidi Vainio
Leikluodontie 130, 23310 Taivassalo
p. 0400 822110, talous@flatti.net

Jäsensihiteeri

Heidi Vainio
Leikluodontie 130, 23310 Taivassalo
p. 0400 822110, jäsenasiat@flatti.net

Tarvikemyynti

Janina Alankoja-Kanervalo
Merimasku
tarvike@flatti.net

Pentuvälittäjät

Hanna Hujanen, p. 040 5789523
Sanna Lahtinen, p. 040 7310831
pentu@flatti.net

Kiertopalkinnot

Sari Hagström
p. 0400 514215
flatti.kiertopalkinnot@gmail.com

Webmaster

Markku Kastepohja
p. 040 6650566
webmaster@flatti.net

ALUEYHTEYSHENKILÖT

Uusimaa Alue toiminnan vastuhenkilö

Nina Onufriew, p. 041 4331959
nina.onufriew@gmail.com

Uusimaa Noora Saarikko
p. 050 3396132, saarikko.noora@gmail.com

Varsinais-Suomi Mia Jaakola-Siimes
p. 050 3764517, mia.lehtinen@gmail.com

Kanta-Häme Tanja Porttikallio
p. 044 0660664, tanja.porttikallio@gmail.com

Päijät-Häme Minna Vornanen
p. 050 5261540, minnajvornanen@gmail.com

Satakunta Maija Valtonen
p. 040 4120392, maijajokela3@gmail.com

Pirkanmaa Tarja Tuhola
vilpputuhola@yahoo.com

Keski-Suomi (Jyväskylä) Mika Toskala
p. 040 5649053, mika.toskala@elisanet.fi

Keski-Suomi Niina Parviainen
p. 040 5473493
parviainen_niina@outlook.com

Mikkeli-Pieksämäki -alue Jonna Häkkinen
p. 050 3057422, hiekkoi@hotmail.com

Savon seutu Tarja Koistinen
p. 040 7586768, tarja.koistinen@luke.fi

Etelä-Savo Anu Karhunen
p. 050 526 3679, anu.karhunen79@gmail.com

Etelä-Karjala Juho Pajari
p. 041 4582812, jpajari@gmail.com

Etelä-Karjala Satu Marins
p. 0400 415515, satu.marins@hotmail.com

Pohjois-Karjala (Lieksa)
Tiina-Maarit Kisonen
p. 040 5477128, tiinakisonen@gmail.com

Pohjanmaan alue Heli Pitkajarvi
p. 040 5621529, pitkajarvi.heli@gmail.com

Kainuun alue Anne Haverinen
p. 044 3601152, kennelregalerazza@gmail.com

Oulun alue Henna Mikkonen
p. 044 5400609, hennamik@gmail.com

FLATTIVIESTI

- flattiviesti@gmail.com
- Päätoimittaja: Mari Mamia
- Toimitussihiteeri: Jaana Kontto
- Taitto: Elisa Pekki

HARRASTUSLAJIEN TOIMIKUNTA

- Pj: Pipa Pärssinen, p. 040 5367167, pipa.parsinen@gmail.com
- Jäsenet: Miia Mäkijouppila, Tuija Manninen, Johanna af Hällström-Kamila

ULKOMUOTOTUOMARITMK

- Pj: Riitta Niemelä, p. 040 7091133, riitta@morrini.net
- Jäsenet: Kirsi Nieminen, Katja Korhonen

NOUTAJAJÄRJESTÖJEN YHTEISTYÖTMK

- Anne Kolsi, annehkolsi@gmail.com
- Noora Saarikko (varalla)

JALOSTUSTOIMIKUNTA

- jalostus@flatti.net
- Pj: Kirsi Nieminen, p. 0400 641866, kirsi@kennelheilurihannan.fi
- Sihteeri: Tuula Niva, p. 040 5045165
- Jäsenet: Laura Rajakallio, Anne Kolsi, Jenni Juvén, Riitta Niemelä

MEJÄ-TOIMIKUNTA

- meja@flatti.net
- Pj: Liisa Keränen, p. 040 5921296, liisam@kolumbus.fi
- Jäsenet: Mari Mamia, Marko Saarni, Miia Koski, Janina Alankoja-Kanervalo

KASVATTAJATOIMIKUNTA

- Pj: Marko Nikkonen, p. 044 019 0703, marko@flatkiss.fi
- Jäsenet: Kirsi Nieminen, Piia Piiparinen, Satu Saarinen, Miia Suppanen, Heidi Vainio

NÄYTTELYTOIMIKUNTA

- nayttely@flatti.net
- Pj: Piia Piiparinen, p. 040 8314848, flatti87@gmail.com
- Sihteeri: Nina Skyttä, p. 0400 435 737, nina@skoude.com
- Jäsenet: Jenni Juvén, Christina Kiuru, Anni Vornanen, Katja Korhonen, Pia Mattsson, Niina Leppä

NOME-TOIMIKUNTA

- nome@flatti.net
- Pj: Minna Vornanen, p. 050 5261540, minnajvornanen@gmail.com
- Jäsenet: Marko Mikkilä, Nina Onufriew, Niina Parviainen, Heli Pitkajarvi, Minsu Rauramo, Noora Saarikko, Salla Sipilä, Bernadetta Stenström

 BOZITA

ROBUR

SWEDISH FUNCTIONAL QUALITY

Together
with nature
since 1903

Bozita Robur on Ruotsissa valmistettu superfunktionaalinen koiranruoka. Luonnollisista raaka-aineista valmistettu korkealuokkainen ravinto vahvistaa kehon omia toimintoja. Kun haluat antaa koirallesi parhaat mahdolliset edellytykset - täytä sen kuppi aterialla joka on täynnä luonnon omaa voimaa.

www.bozita.fi